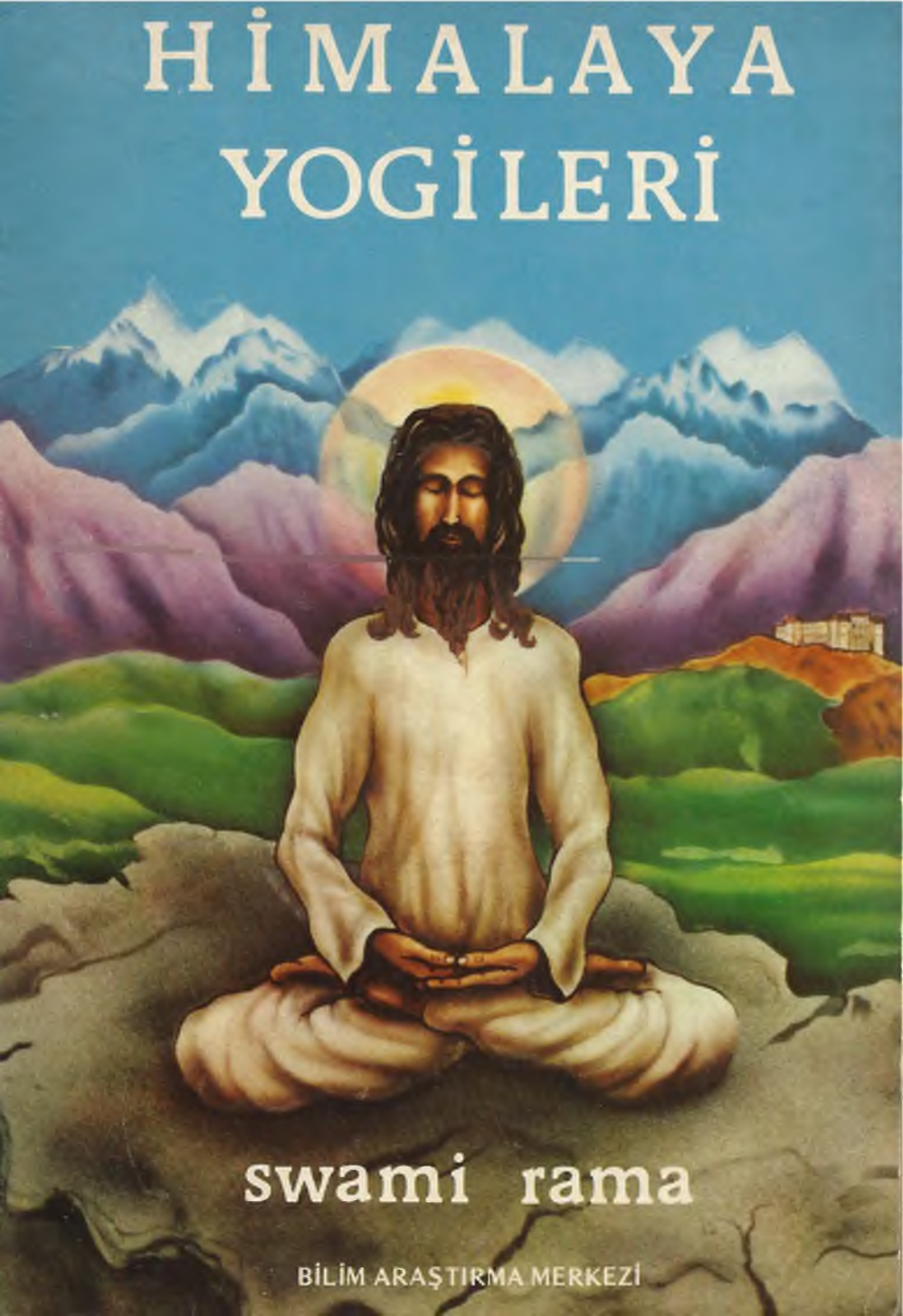
HİMALAYA YOGİLERİ

swami rama

BİLİM ARAŞTIRMA MERKEZİ

HİMALAYA YOGİLERİ

1

Swami Rama

BİLİM ARAŞTIRMA MERKEZİ
Yayınevi — İSTANBUL

«Sri Swami Rama, Himalaya yogilerinin asil silsilesinden gelir. Kendisi bir bilim adamı, filozof, yogi ve bir hayırsever olduğu gibi, birçok meslek sahibi ve öğrenci için de bir spiritüel rehberdir. Günlerini, öğrencilerini eğitmek ve onlara yardım etmekle, gecelerinin büyük bir kısmını da meditasyon yapmakla geçirir. Bu kitaptaki spiritüel öykülerin, Swamiji'nin hayatının biyografik bir anlatımını vermesi değil de, içinde yaşadığı çevrenin belirli bir görüntüsünü yansıtması ve Himalaya yogilerinin portreleri ile eğitim tarzlarını sunması amaçlanmıştır. Bu esinlenmiş öyküler, kronolojik olarak sıralanmayıp, konulara göre gruplandırılmışlardır. Her bir öykü, kendi başına bir eğitim aracı olup, son derece değerli dersleri içerir. Bu kendine özgü deneyimler, kendimizi hem içten hem de dıştan olmak üzere tüm seviyelerde anlamamız için bize yardımcı olurlar.»

Swami AJAYA

Birinci Baskı : 1984
Kitap Dizgi : Can Matbaa
Kitap Baskı : Er-Tu Matbaası
Kapak Baskı : Egemen Ofset

GİRİŞ

«Her dinin izleyicileri, her yerde hâzır ve nâzır olan ve onların hangi ülkeden gelirse gelsin veya hangi lisâna bürünürse bürünsün, dualarını dinleyen Tek Tanrı'ya yakarırlar; tüm beşeriyete sağlık, esenlik, huzur ve mutluluk bahşeden, aynı Tanrı'dır. Her bir dinin, sadece o inanca itaat ettiklerini ileri sürenlere Rahmet yağdıran ayrı bir Tanrısı yoktur.

«Aynen, 'hayvanlık'tan yapmış olduğu yolculuk gibi, 'beşerlik'ten ilâhîliğe yolculuk yapmak da beşerin kaderidir. Bu hac yolculuğunda, çeşitli engeller ve eprövlerle karşılaşmak zorundadır. Yolunu düzlemek ve bu dertlerin üstesinden gelmesinde yardımcı olmak üzere, beşerler arasında ermişler, kâhinler, idrâke ulaşmış canlar, İlâhî Şahıslar ve Kozmik Enkarnasyonlar ortaya çıkar ve yolu aydınlatırlar. Bu varlıklar, derde duçar olanların, yollarını kaybetmiş veya çöle sapmış olan arayıcıların arasında dolaşarak, onlara güven ve cesaret verirler. Bazı şahıslar, sırf bu amaç üzre doğar ve hayatlarını sürdürürler. Onlara, janma'yı veya doğumu, bir karana veya sebep ya da amaç üzre üstlendikleri için, Karana-janmalar denebilir. Böyle rehberler, örnek varlıklar ve liderler, tüm halkların arasında ve tüm ülkelerde ortaya çıkarlar. Onlar, yüksek ideallere yönelik imanı esinlendirir ve kendi sesleri sanki Tanrı'nın sesiymişçesine, kalpten gelen öğütleriyle öğretmenlik yaparlar.

«Tabi, bağlılıkları, kendilerini adayışları ve disiplinli hayatları sayesinde, her yerde hâzır ve nâzır olan, her şeye gücü yeten ve her şeyi bilen Tek'in Vizyonu'na erişebilen birçok yüksek gayeli kişi vardır. Bunlar, kendileri için kazanmış oldukları sürûrla tatmin olurlar. Daha başkaları da vardır ki, onlar, bu sürûru [onları doğru yola çevirmek için] yanlış yolda olanlarla paylaşmaya can atarlar; rehberlik ve önderlik ederler ve bunun sonucunda da kutsanmış olurlar. Çokluğun [yani bölünmelerin] bir gaflet olduğunu ve birliğin Gerçek olduğunu öğretirler. Başkalarını, her birinin gerçekte birde üç olduğu konusunda eğitirler; yani, kendi inancına göre olduğu kişi, başkalarının inancına göre olduğu kişi ve gerçekte olduğu kişi [şeklinde].»

Sathya Sai Baba
(Ocak 1973)

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

HİMALAYALAR'DAKİ SPİRİTÜEL EĞİTİM

a — Kutsal Himalayalar ve Özellikleri
b — Gurudevam ve Ebeveynim
c — Üstadım ve Prens Swami Olayı
d — Himalayalar'daki Shangri-La ve Yeti'ler
e — Zahitlik Mağaralarındaki Yaşamlarımız

2. BÖLÜM

ÜSTAD VE SPİRİTÜEL ÖĞRETİLERİ

a — Üstad Öğretiyor: Vermeyi Öğrenmek
b — Bir Üstad Öğrencilerini Nasıl Sınar
c — Ormandaki Gece Yolculuğu ve Tehlikeler
d — Taşkın Haldeki Nehri Geçiş Sınavı
e — Üstadıma Sunduğum Tahta Demeti
f — Yalnızlık ve Spiritüel Mahiyeti
g — Maya: Kozmik Perde
h — Hayırlı Etkileri Olan Acı Gerçek
k — Başkalarına Öğretilen ve Öğrendiklerim
l — Spiritüel Yolda Disiplin Gereklidir
m — Bir Bedduadaki Hayırlı Dua

3. BÖLÜM

DOĞRUDAN DENEYİM YOLU

a — Tek Yol Doğrudan Deneyimdir
b — Gerçek Bilgi, Izdırabı Ortadan Kaldırır
c — Mutluluk İçin Bir Mantra
d — Arılar İçin Bir Mantra
e — Mantra'nın Yanlış Kullanımı
f — Spiritüel Tecrübenin Getirdiği Dayak
g — Tantra'nın Kendine Özgü Uygulanımı
h — 'Sen Birçok Hırsızlıklara Karıştın'
k — Ağzından Alev Püskürten Swami
l — İlginç Mistik: Nim Karoli Baba
m — Öğretmen Anne ve Gizemli Kişiliği
n — Yaşlanmayan bir Yogi: Devraha Baba

4. BÖLÜM

ALÇAK GÖNÜLLÜLÜK VE ÖĞRENİLMESİ

a — Nefis ve Gurur Boşunadır
b — Kabaran Nefsim ve Aldığım Dersler
c — İçsel Nitelikleri Geliştirmek Yolları
d — Tam Olgunlaştığımı Sanıyordum Oysa
e — Spiritüel Uygulama, Olgunluğa Ulaştırır
f — Çiçekler Vadisi'ndeki Ermiş: Gudari Baba

5. BÖLÜM

KORKU VE ALTEDİLMESİ YOLLARI

a — Nefsin Tezahürü Olarak: Şeytan
b — Hayalet Sanılarak Ölümle Karşılaşmam
c — Yılanlara Karşı Duyduğum Korku
d — Bir Kaplan'la İninde Karşılaşma

6. BÖLÜM

DÜNYAYI YENMENİN YOLLARI

a — Tüm Varlığım Göz Halindedir
b — Bir Dansözün Spiritüel Dönüşümü
c — Bir Katilin Spiritüel Dönüşümü
d — Bağımlı Olmamaya İlişkin Bir Ders
e — Dünyayı Deneyimle ve Sonra Terket
f — Mücevherler mi, Yoksa Ateş mi?
g — Swami Olarak Geçen İlk Günlerim
h — Sürekli Olarak Taciz Edilmek
k — Taciz Edilen Kankaria Baba
l — Yol Üzerindeki Baştan Çıkarıcı Unsurlar
m — Evlilik Eprövü İle Karşı Karşıya
n — Spiritüel İtibar Boş Şeydir
o — Izdırap Verici Bir Swami'lik Deneyimi
p — Cezbedici Unsurlara Karşı Epröv
r — İki Çıplak Sadhu ve Kişilikleri
s — Dünyada Ol, Ama Dünyadan Olma
t — Dünyasalı Kaybetmek, Ruhsalı Kazanmaktır
u — Swami Ekolleri ve Bir Cizvit Sadhu
v — Gizemli Genç Bir Hint Ermişi
y — Tanrıdan Başkasına Ait Değilim

Himalayalar'ın Ünlü ve Yüce Bir Yogisi: **Hariakhan Baba.**

1. BÖLÜM

Himalayalar'daki Spiritüel Eğitim

«Puranalar'da, Himalayalar'ın Shiva'nın yurdu olduğu ifade edilir. Himalayalar'dan çıkan Ganj nehrine nezaret etmek üzere gökyüzünden Tanrıça Ganj'ın inmiş olduğu ve dolayısıyla Ganj'ın da Shiva'nın saçlarından geçmek suretiyle gökten yere aktığı belirtilir. Hint şairi Kalidasa, Himalayalar'ı, Yogiler'in Kralı olan Shiva'nın 'kitle haline gelmiş gülüşü' olarak tanımlar.»

Pramahansa Yogananda
(1893 — 1952)

a — Kutsal Himalayalar ve Özellikleri

Himalaya sıradağları yaklaşık 2.400 km. boyunca uzanırlar. Nepal ile Tibet arasındaki sınır üzerinde 8.700 metrelik bir yüksekliğe erişen Everest Dağı, dünyadaki dağların hepsine tepeden bakar. İranlılar, Hintliler, Tibetliler ile Çinliler'in hepsi de bu dağların heybetinden ve güzelliğinden bahseden yazılar yazmışlardır. Sanskrit kelimeler olan ve 'kar' anlamına gelen *hima* ile 'yurt' anlamına gelen *alaya*'dan oluşan *Himalaya* kelimesi, 'karların yurdu' anlamını taşır. Belirtmek isterim ki, Himalayalar karların yurdundan ibaret olmayıp, dinî inançları ne olursa olsun milyonlarca kişi için yogi bilgeliğinin ve spiritüelliğinin bir kalesi olagelmişlerdir. Bu eşsiz dağlar, duyan kulakları olan herkese spiritüel görkemlerini fısıldamaya devam ettiklerinden, bu kadim ve zengin tradisyon bugün dahi orada hâlâ mevcuttur.

Ben, Himalayalar'ın vadilerinde doğdum ve büyüdüm. Kırkbeş yılı aşkın bir süreyle bu dağların aralarında

dolaştım ve oralardaki ermişlerce eğitildim. Orada yaşayan ve gezen üstadlarla karşılaştım, ayakları dibinde eğitim gördüm ve onların spiritüel bilgeliklerini deneyimledim. Punjab Himalayaları'ndan Kumayun ve Garhwal Himalayaları'na kadar, Nepal'den Assam'a ve Sikkim'den Bhutan ve Tibet'e kadar, turistler için gerçekten ulaşılamaz olan o yasak yerleri gezdim. Oksijen cihazı veya modern teçhizatın yardımı olmaksızın, 5.700 ilâ 6.000 metrelik yüksekliklere kadar tırmandım. Birçok kereler yiyeceksiz kaldım, şuurumu yitirdim, yoruldum ve bazen de yaralandım, fakat daima, şu ya da bu şekilde, böyle durumlarda yardım gördüm.

Benim için, Himalayalar spiritüel ebeveynimdir ve orada yaşamak bir annenin kucağındaki yaşamdan farksız olmuştur. Beni kendi doğal çevresinde büyütmüş ve belirli bir hayat tarzını sürdürmem için esinlendirmiştir. Ondört yaşındayken, bir gün, tanınmayan bir ermiş beni kutsamış ve bana bir *bhoja patra* (1) vermişti. Üzerine de şu sözleri yazmıştı: «*Senin için dünyanın pek az önemi olsun. Sen spiritüel yol üzerinde ol.*» Bunu hâlâ daha yanımda taşırım.

Ermişlerin bana verdikleri sevgi, Himalayalar'ın gümüşî buzullarını oluşturan ve sonra eriyerek binlerce ırmağa dönüşen daimî karlara benzer. Sevgi, hayatımın Rabbi haline geldiğinde, oldukça korkusuz oldum ve karlarla kaplı zirvelerin çevrelediği dağ geçitlerini ve ırmakları aşarak bir mağaradan ötekine gittim. Tüm şartlar altında neşemi yitirmeden, tanınmaz halde kalmayı tercih eden saklı ermişleri aradım. Hayatımın her nefesi, diğer birçok kişi için anlaşılması zor olabilecek spiritüel deneyimlerle zenginleşti.

Himalayalar'ın yukarda bahsettiğim o nazik ve sevimli ermişi sadece tek bir cezbedici konu üzerinde duruyordu: Sevgi: doğa için; sevgi: yaratıklar için; sevgi: Bütün için. Himalayalı ermişler bana önce doğanın kutsal kitabını öğrettiler. Bunun üzerine, açan çiçeklerden, kuşların şarkılarından ve hatta en ufak bir çim parçasından ve çalı dike-

ninden gelen müziği dinlemeye başladım. Herşeyde, güzel olanın kanıtı yaşar. İnsan doğanın müziğini dinlemeyi ve onun güzelliğini takdir etmeyi öğrenmezse, insanı sevgiyi temelinde aramaya sevkeden unsur da en uzak geçmişte kaybolup gidebilir. Bu kadar çok mutluluğun, bu kadar çok şarkının, rüyaların ve güzelliklerin kaynağını doğada keşfetmek için psikolojik analize mi ihtiyacınız var? Doğanın bu kutsal kitabı, mesellerini, buzulların erimesiyle oluşan ırmaklardan, zambaklarla örtülü vadilerden, çiçeklerle kaplı ormanlardan ve yıldızların ışığından anlatır. Bu kutsal kitap, sayesinde insanın hakikati öğrendiği ve hayrı tüm heybeti ve görkemi ile gördüğü o önemli bilgiyi ifşa eder.

İnsan doğanın müziğini dinlemeyi ve onun güzelliğini takdir etmeyi öğrendiğinde, canı tüm çevresiyle ahenk içinde olur. Onun her hareketi ve her sesi artık kesinlikle beşerî toplumdaki yerini bulacaktır. İnsan kendi hayatının koridoruna bakışlarını yöneltmeden önce, onun zihni doğayı sevmek üzere eğitilmelidir. O vakit, günün ağarmasıyla birlikte bir vahiy ortaya çıkmaya başlar. Güneş doğduğunda, karanlık ve sisle birlikte hayatın ıstırabı ve dertleri de ortadan kaybolur. Ölümlülük, yolunu, ölümsüzlüğün idrakinde bulur. O zaman, ölümlü bir varlık, ölümün sanki üzerine yağdırdığı acılara ve üzüntülere duçar olmaz. Ölüm çağlar boyu sürekli bir dert kaynağı olmuştur ama, ölümle birlikte insan da sonsuz ve ebedî olanla bir olmayı öğrenir.

Kişi, doğanın o sadeliği içindeki derinliğini tam olarak takdir etmeyi öğrendiğinde, düşünceleri de, doğayla temasa geçtikçe hassas duyularından yükselen ricalara karşılık olarak kendiliğinden akmaya başlar. Canın titreşmesine yol açan bu deneyim, melodiler ile yankılardan oluşan mükemmel orkestrayla tam bir ahenk içinde, Ganj Nehri'ndeki dalgacıkların sesinden, rüzgârların uğultusundan, yaprakların hışırtısından ve gürleyen bulutların kükremesinden yansır. Benliğin ışığı açığa çıkar ve tüm engeller ortadan kalkar. Kişi dağın tepesine çıkar ve oradan engin ufku seyreder. Sessizliğin derinliğinde sevginin kaynağı saklı-

dır. Sadece iman gözü o sevginin perdesini kaldırıp, aydınlığını görebilir. Bu müzik kulaklarımda çınlamakta olup, hayatımın şarkısı haline gelmiştir.

Ermişlerin yaptıkları keşifler, beşeriyetin tümünü Kozmos'un ahengi içinde kaynaştırır. Ermişler, beşeriyetin, herkese özgürlük ve mutluluk yolunu gösteren ışığı, hakikati ve güzelliği görmek üzere kendilerinden bilgi ve bilgelik aldığı kaynaklardır. Onlar beşeriyetin bu dünyanın boş gölgeleri ile beyhude yanılsamalarını farketmesini sağlarlar. Onların gözleriyle, tüm Kâinat'ın birliği en iyi şekilde görülür.

«*Gerçek, altın disk tarafından gizlenmiştir. Ey Rab! Perdeyi kaldırmamızda bize yardımcı ol ki, Hakikati görebilelim.*» Sevginin kutsal kitabı, Himalayalı ermişlerce öğretildiği şekliyle, tüm Kâinat'ın ışık, hayat ve güzelliğin membaının farkına varmasını sağlar.

Gençliğimde Kailasa Dağı'nın eteklerinde oturmuş ve Manasarovar Nehri'nin buzul sularından içmiştim. Çoğu kez, Gangotri ve Kedarnath'ta Doğa Ana tarafından yetiştirilmiş olan sebzeler ile kökleri pişirdim. Himalaya mağaralarında yaşamak son derece hoştu. Oradayken, gündüzleri dağlarda dolaşarak gelişigüzel bir tarzda notlar almayı ve karanlık basmadan mağarama dönmeyi adet edinmiştim. Tuttuğum günce, Himalayalar'ın ermişleri, yogileri ve diğer spiritüel önderleri ile edindiğim deneyimlerin tanımları ile doludur.

Burası, Sandhya Basha'nın doğduğu bir ülkedir. Çeşitli modern âlimler, «*günbatımının lisânı*» adını verdikleri Sandhya Basha'yı yorumlamaya ve çevirmeye çalışmışlardır. Aslında, bu lisânın bana öğretiliş şekline göre, Sandhya Basha modern yazarların ona ilişkin kavramlarından çok farklıdır. Tamamiyle bir yogi lisânı olup, sadece birkaç talihli yogi, ermiş ve velî tarafından konuşulur. Felsefe ve fikir bakımından, Sandhya Basha'nın her kelimesi kök sesinden gelen anlamla dolu olduğu için, Sanskrit'e çok benzer. Sandhya Basha sadece spiritüel konuların tartışılması

için kullanılabilir ve dünyaya ait iş konuları için bir kelime haznesine sahip değildir. Güneş Ay'a kavuştuğunda, gün geceye kavuştuğunda ve *Ida* ile *Pingala* (2) eşit derecede aktığında, bu birleşmeye Sandhya veya *Sushumna* (3) denir. Sandhya Basha veya günbatımının lisânı, *Sushumna* adındaki annenin rahminden dünyaya gelmiştir. *Sushumna*'nın o döneminde, yogi, herhangi bir kimsenin şuurlu olarak deneyimleyeceği en büyük sevinci edinir. Böyle bir yogi başka velîlerle konuştuğunda, diğer insanlarca anlaşılması zor olan bu lisânda sohbet ederler. Vedalar'a ait mısraların uygun şekilde terennüm edilmesine ilişkin bilgi yavaşça kaybolmaktadır; çünkü vedalar'ın grameri Sanskrit lisânından farklıdır. (Vedalar'ın gramerine, *Nirukta* denir.) Aynı şekilde, Sandhya Basha'nın grameri de tamamiyle seslere dayalı olup kaybolmaktadır. Klâsik müzikle uğraşan müzisyenler seslerden ve perdelerinden nasıl notalar yapabiliyorlarsa, Sandhya Basha'da kullanılan seslerden de notalar yapılabilir. Buna, «*Devalar'ın lisânı*» denir.

İnsan sabahları ve akşamları dağların tepesinde oturduğunda, tüm çevresinde güzellik görebilir. Spiritüel bir kişi olduğu takdirde, bu güzelliğin, vasıfları *Sattyam, Shivam* ve *Sundaram,* yani Hakikat, Ebediyet ve Güzellik olan Rab'bin ayrılmaz bir niteliği olduğunu anlayabilir (4). Burası, *Devalar* ülkesidir. Himalayalar'da, gündoğumu *(Usha)* ve günbatımı (sandhya: günün geceye kavuştuğu zaman), dünyanın dönüşünün yol açtığı anlardan ibaret olmayıp, derin bir sembolik anlam taşırlar.

Sabah, akşamüstü, akşam ve gece; her birinin hiçbir lisânın tanımlayamayacağı, kendine özgü bir güzelliği vardır. Dağlar, Güneş bu dağların hizmetinde olduğu için, günde birkaç kez renklerini değiştirirler. Sabahları gümüşî bir renk alırlar, öğlenleri altın rengindedirler ve akşamları da kırmızı görünürler. Sanırdım ki, annem beni hoşnut etmek için değişik renkli *sarilere* bürünüyor. Bu güzelliği konuşarak açıklamak için yeterli bir kelime haznem var mı? Sadece kalbin lisanı ile konuşabildiğimden, kelimeler dudaklarımdan dökülmüyor.

Bu güzelim dağlara biran için bakmanızı sağlayabilirim ancak. Güzellikleri görkemli ve tanımlanamaz niteliktedir. Himalayalar'da sabahki ortam öylesine sâkin ve huzurludur ki, yüksek gayelere yönelik bir şahıs kendiliğinden sessizliğe bürünür. Himalayalar'daki insanların meditasyon yapan kimseler haline gelmesinin nedeni de budur. Doğa, meditasyon ekollerini desteklemiştir. Mağaramda yaşarken, doğan güneşi avucunda tutan *usha* (gündoğumu), sanki karşımda annem duruyormuşçasına her sabah beni uyandırır, Güneş'in ışınları giriş yerinden içeriye doğru yavaşça nüfuz ederdi. (Bu mağarada, üstadın ayakları dibinde Upanishadlar'ın bilgeliğini etüd eden birkaç yogi yaşıyordu.)

Akşamları hava açtığında ve Güneş bulutlardan sıyrıldığında, sanki kudretli Ressam karlı zirvelerin üzerini milyonlarca renkle beziyor, sanatçıların küçücük parmaklarıyla tuttukları fırçalar ve üzerlerindeki renkler tarafından hiçbir zaman kopya edilemeyecek olan tablolar yaratıyordu. Tibet, Çin, Hindistan ve İran'da mevcut olan herhangi bir sanat, Himalayalar'ın güzelliğinden belirli derecede etkilenmiştir. Birkaç kez ben de resim yapmayı denedim, ancak tablolarım çocukların yaptıkları karalamaları andırdığından fırça kullanmaktan vazgeçtim. Güzellik, içtenlikle takdir edilmediğinde, beşerî âlemlerin kısıtlılıkları dahilinde hapis kalır. Kişi, kendisini doğa vasıtasıyla yansıtan yüksek seviyedeki güzelliği farkettiğinde, gerçek bir sanatkâr haline gelir. Bir sanatçı da tüm güzelliğin ortaya çıktığı o kaynağı farkettiğinde, resim yapmak yerine şiir yazmaya başlar. Fırça ve renkler, şuurun o en ince seviyesine erişemez. Spiritüel güzelliğin giderek daha derin ve daha süptil seviyelerde ifade edilmesi gerekir.

Himalayalar'ın en eski gezginleri, Bengal Körfezi'nden yavaşça sürüklenerek gelen bulutlardır. Okyanustan yükselen bu muson bulutları Himalayalar'ın karlı zirvelerine doğru gelirler, onlara sarılırlar ve sonra temiz karlı sularla yüklenmiş bir halde, gürleyerek ovalara geri dönerler. Yağdırdıkları rahmeti Hindistan toprağına bahşederler. Doğu'

nun Shakespeare'i olarak bilinen büyük Sanskrit şairi Kalidasa, bu bulutlar hakkında bir çok şiir yazmıştır. *Meghadoota*, bu mükemmel şiirler topluluğunun tek bir örneğinden ibarettir. Kalidasa, bu şiirlerde, Himalayalar'da esir olan sevgilisine mesajını götürmeleri için bulutları haberciler olarak kullanmıştır. Ünlü Hint destanları Ramayana ve Mahabharata, Himalayalar'a yapılan hac gezilerini tanımlayan övgülerle doludur. Prasad ve ikbal gibi modern Hindi ve Urdu şairleri Himalayalar'ın güzelliğine ilişkin şiirler yazmaktan kendilerini alıkoyamamışlardır. *Mahimna* gibi birçok Sanskrit şiir, sanki bir gezginin Himalayalar'a çıkış ve inişini canlandırırcasına okunur. İyi bir şair ve okuyucu olmamama rağmen, ben de şiir yazar ve okurdum. Hint klâsik müziği, *Pahari* gibi ragaları (5), kızların dağların tepelerinden söyledikleri ahenkli şarkılara borçludurlar. Himalayalar, şairler, sanatçılar, müzisyenler ve gezginler için gizemlerle doludur. Fakat, en önemli mesajlarını sadece hazır olanlara ifşa ederler. Bu harika dağların gerçek sırlarını ancak mistikler açığa çıkarabilirler.

Bana çok bağlı olan ayımla birlikte dağlarda dolaşır dururdum. O da benden hoşlanırdı ve bana iyice sahip çıkmaya başlamıştı. Hiçkimseye zarar vermezdi ama, bana yaklaşanı da alaşağı ederdi. Bhola adını verdiğim bu ayı o günlerde benim en iyi dostumdu. Onbir yıl süreyle mağaramın yakınında yaşadı ve daima benim dışarıya çıkmamı bekledi. Üstadım bu hayvanla aramda giderek güçlenen yakınlığı onaylamıyor ve bana 'ayı bakıcısı' diyerek takılıyordu. Sabahları, tırmanmama yardımcı olsun diye yanıma uzun bir değnek olarak, mağaramdan 7 ilâ 10 km. ötedeki zirvelere çıkardım. Güncem, birkaç kurşun kalem ve ayı Bhola da benimle birlikte olurdu.

Eylül 15'den sonra Himalayalar'a kar yağmaya başlamasına rağmen, İlâhî Ana'nın şarkılarını söyleyerek yakındaki zirvelere yaptığım uzun yürüyüşleri sürdürürdüm. Zaman zaman zihnimde, hayatımın bu ülkenin tradisyonunu izleyen kimselere ait olduğu düşüncesi belirirdi. Kendimi

düşünmememe karşılık, izlediğim ermişler tradisyonunun son derece şuurundaydım. Birçok kereler disiplini bozmama ve isyankârlık etmeme rağmen, gene de affedildim. O günlerde birçok derin psikolojik ve spiritüel deneyimler geçirdim. Bazen, başımda herhangi bir taç taşımaksızın, kendimi bir kral gibi hissettim. İnsanlarla birlikte olmamam veya irtibatta bulunmamam bana büyük bir huzur ve sükûnet veriyordu. Doğanın son derece huzur içinde olduğunu idrak ettim. Doğa, sadece, kendikendilerini rahatsız edenleri rahatsız eder, fakat onun güzelliğine hayran olan ve takdir edenlere de bilgelik öğretir. Bu husus, özellikle Himalayalar'da geçerlidir.

Bu dağlarda bol miktarda birçok çiçek türü bulunur. Şairane bir hayal gücüne sahip olanlar, karlarla kaplı zirvelerden bakıldığında, çiçek tarhlarıyla örtülü olan bu yamaçların, bütünüyle hazır olan bir müridin *gurudeva*'ya hediye içinde sunacağı görkemli bir çiçek buketine benzediğini söylerler. Bu doğal çiçek tarhlarının yanıbaşında oturur ve bakışlarımı göğe dikerek, bunları yetiştiren Bahçıvan'ı arar dururdum.

Himalaya vadilerinde yetişen tüm çiçekler arasında en güzelleri zambaklar ile orkidelerdir. Kış geçtikten sonra ve bazen kar yağmadan önce dahi yüzlerce tür zambak açar. Pembe renkte ve çok güzel olan bir zambak türü vardır ki, Haziran ve Temmuz aylarında 2.500 ilâ 3.500 metre yükseklikte yetişir ve Ganj ile Gangotri'yi birleştiren Rudra Garo nehrinin kıyılarında bulunur. Aynı tür zambağa, ayrıca, Bhoja Basa'daki ağaçların altında da rastlanır.

Himalayalar'daki orkideler, diğer çiçeklerin tümünden daha göz alıcıdırlar. 1.200 ilâ 1.800 metre yükseklikte yetişirler. Rastladığım en ağır orkide, bir çınar ağacının üzerinde açmıştı ve 700 gramı buluyordu. Bu orkidelerin bazı türlerini Nepal, Katmandu'nun birkaç kilometre ötesindeki seralarda bulmak mümkündür ama, birçoğu henüz uzmanlar tarafından keşfedilmemiş haldedir. Orkidelerin çiçek açma mevsiminde, tomurcuklar, doğal inatçılıklarını göstererek,

açmakta gecikirler ve bazen altı yedi günde ancak açarlar. Orkide çiçekleri şaşırtıcı bir güzellikte olup, çiçek açma mevsimleri en az ikibuçuk ay sürer.

Dağ kaktüsleri ay ışığının aydınlattığı gecede aniden çiçek açarlar. Güneş ışığından ürktüklerinden, taç yaprakları açmakta olan güzelliklerini Güneş doğmazdan önce geri çeker ve bir daha hiç açmazlar. Himalayalar'da yetişen ve tıbbî amaçlarla kullanılan yirmibeşi aşkın etli bitki ve kaktüs türü biliyorum. Bana söylendiğine göre, soma asması, etli bitkiler familyasından olup, 3.300 ilâ 5.500 metre yükseklikte yetişir.

Himalayalar'da rastlanan geniş çiçek türleri arasında, yüzelliyi aşkın rododendron türü vardır. En ilginç türler, mavi ve beyaz renkte olanlardır. Pembe ve kırmızı renktekilere sık rastlanmakta olup, taçyaprakları çok renkli olan bir türü de vardır. Bazı yazlar bütün bir vadinin rododendron çiçekleriyle kaplandığını görebiliriz.

Tüm Himalaya çiçeklerinin kralı, gayet ender rastlanan *himkamal* veya 'kar nilüferi'dir. Bir gün dağların arasında dolaşırken, bir çay tabağı büyüklüğünde olan, iki kayanın arasında yetişen ve yarısı kara gömülü olan bir mavi *himkamal* gördüm. Onu seyretmeye başladım ve zihnim bu güzelim kar nilüferi ile diyaloğa girdi: «*Burada neden tek başınasın?*» diye sordum, «*Güzelliğin takdir edilmeye lâyık. Taçyaprakların dökülmeden ve toprak olmadan önce kendini birine vermelisin.*» Rüzgâr sapını sallarken şöyle bir sarsıldı ve bana doğru eğilerek, «*Tek başıma olduğum için kendimi yalnız hissettiğimi mi sanıyorsun?*» dedi, «*Tek başına, herşeyin tek halde olması demektir. Bu yüksekliklerden, bu arınmışlıktan, yukardaki mavi şemsiyenin koruyuculuğundan hoşlanıyorum.*»

Bu çiçeği koparmak istiyordum. Köküyle birlikte sökerek, bütün bir halde üstadıma götürmeyi düşündüm. Kendi hayatımı bu nilüfer ile kıyasladım ve sorumsuz, neşeli bir çocuk gibi konuşarak, «*Taçyapraklarını ezersem, ne olur dersin sana?*» dedim. Nilüfer cevap verdi: «*Memnun olurum.*

Çünkü, rayiham her yere yayılacak ve hayatımın amacına erişmiş olacağım.» Nilüferi kökleriyle birlikte sökerek üstadıma götürdüm. Ancak, üstadım bu hareketimi tasvip etmemişti. Bana birkaç kez ibadet için ormandan çiçek toplamamı söylediği olmuştur ama, bunun dışında çiçekleri ve rayihalarını kullanmayı hiç sevmezdi. O günden sonra ben de bir daha hiç çiçek koparmadım. Çiçek koparmakla Doğa Ana'nın kucağından çocuğunu alıp kaçmış olduğum duygusuna kapılmıştım. Güzelliği kullanmak, sahip olmak veya yok etmek yerine, ona hayran olmamız gerekir. Kişi doğanın güzelliğini takdir etmeye başladığında, estetik duyusu da gelişmeye başlar.

Tek başıma olma arzumu tatmin etmek için dolaşıp duruyor ve doğayla birlikte olmak suretiyle doğaya hayranlığım artıyordu. Bazı zamanlar karlı ırmakların aktığı yerlere inerek, dalgacıkların birbirini itişini seyrederdim. Buzulların tepelerinden akmakta olan nehirler ile ırmaklar, uzun lüleler halinde dökülen saçlar gibiydi. Irmakların yarattığı müzik de insana hayat verir. Sürekli akan bu ırmakları hayat ırmağı ile kıyaslar ve okyanusa doğru akıp duran bir su kitlesinin, yolu üzerinde hiçbir boşluk bırakmayışını izlerdim. Akıntılar hiç geriye dönmezdi ama, boşluğu bir başka su kitlesi doldururdu. Daima süreklilik vardı. O ırmaklar, hayatın daimî akışına benzerler. Saatlerce, buzullardan ve çavlanlardan akıp duran bu karlı ırmakları seyrederdim. Irmakların her iki kıyısıda ay ışığının aydınlattığı gecelerde gümüş gibi parıldardı.

Himalayalar'da Ganj nehrinin aktığı o bölgede yaşarken, Ganj'ın kayalık kıyılarında oturur ve mavi semaya ve solgun ışığını kumlar üzerine yansıtan parlak Ay'a bakardım. Uzaktaki köylerin küçük evlerinden gelen ve parıldayıp duran ışıkları seyreder ve bulutlar aralandığında da milyonlarca yıldızın oluşturduğu lambaların ışığıyla parıldayan gökyüzünü görürdüm. Yıldızların bu görkemli birlikteliği ve uzun resmigeçidi beşerî tahayyülün ötesindedir. Aşağıda, yerkürenin üzerinde, Himalayalar'ın zirveleri bu yıldızlar pana-

yırının sessizce tadını çıkarırlar. Yıldızların bazıları sanki zirvelerin arasında saklambaç oynarlar. Zirveler ile karlı ırmakların, her yönde, yıldızlar topluluğundan neşrolan, süt rengindeki o ışıkla nasıl aydınlandığını bugün dahi hatırlarım. Akşamları sis, karlı zirvelerin sırtları arasındaki Ganj nehrinin üzerinde kalın ve beyaz bir yorgan oluşturur, gündoğumundan önce de Ganj'ın üzerini beyaz bir battaniye gibi bir sis tabakası örterdi. Bu battaniyenin altında, uyuyan bir yılan horluyor sanırdınız. Doğan güneşin ışıkları, aynen her sabah Ganj'da yıkanmak için acele ederken gösterdiğim sabırsızlığa benzer bir sabırsızlıkla, bu kutsal suları içmek için acele ederdi. Billûr berraklığındaki dağ suyu, gözleri dinlendirir, duyuları uyarırdı.

Kailasa Dağı'nın eteklerinde yer alan büyük Manasarovar Gölü'nden birçok nehir çıkar. Fakat, kaynakları Himalaya dağlarında olan tüm nehirlerin arasında Ganj'ın eşine rastlanmaz. Kaynağı Gangotri'nin buzullarında yer alan Ganj'ın suyunda, besleyici ve şifa verici niteliği olan çeşitli mineraller bulunur. Ganj kıyılarında yaşayan köylüler arasında deri hastalıklarına pek rastlanmaz. Her evde bir şişe Ganj suyu bulunur ve hemen hemen tüm köylüler ölmekte olan kişilere bu sudan içirirler. Bu su, şişeye konulduğunda, diğer nehirlerden alınan suların aksine, bozulmaz ve içinde bakteri üremez. Ganj'dan alınan içme suyunun Kalküta'dan Londra'ya giden gemilerde taşındığında bozulmadığını denizciler çoktan beri bilirler. Halbuki, Thames Nehri'nden alınarak, Londra'dan Hindistan'a giden gemilerde kullanılan suyun yolda taze suyla değiştirilmesi gerekmektedir. Bu suyun kendine özgü kimyasal bileşenleri ve mineralleri, dünyanın her yanındaki birçok bilim adamı tarafından analiz edilmiştir. Ünlü Hint bilim adamı Dr. Jagdish Chandra Bose (6), Ganj suyunu analiz ettikten sonra şu sonuca varmıştır: «*Dünyanın başka hiçbir yerinde buna benzer bir nehir suyu yok gibidir. Bu suyun mineral nitelikleri, birçok hastalığı iyileştirecek güçtedir.*»

Ne varki, Ganj düzlüklere indiğinde, birçok kirli ırmak ve nehirlerle beslenir ve suyunun olumlu özellikleri de kaybolur gider. Köylülerin bazıları ölülerin cesetlerini Ganj'a

atarlar ve böyle yapmakla o kişilerin ruhlarının cennete gideceğine inanırlar. Ben şahsen, suyun kirletilmesini ve sonra aynı suyun içilerek ona kutsal denmesini tasvip etmiyorum. Üstadım bana, günahlarımın yıkanarak gideceği düşüncesiyle Ganj'ın suyunu içmemin veya Ganj'da yıkanmamın doğru olmayacağını öğretmişti. Bana *Karma* felsefesini açıklamış ve şöyle demişti: «*İnsan, karma'sının meyvalarını toplamak zorundadır. Karma yasasından kaçınılamaz ve bu yasa dünyanın tüm büyük felsefelerince kabul edilmiştir:* 'Ne ekersen, onu biçersin.' *Görevlerini ne itilim ne de bağlılık duymaksızın beceriyle yerine getirmeyi öğren ve herhangi suni (yapay) bir şeyin kötü karma'm silebileceğine inanma. Bir nehirde yıkanmak ve bir mabetten ötekine hacca gitmek seni karma'nın bağlarından kurtaramaz. Bu, batıl inançtan ibarettir ve hiçbir mantığa sığmaz.*» (7).

Himalayalar'dan akıp gelen nehirlerin Hindistan topraklarını bereketli hale getirmelerine ve günümüzde 600 milyonu aşkın insanı beslemelerine rağmen, bazıları bu dağları fakir olarak görürler. Yazarlar, birkaç maden yatağı bulunan ve büyük çaptaki teşebbüsleri kaldıramayan Himalayalar'ın ekonomik açıdan hayal kırıklığı yarattığını belirtirler. Ben de aynı fikirdeyim: Bu dağlar ekonomik bakımdan zengin değildir. Himalayalar, spiritüel dağlar olup, hayat bahşettikleri, maddî serveti olanlar değil de dünyadan el etek çekenlerdir. Ekonomik açıdan Himalayalar'ın zenginliklerini araştırmaya çalışanlar başarısızlığa uğramış olup, gelecekte de bu tür çabalara girişecek olanlar benzer şekilde hayal kırıklığına uğrayacaklardır. Himalayalar tüm Hindistan'da içmek ve sulamak amacıyla kullanılan suların kaynağını oluşturmalarına rağmen, Himalaya köyleri modern eğitim, teknoloji ve tıptan kendilerine düşen payı almamışlardır. Hint planlamacıları, bu önemli kaynağı yeterince vurgulamamakla akıllılık etmemektedirler. Ancak, Himalayalar'ın sâkinleri herşeyin olduğu gibi kalmasını tercih ederler: «*Bizi sömürmeyin ve yalnız başımıza bırakın. Sadece müteşekkir olun ve uzaktan saygı duyun yeter,*» şeklindeki sözleri Himalayalar'daki birçok köylülerden duymuşumdur.

Köylerin ekonomik hayatı, arpa, buğday ve mercimek yetiştirilen ve köylerin yakınında teraslar halinde uzanan küçük tarlalarca desteklenir. Yetiştirilen hayvanlar arasında, manda, koyun, sığır, at ve keçi vardır. Punjab ve Kashmir Himalayalar'ında, Kumayun ve Garwhal Himalayaları'nda ve Nepal ile Sikkim Himalayaları'nda yaşayan köylülerin birçok ortak özellikleri vardır. Fakirdirler ama dürüsttürler; ne hırsızlık yaparlar ne de kavga ederler. Dağların tepelerinde yerleşik olan köylerde evinin kapısını kilitleyene dahi rastlanmaz; kilide ihtiyaç yoktur. Oralarda, hacıların ziyaret ettikleri yerler vardır. Dağların tepelerindeki bir mabedi ziyaret ederken yolda para çantanızı düşürmüş olsanız, haftalar sonra geri geldiğinizde hâlâ daha orada bulursunuz. Hiç kimse para çantasına dokunmayacaktır. İzin almadan başkasının eşyalarına dokunmayı saygısızlık sayarlar. «*Başkasının eşyalarına neden ihtiyacımız olsun ki?*» diyeceklerdir. İhtiyaçları pek az olduğundan, açgözlülük diye bir şey bilmezler. Maddî delilik hastalığına yakalanmamışlardır.

Köylüler, düzlüklerde yaşayanlara, sadece tuz ve lambalarında yakacakları yağ için bağımlıdırlar. Köylülerin sade, dürüst ve nazik davranışlarından ötürü, bu köy toplulukları dünyadaki diğer birçok topluluklara kıyasla pek dejenere olmamışlardır. Oralarda hayat sakin ve huzurludur. İnsanlar herhangi bir kimseye nefret duymayı bilmezler. Nefreti anlamazlar bile. Düzlüklere inmeyi de istemezler. Dağları terkettiklerinde, düzlüklerde yaşayan ve birçok hileye, oyuna ve sahtekârlığa başvuran halkın arasında kendilerini rahatsız hissederler. Ne varki, modern kültürün en çok etkilediği dağ bölgelerinde yalancılığa ve hırsızlığa giderek daha sık rastlanır olmuştur.

Modern toplumun ilerlemiş ve kültürlü olduğu mütalâa edilir ama, bu gerçek bir ilerleyiş ve kültür değildir. Modern toplumun kültürlülüğü, kültür yoluyla üretilmiş bir inciye benzer. Günümüzde gerçek incilere değer veren pek az kimse vardır. Modern beşer, kendisini ve beşerî tabiatını,

onu tekrar ve tekrar kültür yoluyla üretmek, dolayısıyla da doğa ve gerçek ile irtibatı kaybetmek suretiyle zayıflatmıştır. Modern kültürde, başkalarına hizmet etmek için değil de, başkalarına gösteriş yapmak için yaşarız. Fakat dağlara çıkarsanız kim olursanız olun size soracakları ilk soru şu olur: «*Yemeğinizi yediniz mi? Yatacak bir yeriniz var mı?*» Bir dost da olsanız yabancı da olsanız, oradaki herhangi bir kimse bunları soracaktır.

Garhwal ve Kumayun dağlarında yaşayanlar, zekî, kültürlü ve misafirperverdirler. Kangra Vadisi sanatı ile Garhwal sanatı, kendilerine özgü renkli kalem çalışmalarından ötürü ünlüdürler. Bu dağ topluluklarının bazılarındaki eğitim, Hindistan'ın diğer birçok yerlerindeki eğitimden ([8]) daha iyidir. Birçok topluluğun rahipleri, Tantraizm'le karışmış bir şekilde astroloji hakkında o kadar çok şey bilirler ki, bu bilgileri düzlüklerden gelen gezginleri bazen şaşırtır. Buradaki halk, doğaya yakın olan sade bir hayat yaşarlar. Güzelim ahşap evlerde oturur ve kendi giysilerini kendileri dokurlar. Akşamları şarkı söylemek için biraraya gelirler ve kendi halk şarkılarını güzelim melodilerle terennüm ederler. Topluca dans eder ve âhenkli ve dokunaklı olan folk şarkıları söylerler. Dağlarda yaşayan davulcular işlerinin ehli olup, çobanlar ile okul çocukları da kaval ve ağız tamburası çalarlar. Kızlarla oğlanlar, sığırlar için ot ve yakacak için odun toplamaya dağlara çıkarlarken, kendiliklerinden şiirler besteler ve terennüm ederler. Çocuklar, hokey ve futbol oynayarak, kendilerine özgü bir tarzda hayatın tadını çıkarırlar. Himalaya kültürünün çarpıcı özelliklerinden biri de ebeveyne ve yaşlılara gösterilen saygıdır.

1200 ilâ 1800 metrelik yüksekliklerde yetişen ağaçların çoğu, çınarlar, çamlar ve çeşitli türden *devdaru* (köknar) ağaçlarıdır. Yüksek dağlarda yetişen *bhoja patra*'nın kabuğunu kâğıt gibi kullanan köylüler, bunların üzerine, deneyimlerini, ibadet şekillerini ve şifalı bitkilerin kullanım biçimlerini kaydederler. Her köylü, günlük hayatta birçok işe

yarayan şifalı bitkiler hakkında belirli bir bilgiye sahiptir. Kashmir'den Punjab'a, Nepal'e ve Sikkim'e kadar tüm köyler, Hint ordusuna sağlıklı ve güçlü askerler sağlamakla ün yapmışlardır. Halkın hayat süresi genellikle yüz yılı aşar.

Pakistan'daki dağlarda yaşayan Himalaya topluluğunun adı, Hunza'dır. Oradakiler et yerler. Fakat, Himalayalar'ın Hindistan'daki bölümünde yaşayan topluluğun adı Hamsa olup, vejeteryandırlar. «*Kuğu*» anlamına gelen *Hamsa,* Hint mitolojisinde sık rastlanan bir semboldür. Kuğunun, su ve sütten oluşan bir karışımdan sadece sütü ayırarak içme yeteneği olduğu söylenir. Aynı şekilde bu dünya da iki şeyin, hayır ve şerrin karışımından ibarettir. Bilge kişi seçim yapar ve hayrı alarak, şerri bırakır.

Bu dağların her yanında *Shakti* (İlâhî Ana) ibadeti yaygın olup, her köyde en az bir ya da iki mabet vardır. Ancak ermişler sürekli gezerler ve köylülerin aksine topluluklar oluşturmazlar. Köylüler bu ermişlere çok iyi muamele ederler ve onlara bedava yiyecek ve barınak verirler. Ülkenin (ve dünyanın) farklı kültürlerinden ve yörelerinden gelen bu ermişler, mağaralarda, ağaçların altında veya sazlarla örülmüş küçük kulübelerde yaşarlar. Köylerin dışında yer alan bu ikamet yerlerine mabet gözüyle bakılır. Buralarda daima en az bir ve bazen de birkaç bilge kişi ikamet eder, ve bu şahısların basit ihtiyaçları köylülerce karşılanır. Herhangi bir gezgin *sadhu* (dünya hayatını terketmiş kişi), yogi veya ermiş geldiğinde, köylüler ellerindeki yiyecekleri karşılık beklemeksizin sunarlar. Misafir ağırlamaktan hoşlanırlar ve onlarla kolayca dostluk kurarlar. Himalayalar'ın her yanında dolaşırken, köylülerle veya şurada ya da burada görev üzere bulunan memurlarla kalmayı sevmez, ermişlerin inziva yerlerinde, mağaralarında ve sazlarla örülü kulübelerinde kalmayı tercih ederdim.

Kültürel bakımdan Himalayalar bir engel teşkil etmeyip, her iki yanda yer alan ülkeler arasında herhangi bir barikat oluşturmazlar. Bu dağlarda, kendi yaşam tarzlarında Hint, Tibet ve Çin kültürlerinin olağandışı bir karışımından

ortaya çıkmış olan özellikleriyle dikkati çeken yüzlerce topluluk ve ulus vardır. Himalayaların değişik yörelerinde değişik lisânlar konuşulur. Ben bir vakitler Nepalce, Garhwali, Kumayuni, Punjabi ve biraz da Tibetçe konuşabilmeme rağmen, Kashmir lisânını hiçbir zaman öğrenemedim. Bu dağ lisânlarına ilişkin bilgim, yerel spiritüel önderler ve şifalı bitki uzmanlarıyla irtibat kurmamda yardımcı olmuştur.

Temmuz ayı, Himalayalar'da dolaşmak için en iyi aydır. O mevsimde karlar ve buzullar erimeye başlar ve her yanı, çağıldayan binlerce ırmak kaplar. Soğuk pek rahatsız edici olmaz, ve buzulların, çığların ve toprak kaymalarının tabiatına vâkıf olanlar, dikkatli oldukları takdirde rahatça seyahat edebilirler. Himalaya dağlarının tehlikeleri bugün de dünkünden farklı değildir. Çığlar, hızla akan ırmaklar ve nehirler, sarp kayalıklar ve karlarla kaplı yüksek zirveler, herhangi bir gezgin için tavırlarını değiştirmezler. Her halükârda, Himalayalar'ın spiritüel mirası, bu dağların meçhul bilgeliğini araştırmaları için gezginleri daima tahrik edegelmiştir. Bin yılı aşkın bir süre önce, yüzlerce Tibetli ve Çinli gezgin Hindistan'dan Budist edebiyatını alarak kendi lisânlarına çevirmişler ve böylece Budist öğretileri kendi ülkelerine yaymışlardır. Aynı zamanda Orijinal Öğretiler, o dönemde, Tibet ve Çin'e seyahat eden Hintli Öğretmenlerce de verilmişti. Budizm'in Büyük Mezhebi *(Mahayana)* (9), Himalaya sınırlarını aşarak önce Tibet'e ve arkasından da Çin'e ulaşıp, Çin kültürü ile dinini son derece zenginleştirmiştir. Zen'in meditasyonla ilgili tradisyonları, daha sonra Japonya'ya geçen bu Budizm'in veçhelerinden ibarettir. Taoizm ile Konfüçyüanizmin izleyicilerinin Himalayalar'a ve Himalayalı öğretmenlere hayran olmalarının sebebi, bu dağlarda gezenlerden ve yaşayanlardan aldıkları büyük bilgeliktir. Taoizm'in vurguladığı eylemsizlik prensibinin kesin ve açık bir şekilde *Bhagavad Gita*'da formüle edildiği görülür. Eski Hint felsefesinde açıkça mevcut olan *nirvana* kavramı, Tibet, Moğolistan, Çin ve Japon dinlerinin tümünü

etkilemiştir. Bugün Tibet işgal altında bir ülke olup, Tibet'in kadim bilgeliği ile buna dayalı kültürü ortadan kaybolmuştur. Ne varki, Dalay Lama ile bazı sâlikleri Hindistan'daki Himalaya dağlarının eteklerine göç etmişlerdir (10).

Bu dağlar benim oyun sahalarımdı. Vadilerde yaşayan çocukları mutlu, sevinçli ve hayatın amacının farkında olsunlar diye Doğa Ana'nın sanki bizzat bakıp büyüttüğü engin çayırları andırıyorlardı. İşte, insan oralarda, en ufak bir çim parçasından en yüksek dağ zirvelerine kadar hayatta kedere yer olmadığını idrak edebilir.

Gurudeva'mın rehberliği altında kırkbeş yıl süreyle Himalayalar'ın ermişleriyle birlikte yaşamam ve gezmem sayesindedir ki, normal şartlar altında herhangi bir kimse için birkaç hayat boyunca deneyimlenmesi mümkün olmayan şeyleri birkaç yılda deneyimledim. Benim kendi başıma deneyimlememi, seçmemi ve karar vermemi isteyen sevgili üstadımın rahmetinden ötürü bunu yapabildim. Bu deneyimler dizisi ve ermişlerden aldığım irfan, içimde bir idraklilik merkezi oluşturmamda ve bunu ayakta tutmamda bana yardımcı olmuşlardır. Size, nasıl büyüdüğümü ve nasıl yetiştirildiğimi, birlikte yaşadığım büyük ermişleri ve konferanslar ile kitaplar vasıtasıyla değil de deneyimler vasıtasıyla bana neler öğrettiklerini bir bir anlatacağım. Burada derlenmiş olan öyküler, bu deneyimlerden bazılarının bir kaydıdır.

Her ne zaman dünyaya bir öykü anlatmak istesem, dünyanın kendisinin bir öykü olduğunu düşünürüm. Bu deneyimlerden başkalarının da yararlanabilmelerini temenni ettiğim içindir ki, konferans verirken ve öğretirken bunlardan bahsederim. Öğrencilerime daima şunu söylerim: «*Benim olup da ferâgat ederek size vermediğim bir şey var mı?*» Bu spiritüel öykülerden, gelişmeniz için yararlı olanı öğrenin ve uygulamaya başlayın, ve kavrayamadığınızı şimdilik öyküyü anlatana bırakın. Bu deneyimlerin hatıraları bugün dahi beni harekete geçirmekte ve beni geriye çağıran Himalayalar'ın sesini işitmekteyim.

Babam hem ünlü ve bilgili bir Sanskrit âlimiydi hem de son derece spiritüel bir insandı. Köyünde çoğunlukla Brahminler otururdu ve danışmak ya da kendisiyle birlikte çalışmalar yapmak için babama gelirlerdi. Ebeveynim orta halli ve eli açık toprak sahipleriydiler. Babam toprağı kendisi işlemeyip, alınan ürünü bu işi yapan ortakçılarla paylaşırdı.

Bir gün altı ay süreyle babam ortadan kaybolmuş, ailesi de öldüğüne veya dünya hayatını terketmek üzere yemin ettiğine hükmetmiş. Aslında, spiritüel uygulamalarında sorunlarla karşılaştığı için uzun süreli bir inzivaya çekilmiş. Hardwar yakınlarındaki Mansa Devi'de yer alan ormanda yoğun bir şekilde meditasyon yaparmış. İlerde benim üstadım olacak olan şahıs, bir seyahat sırasında Mansa Devi'den geçerken, bir akşam babamın kaldığı yere uğramış. Babam üstadımı görür görmez, onun kendi gurudeva'sı olduğunu derhal anlamış. Çoğu kez, Üstad ile mürit arasında kurulan böyle ilk temas esnasında iki kalp de birbirine yanıt verir ve kendiliklerinden birbirlerine açılırlar. Bunun gerçekleşmesi için tek bir bakış yeterlidir. Akabinde, herhangi bir eylem veya konuşma olmaksızın iletişim başlar. Orada bir hafta kalan üstadım, babama rehberlik etmiş ve sonunda, Uttar Pradesh tepelerinde, yaklaşık 1.700 metre yükseklikte yer alan evine dönmesi için talimat vermiş.

Eşinin dönmesinden ümidini kesen annem de yoğun bir zahitlik uygulamasına başlamış. Babam döndüğünde, anneme, kendisini Mansa Devi'de inisiye eden üstadla birlikte geçirdiği deneyimleri anlatmış. Üstadın, kendisine, annemin kırkdokuz babamın da altmış yaşında olmalarına rağmen, bir erkek çocukları olacağını ve onunda üstadı izleyeceğini söylediğini belirtmiş.

İki yıl sonra, Himalayalar'dan inen üstadım ebeveynimin köyüne gelmiş ve onları evlerinde ziyaret etmiş. Üstadım geldiğinde babam yemekte olduğundan, kapıyı annem

açmış. Annem, gelenin kim olduğunu bilmediğinden, eşinin yemekte olduğunu ve kendisinin de ona hizmet ettiğini bildirerek, beklemesi için rica etmiş. Bir misafirin geldiğini duyan babam, derhal sofradan kalkarak kapıya koşmuş. Üstadım kendisine şöyle demiş : *«Yemek yemeye veya misafirperverliğinizi kabul etmeye gelmedim. Bana bir şey vermenizi istiyorum.»* Babam, *«Neyim varsa hepsi sizindir,»* deyince, üstadın karşılığı şöyle olmuş : *«Oğlunuza ihtiyacım var.»* Ebeveynim de bunun üzerine, *«Bizim yaşımızda bir oğlan çocuğumuzun olması bir mucize olur. Ama bu gerçekleşirse, sizin olsun,»* demiş. Bu görüşmeden onsekiz ay sonra ben doğmuşum.

Doğduğum gün evimize gelen üstadım, annemden, beni kendisine vermesini istemiş. Himaye etme içgüdüsüyle hareket eden çiçeği burnunda bir anne olduğundan bu talimatı yerine getirmekten kaçınınca, babam annemden bunu yapmasını rica etmiş. Birkaç dakika için beni kollarında tutan üstadım, akabinde anneme geri vererek, *«Ona iyi bakın,»* demiş, *«Daha sonra tekrar gelip, onu beraberimde götüreceğim.»*

Üç yıl sonra geri gelen üstadım, sağ kulağıma bir mantra fısıldayarak beni inisiye etti. Kendisine, bu mantrayı zaten bildiğimi hep hatırladığımı söyledim. *«Biliyorum,»* dedi, *«Ben de sadece, senin hatırladığın şeyi onaylıyorum.»* Küçük bir çocuk olarak ebeveynime karşı hiçbir yakınlık duymuyor, sürekli üstadımı hatırlayarak, daima onun mevcudiyetini hissediyordum. Onu o kadar çok düşünüyordum ki, bazen ebeveynim bana yabancıymış gibi geliyordu. Aklımdan sürekli olarak şu düşünceler geçiyordu : *«Bu yere ve bu insanlara ait değilim.»* Zaman zaman annem sağ kulağımdaki doğuştan olma deliğe bakardı. Bu delik, ben doğmazdan önce üstadımın bildirdiği bir işaretti. Zaman zaman da ağlayan annem *«Bir gün bizi terkedip gideceksin,»* derdi. Annemle babamı sevmeme rağmen, aslında o günü bekleyip duruyordum. Hayatımın amacının, önceki hayatımın yarım kalmış misyonunun tamamlanması olduğunu küçük yaşlardan itibaren hatırlıyordum. Çocukken, geçmiş hayatımın ayrıntılarını net bir şekilde hatırlardım.

Üstadım rüyalarımda tekrar tekrar göründüğünden her gece uyanırdım. Bu da ebeveynimi üzdüğünden, ne gibi bir terslik olduğunu anlamak için rahiplere, doktorlara ve astrologlara başvurdular. Fakat üstadım bir haberci göndererek, herhangi bir tersliğin olmadığını, üzülmemeleri gerektiğini bildirdi.

Aynı köyde iki yaşlı dul vardı. Onlarla birlikte oturur ve geleceğe ilişkin plânlarımı görüşürdüm. Çok dindar olan bu şahıslar, bana, okumak için ortaokula gitmemi öğütlerlerdi. Aslında beni buna razı ettiler ama, kısa süre sonra okuldan ayrıldım ve bir daha da dönmedim. Zamanımı böyle bir okulda harcamamın bana bir yararı olmayacağını düşünüyordum. Bundan birkaç yıl sonra ebeveynim vefat etti ve ben de üstadıma gittim. Üstadım beni disiplin altına almaya başladı. Ancak, bu onun için zor oluyordu. Fizikî babama hiçbir bağlılık duymadığımdan, «*baba*» diyememekten ötürü herhangi bir eziklik hissetmiyordum. Üstadım bana, bir babanın çocuğuna verebileceğinden çok daha fazlasını verdiği içindir ki, babamı hiç özlemedim. Üstadım, benim için, sadece bir baba olmayıp, ondan çok daha fazlasını ifade eder.

Aklımdan geçen tüm düşünceleri üstadım bilirdi. Meditasyon yapmamayı tasarladığımda, bana bakarak gülümserdi. Neden gülümsediğini sorduğumda da, «*Meditasyon yapmak istemiyorsun,*» derdi. Bu bana yardımcı olmuştur. Çünkü, sadece eylemlerim ve söylediklerim açısından değil, düşünme sürecimi ve duygularımı düzene sokmak bakımındanda bana rehberlik ettiğinden emindim. Hoşa gitmeyen şeyleri düşünmekten çekinirdim. Ancak, kötü gibi görünen bir şeyi düşündüğümde dahi beni gene de sevmeye devam ederdi. Düşüncelerimi hiç kontrol etmeyip, düşünce sürecimi bana nâzik bir şekilde idrak ettirirdi. Öğrenci öğretmeni tarafından daima sevilir. Hakikî bir öğretmen, öğrencisi ne kadar kötü olursa olsun, öğrencisini hiçbir vakit suçlamayıp, bunun yerine, ona tatlılıkla yardımcı olur ve hatalarını düzeltir. Bir çocuk ne kadar yaramazlık ederse etsin,

gerçekten seven bir anne ona şefkatle bakmaya devam eder. Bir anne çocuğunu sevgiyle, tatlılıkla ve yol göstererek nasıl büyütürse, bir üstad da öğrencisini aynen bu şekilde yetiştirir.

Bir anne ile babanın neler verebileceğini bilmiyordum ama, üstadım bana herşeyi verdi ve karşılığında da hiçbir şey beklemedi. Benim de verecek hiçbir şeyim yoktu. Benim için herşeyi yaptığı, beni eğittiği, yetiştirdiği için ona duyduğum sevgi sonsuzdur; şimdiye kadar da ben onun için hiçbir şey yapamadım. Bir üstadın hiçbir şeye ihtiyacı yoktur. Gerçek spiritüel liderler böyledirler: Hiçbir şey almazlar ve herşeyi verirler.

Gerçek bir öğretmen, son derece diğerkâm olan ve öğrencilerini bir babanın çocuğunu sevebileceğinden çok daha seven bir kimsedir. Bir baba, çoğunlukla, sadece dünyevî araçları sağlar, çocukların büyümesine yardımcı olur ve dünyada yaşamak üzere onları yetiştirir. Fakat bir spiritüel baba, bir babanın ya da başka herhangi bir kimsenin veremeyeceği şeyi diğerkâmca verir. Spiritüel tradisyon dışında başka hiçbir yerde bunun bir örneğini daha görmedim. Baba ve anne, dünyaya getirirler, büyütürler, eğitirler ve mallarını verirler. Fakat, bir *gurudeva* müritlerine, kendi direkt deneyiminden gelen o bilgiyi verir. Böyle bir bilginin verilmesi, aynen bir babanın mallarını evlatlarına devretmesi gibi, bir yoga tradisyonudur. Bir üstadın ilâhî sevgisi, beşerî bir sevgi olmayıp, hiçbir zaman zihnin değil de sadece kalbin anlayabileceği bir şeydir. Gerçek bir spiritüel tradisyonda, öğretmen öğrencisine o kadar çok şey verir ki, öğrencinin hayatı etkilenir ve dönüşüme uğrar.

Uzun bir süre üstadımla birlikte kaldıktan sonra, Gangotri'deki kardeş-mürid'in yanına gönderildim. Bana kutsal metinleri öğretmeye başladı. Beni seviyordu ama, ne isyankârlığımı anlıyor ne de öteki *sadhular*'la sürekli olarak yaptığım tartışmalara göz yumuyordu. Davranışımla ilgili olarak üstadıma aleyhte mesajlar gönderdiği oluyor, bunun

üzerine üstadım gelerek bir süre için beni yanına alıyor ve daha sonra beni tekrar kardeş-mürid'in yanına yolluyordu. Misafir olarak bir ailenin yanında kalmak zorunda olduğum durumlarda da mutluluğumu yitiriyordum ama, şükürler olsun ki böyle durumlar pek sık ortaya çıkmıyordu.

Bir gün, kardeş-mürid'in hayatı merakımı çekti ve doğum yeri hakkında kendisine sürekli olarak sorular sormaya başladım. *Sadhular*'ın hiçbir vakit geçmişlerinden bahsetmediklerini bilmiyordum. Fakat, ısrarım üzerine, bana doğum yerinden bahsetti. Üstadlar ile ermişler, geçmişlerini hatırlamak istemedikleri gibi, doğum günlerine, yaşlarına veya doğum yerlerine de pek önem vermezler. Kan bağları olan ailelerinin üyelerinden bahsetmekten hoşlanmazlar. İnisiyasyon töreni yapılırken, son ayinleri sadhu'nun kendisi yapar ve bundan sonra da doğum yerini ve önceden birlikte yaşadığı kişileri kasten unutur. Sadhular'ın bulunduğu halkalarda gözetilen bir geleneğe göre, kimsenin geçmişi konu edilemez. Geçmişlerini 'ölü geçmiş' olarak mütalâa ederler ve kendilerini yeniden doğmuş olarak görürler. Aynı soruları üstadıma da yönelttim ve ısrarlı ricalardan sonra bana hayatından birazcık olsun bahsetti. Söylediğine göre Batı Bengal'de yaşayan bir Brahmin aileden gelmişti. Aile üyeleri, zaman zaman Himalayalar'dan inen ve o yörede dolaşan bir ermişin inisiyeleriydiler. Üstadım, ebeveyninin yegâne erkek evladıydı ve genç yaşta öksüz kalmıştı. Bunun üzerine kendisini, ileri seviyedeki o ermiş evlat edinmişti. Üstadım bunları bana anlattığında yaklaşık seksen yaşındaydı. Bengali aksanıyla konuşan üstadım, anadilini kullanmamasına rağmen, bazen Bengali şarkıları söylerdi. Bir Sanskrit âlimiydi ve İngilizce de dâhil olmak üzere birkaç lisan bilirdi.

Bir keresinde, Bengal'de seyahat ederken, üstadımın doğum yerini ziyaret ettim. Evinden hiçbir iz kalmamıştı. Orada onun adına bir anıt dikmeyi düşündüm ama, üstadım buna izin vermedi. Köyde, seksen yaşlarındaki iki yaşlı bayan dışında hiçkimse onun hakkında bir şey bilmiyordu.

Bayanların anlattıklarına göre Himalayalar'dan gelen bir üstad, ondört yaşındayken onu alıp götürmüştü. *«Onu gerçekten hatırlıyoruz,»* diyen yaşlı bayanlar, üstadımın hayatta olup olmadığını, nerede yaşadığını ve hayatta neler yaptığını merak ediyorlardı.

Üstadım bir mağarada yaşar. Sabahleyin sadece bir kez, güneş doğarken dışarı çıkar ve bir saat sonra yerine döner. Günde iki kez yerinden kalkar. Bazen mağaranın dışında yürüyüşe çıkmasına rağmen, günlerce hiç dışarıya çıkmadığı da olur. Daima kendisiyle birlikte, ileri seviyeden üç ilâ beş öğrenci bulunur. Kışları üç ay süreyle üstadım ve müritleri 2.000 ilâ 2.500 metrelik seviyeye inerler. Bazen Nepal'e giden üstadım, birkaç ay süreyle Namchabazzar'ın on kilometre ilerisindeki bir yerde kalır. Genellikle keçi sütü ve bazen de yanındaki öğrencilerin baktığı ufak siyah bir ineğin *(shyama)* sütünü içer. Ara sıra üstadıma, yarısı sudan yarısı da keçi sütünden oluşan bir içecek sunardım. Kendisi istemeden götürür, içmediği takdirde önünden alırdım. Daha sonra biraz daha verirdim. Bu süt yegâne gıdasını teşkil ediyordu.

Üstadım sürekli *Sahaja-samadhi* ([11]) halinde olup, pek az konuşur. Bir keresinde dokuz ay süreyle birlikte yaşamış ve hemen hemen hiç konuşmamıştık. Çoğunlukla, gözlerimiz kapalı bir halde meditasyon yapardık. İkimiz de kendi işimizle meşgûl olurduk. Konuşmaya fırsat olmazdı. Anlayışın olduğu yerde şifahî iletişime gerek duymuyorduk. Anlayış olmadığında, ilişki kurmak için konuşmak gerekir; fakat, lisân zayıf bir iletişim vasıtasıdır. Aramızda zaten daha derin bir seviyede bir iletişim olduğundan, konuşmaya gerek yoktu. Üstadım, aptalca sorularıma gülümsemeyle karşılık veriyordu. Pek az konuşmasına rağmen, yetişmem için gerekli olan bir atmosfer yaratmıştı.

Bazıları Üstadıma Bengali Baba derler ve bazıları da onu sadece Babaji ([12]) adıyla tanırlar. Ben de, daha uygun bir kelime bulamadığım için, *gurudeva*'ma *«üstad»* derdim. Ona duyduğum sevgi, ebedî bir yasa gibidir. Bana öğrettik-

leri açısından daima gerçekçi olmuş, ve hiçbir şekilde nefsanî bir tavır takınmamıştır. Eylemleri, sözleri ve sessizliği vasıtasıyla gerçekleştirdiği öğretileri, ilâhî sevgiyle dolup taşardı. Sözlerim, kendisinin yüceliğini anlatmakta yetersiz kalmaktadır. Onun, ölümsüz bilgeliğe erişmiş bir yogi ve Himalayalar'ın en yüce üstadlarından biri olduğuna tüm kalbimle inanıyorum. Onun yaşamasının nedeni, hazır olanları aydınlatmak ve hâlâ daha hazırlanmakta olanları da sevmek, korumak ve rehberlik etmektir. Dara düşüp de onu hatırlayan kimse yardım görür. Birçok kereler benim ve diğer bazı kimselerin başımızdan geçtiği için, bunu iyi biliriz.

Yoğun iş programından vakit bulduğumda, üstadımın yanına dönmek için büyük bir arzu duyarım; çünkü, o benim yegâne rehberimdir. Her nerede bulunursam bulunayım, mümkün olan tüm saygı ve bağlılıkla kendisini daima anarım. Eğer hata yaparsam, bunlar bana aittir. Fakat, eğer hayatımda iyi olan tek bir şey varsa, bu da üstadımdan kaynaklanır.

c — Üstadım ve Prens Swami Olayı

Şimdi anlatacağım tarihî olaydan ötürü, üstadım Hindistan'ın her yanında tanınır. Anlaşıldığı kadarıyla, birçok Hintli avukat, hâkim ve okumuş kişi halihazırda bu olayı bilmektedir.

Bengal'in eyaletlerinden Bhawal'in veliahtı olan genç yaştaki Bhawal Sannyasi, evlendikten sonra vaktinin büyük bir kısmını eşiyle birlikte Darjeeling'teki lüks dağ evinde geçirmeye başlamıştı. Eşi bir doktora aşıktı, ve iki sevgili, prensi zehirlemek için komplo kurmuşlardı. Doktor prense çok ufak dozlar halinde kobra zehiri iğneleri yapmaya koyuldu. Prense, bunların vitamin iğneleri olduğunu söylüyordu. Doktor dozajı yavaşça arttırdı ve iki ay sonra bir gün prensin öldüğü açıklandı. Büyük bir törenle, prensin bedenini, yakmak üzere bir dağ ırmağının kıyısına taşıdılar.

Odun kümelerinin ateşlendiği ve bedenin alevlerin içine bırakıldığı anda, gökten seller boşanmaya başladı. (Darjeeling, dünyanın en çok yağmur alan yöresidir.) Yağmur alevleri söndürdü ve ırmağın taşan suları prensin bedenini sürükleyerek götürdü.

Irmağın, prensin bedeninin yakılmak istendiği yerden 5 kilometre aşağısında, üstadım, öğrencisi olan birkaç swami ile birlikte bir mağarada kalıyordu. Kinchanchanga'daki dağların eteklerinden yola çıkmış, Kumayun Himalayaları'ndaki mağaramıza geliyordu. Kefen bezine sarılmış ve bambu kamışlarına bağlanmış bir halde ırmaktan aşağıya doğru hızla gelen bedeni görünce, onu akıntıdan çekip almaları ve sıkıca bağlanmış olan iplerini çözmeleri için öğrencilerine talimat vererek, şöyle demişti : «*Bu adam ölmemiş. Sadece, normal solunumun ve nabzın olmadığı derin bir komaya girmiş. O, benim müridimdir.*» İpleri çözerek, prensin bedenini üstadın yanına getirmişlerdi. İki saat sonra prens kendine geldi. Fakat, geçmişini hiç hatırlamıyordu. Üstadım, böylece müridi olan prensi, daha sonra bir sadhu olarak inisiye etti. Prens yedi yıl süreyle üstadımla birlikte kaldıktan sonra, üstadım ona, diğer ermişlerle görüşmek üzere çeşitli yerleri ziyaret etmesini söyledi. Üstadım, bu prens swami'nin kızkardeşine rastlayacağına ve geçmişini hatırlayacağına dair bir kehanette bulunmuştu. «*Birçok sorunlarla yüzyüze geleceğiz. İyisi mi ben daha yüksek irtifalara çıkayım,*» diyerek, Himalayalar'daki ata yadigârı mağaraya gitmiş ve birkaç yıl için orada kalmıştı.

Prens, düzlüklerde birkaç ay dolaştıktan ve birçok ermişle tanıştıktan sonra, bir gün haberi olmaksızın, sadaka istemek üzere kızkardeşinin evine gitmiş ve kardeşi onu derhal tanımıştı. Geçmişiyle ilgili herşeyi hatırlaması sadece altı saatini almıştı. O zamanlar gençtim ve tüm olayın ayrıntılarını, o günlerde anlatıldığı şekliyle gayet iyi hatırlarım.

Ailesinin teşvikleri ve geçmişi hatırlaması sonucunda mahkemeye başvuran prens swami, Bhawal prensi oldu-

ğunu ileri sürdü. Davadaki her iki tarafın da lehine tanıklık etmeleri için birçok tanık çağrıldı. Mahkeme sırasında, doktorun Bombay'daki bir laboratuvardan yılan zehiri elde ettiği kanıtlandı. Ve sonunda, swami'nin eşi ile doktor sevgilisi tarafından zehirlenmiş olan Bhawal prensi olduğu kuşku götürmez bir şekilde ortaya çıktı. Prens swami, ölü olduğuna nasıl karar verildiğini, bedeninin Darjeeling yakınındaki yakılma yerine nasıl taşındığını, seller tarafından nasıl sürüklenip götürüldüğünü ve en sonunda da Himalayalı bir üstad ile müritleri tarafından nasıl kurtarıldığını bir bir anlatmıştı. Üstadım mahkemeye çıkmamış, tanık olarak iki swami'yi göndermişti. Dava, Kalküta mahkemesinde iki yıl kadar sürdü ve Hindistan hukuk tarihinde bakılan en uzun ve büyük davalardan biri oldu. Prens en sonunda mallarına ve servetine kavuştu ama, ne tuhaftır ki, bir yıl sonra da öldü ([13]).

Bu dava sayesinde üstadım ülkenin her yanında meşhur oldu ve insanlar kendisini aramaya başladılar. Kalabalıktan daima kaçmış olan üstadım, sadece, kendisinin seçtiği ve severek ve her an için yol gösterdiği bir öğrenci grubuyla birlikte çalışagelmiştir. Herkes tarafından tanınmayı istemiyordu. Hindistan halkının bu büyük ermişin kim olduğunu birçok kereler merak etmiş olmasına rağmen, üstadım kalabalıklardan uzak kalmayı tercih etmiştir. Hâlâ daha tanınmadan kalmayı yeğlemekte, ve aydınlanma yolunu izlemek için gerçek bir arzu duyanların kalabalıktan ve şöhretten kaçınmaları ve büyük bir izleyici kitlesi oluşturmamaları gerektiğini söylemektedir.

Şan ve şöhret, spiritüel bir insan için en büyük engeli ve tuzağı teşkil eder. Dünyevî mevkilerden ferâgat ettikten sonra dahi, şan ve şöhret sahibi olma arzusu şuuraltında pusuya yatar. Yüksek gayelere yönelik bir kişi, bedenini, zihnini ve canını Rab'be adamak ve hiçbir kişisel arzuya yönelik olmamak suretiyle bu arzuyu tamamiyle ortadan kaldırmalıdır. Böyle bir ermiş, Himalayalar'ın sessiz ve ıssız bir köşesinden dahi beşeriyete yardım edebilir, şifa ve-

rebilir ve yol gösterebilir. Beşeriyete hizmet, böyle ermişler için hayatın önemli bir parçası haline gelir. Onlar beşeriyetten hiçbir şey beklemezler. Çünkü, beşeriyete hizmet etmenin, Tanrı'ya duyulan sevginin ifadesi olduğunu düşünürler.

d — Himalayalar'daki Shangri-La ve Yeti'ler

Batılılar, *yetiler*'in, karadamlar'ın ve Shangri-la'nın mevcudiyeti hakkında birçok öyküler işitegelmişlerdir. Bu öyküler, meraklı batılıları cezbetmekte ve sır dolu Himalayalar'ı aramalarına yol açmaktadırlar. Bu kimselere, dağlara tırmanmada geleneksel yetişmişlikleri olan ve bu gezginleri Himalayalar'ın çeşitli dağlarına götürerek hayatlarını kazanan Sherpa topluluğu yardım eder. Bu Sherpa rehberlerinin önemli dağ tepelerine ilişkin bilgileri olup, dağcılara ve keşif heyetlerine kılavuzluk ederek çok yardımcı olurlar. Ancak, Himalayalar'ın herhangi bir kısmının spiritüel tradisyonuna ilişkin hiçbir bilgileri yoktur.

Birçok yabancı bu dağlara çıkarak Shangri-La'yı aramışlardır ama, gerçekte Shangri-La diye bir yer mevcut değildir ([14]). Shangri-La efsanesi, Himalayalar'da saklı olan iki kadim mağara manastırının mevcudiyetinden kaynaklanmıştır. Tradisyonel kutsal metinlerimizde bahsedilen bu mağaraların, meditasyon ve spiritüel uygulamalara ilişkin uzun bir geçmişi vardır. Bunlardan biri, 4500 metre yükseklikte, Kinchanchanga Dağı üzerinde yerleşik olup, ben'm ikamet ettiğim öteki, Tibet ile Garhwal sınırı üzerindeki Himalayalar'ın derinliklerinde yer alır. Bu mağara manastırı, birçok uygulayıcıyı rahat bir şekilde barındırır. Deniz seviyesinden 3500 ilâ 3600 metre yukarda yerleşiktir. Burada bulunmuş olan kimseler sayılıdır. Hâlâ mevcut olan bu manastırda, birçok Sanskrit, Tibet ve Sandhya Basha el yazması metinler korunmaktadır.

Yabancılar, Sherpalar'ın yardımıyla dağlara tırmanmak üzere Himalayalar'a ve özellikle de Darjeeling'e gelirler. Ke-

şif gezileri sırasında, Shangri-La'dan karadamlar'dan ve yetiler'den bahseder ve düşünürler. Yanlarında kameralar, çadırlar, oksijen maskeleri ve konserveler taşırlar, ve hattâ Himalayalar'daki bazı yerleri artıklarıyla kirletirler. Fakat, Himalayalar'ın bilinmeyen bir bölümü vardır ki, hazır olmayan ve canını sevenler oraya gitmeye kalkışmamalıdırlar ([15]).

Yeti kelimesi de, yanlışlıkla, karadam anlamında kullanılmaktadır. Sanskrit bir kelime olan yeti, dünya hayatını terketmiş olan zahit kimselere verilen bir ad olup, Shankaracharya halkalarından birine dahil olan belirli bir grup *sadhu* için kullanılır. Bu kelimenin karadam anlamında kullanılması çok tuhaftır; yetiler insan olup, karadam değildirler!

Beşerî zihin, cehalet tamamen giderilene kadar tahayyülün tesiri altında kalır ([16]). Zihin berraklığı olmadığı takdirde, dış dünyadan zaptedilerek biraraya getirilen doneler düzenli bir tarzda algılanmamış olurlar ve bulanık zihinde yanlış bir vizyonu kavrar ([17]). Bu da hülya, düş, sembol ve fikirler gibi, zihnin oluşturduğu bir değişiklikten ibarettir. *Maya*, kozmik illusion'dur; *avidya* ise, objeler ve mahiyetleri hakkındaki bir bilgi noksanlığından gelen bireysel cehalettir. Avidya da bir illusion'dur.

e — Zahitlik Mağaralarındaki Yaşamlarımız

Kendilerini gerçekten zahitlik hayatına adamış olanlar, Himalayalar'ın, dört-beş kişinin barınabileceği küçük mağaraların bulunduğu belirli yerlerinde rahatça yaşayabilirler. Himalayalar'da, ayrıca, tradisyonların sürdürülegeldiği birkaç mağara manastırı mevcuttur. Benim yetiştirildiğim manastır da bunlardan biridir. Bizim mağara manastırımızdaki tradisyon dört ya da beş bin yıl öncesine dayanır ve hatıraları sağlam bir şekilde korunur. İlk üstadların kimliğine ve bu tradisyonun nasıl başladığına dair kayıtlarımız vardır.

Mağara manastırımız, birçok bölmeleri olan doğal bir mağaradan oluşur. Yüzyıllar boyunca kayalar yavaşça oyu-

larak, birçok öğrenciyi barındıracak genişlikte bir mekân açılmıştır. Nesiller boyunca burada ikâmet edenler mağarayı rahat ve huzurlu bir hâle getirmek için çalışmışlardır ama, burası pek modern bir barınak sayılmaz. Banyo, mutfak gibi kolaylıkların bulunmamasına rağmen, manastırlar çok iyi iş görürler.

Mağaranın içini aydınlatmak için, şifalı bitkilerden yapılan ve *dhoop* denilen bir tütsü çubuğu kullanılır. Bu çubuk, yandığında ışık verir ve söndüğünde de güzel bir koku yayar. Ham haldeyken ezilen dhoop, on santimetre uzunluğunda ve iki buçuk santimetre kalınlığında bir çubuk haline getirilir. Çok iyi yanan dhoop'un ışığı altında kutsal metinleri okuyabilirsiniz. Söndüğünde de hoş bir koku neşreder ve tütsü işini görür. Çok iyi meşaleler yapmak üzere çam ve *devdaru* ağaçlarının dalları da çok kullanışlıdır. Her ikisinde de kolaylıkla yanmalarını sağlayan doğal reçine vardır. Mağara, hiçbir zaman söndürülmeyen bir ateş olan *dhooni* sayesinde oldukça iyi ısıtılır. Bu ateş sürekli olarak iri ağaç kütükleriyle ayakta tutulur ve muntazaman da ilâve yakıtla beslenmesine dikkat edilir. Yaz aylarında, kışın kullanılmak üzere yeterli miktarda odun toplanır. Yazın, ayrıca, yakındaki ırmakların kıyılarında besleyici nitelikteki sebzeler yetiştirilir. Bunlar arasında, çeşitli mantarlar ile yabanî bir şekilde yetişen mûtat sebzelerden *lingora* ve *ogal* de yer alır. Çeşitli türden kökler de vardır; *tarur* ve *genthi* adlarıyla bilinenlerin yanısıra, tadı ve görünüşü tatlı patatesi andıranlar da mevcuttur. Bizim mağaramızda, gıda ihtiyacımızı arpa, patates, buğday, nohut ve dağ köylerinde 2.000 metre yüksekliğe kadar yetiştirilen mısır sayesinde rahatça karşılarız. Her köyde, yüksek kaliteli yün battaniye, halı ve kışlık giyecek imâl eden küçük çaplı bir sanayi mevcuttur. Mağaramızdan bütün yıl boyunca ince bir dere akar. Kasım ve Aralık aylarında su donduğunda, karları eritmek suretiyle su sağlarız. Manali'deki mağara gibi, yaşamış olduğum öteki mağaralarda içme suyu elde etmek pek kolay değildir. Suyu beş-altı kilometre ötedeki bir yerden temin etmemiz gerekirdi.

Üstadların öğretimlerini hâlâ daha kadim tarzda yürüttükleri belirli inziva yerleri mevcuttur. Buralarda, öğretmen doğal bir mağarada yaşar ve kendisinin yanında çalışmalar ve uygulamalar yapmak üzere çeşitli yerlerden müritler gelir. Ancak, birçok öğrenci adayı bu mağaralara ulaşamaz. Çünkü, Himalayalar'da, öğretmeni sırf merak dürtüsüyle hareket eden veya yüksek öğretiler için hazır olmayan kimselerden koruyan bir şey vardır. Evini terkedip de sırf meraktan veya duygusal sorunlardan ötürü bir öğretmen arayan kişi bu yüksek irtifalara ulaşamayacaktır. Himalayalar'ın derinliklerinde saklı olan yüce ermişlerin ikâmet ettiği o yerlere erişmek için gerekli olan o güçlü kararlılıktan ve itilimden yoksun olacaktır.

Öğretim çoğu kez gösteri şeklinde yapılır ve belirli zamanlarda sürdürülür. Bundan sonra, öğrencilerden, kendi becerilerini gözler önüne sermek suretiyle kendi gelişimlerini göstermeleri istenir. Bazen öğretim sessizlik içinde yapılır ve belirli bir edinme seviyesine ulaşıldığında, öğretmen öğrencisine şu soruyu yöneltir: «*Tüm hayatını bir mağarada geçirirsen, başkaları yogilerden nasıl öğrenecekler ki?*» Neticede, öğrencilerin çoğu birkaç yıl sonra oradan ayrılırlar.

Kişinin, hayatını yaratıcı ve yardımsever bir hale getirmesi önemlidir ama, bunu yapmazdan önce, kendisini disipline sokmak ve zihnini, sözlerini ve eylemlerini kontrol altına almak suretiyle, iç dünyasının derinliklerinde yatan kendi potansiyelleriyle temasa geçmesi gerekir. Mağara manastırlarında öğretildiği türden bir disiplinin birkaç yıl için dahi uygulanması halinde, hayat çiçeği ebediyen açacaktır. Kendisine böylesine hâkim olan bir insan, dünyada yaşar, ama gene de dünyanın engelleri ile sorunlarından etkilenmeksizin, dünyadan olmaz.

2. BÖLÜM

Üstad ve Spiritüel Öğretileri

«Şeyh [: Guru], bir güneştir, onun eteğine yapışınız ve kendinizi ona teslim ediniz. O yükselirse, siz de yükseleceksiniz. O alçalırsa, siz de alçalacaksınız. Ona uymada tam bir teslimiyet ve itaat ile sabit kadem olun.»

Hz. Mevlânâ

a — Üstad Öğretiyor : Vermeyi Öğrenmek

Hemen hemen tüm çocuklar, tabiatları itibariyle oldukça nefsanîdirler. Başkalarına herhangi bir şey vermeyi istemezler. Ben, bu eğilimi tersine çevirmek üzere eğitim gördüm.

Dağlarda, günde sadece bir öğün yemek yerdim. Tek bir *chapatti* (Hint ekmeği) ile biraz sebze yer ve bir bardak süt içerdim. Bir gün, öğleüstü saat bir civarında, ellerimi yıkamış, şükran duamı etmiş, tam yemeğe başlamak üzereydim ki, içeriye giren üstadım, «*Dur!*» dedi.

— Ne oldu?

— Yaşlı bir swami geldi. Kendisi aç ve yemeğini ona vermelisin.

— Hayır! Swami de olsa yemeğimi ona vermem. Ben de açım ve yarına kadar başka yemek yemeyeceğim.

— Ölmezsin ya. Yemeğini ona ver. Fakat bunu sırf sana emrediyorum diye yapma. Yemeğini sevgiyle sun.

— Ben açım. Benim yemeğimi yiyen birine karşı nasıl sevgi duyabilirim ki?

Yemeğimi swami'ye sunmam hususunda beni iknâ edemeyince, en nihayet, «*Yemeğini sunman için sana emrediyorum!*» dedi.

Swami içeriye girdi. Ak sakallı yaşlı bir kimseydi. Yanında sadece bir battaniye, bir baston ve tahta sandaletlerle bu dağlarda tek başına dolaşıyordu. Üstadım, kendisine, «*Geldiğinize öyle sevindim ki. Bu çocuğu benim için hayır duanızla kutsar mısınız?*» dedi. Fakat ben inat ettim: «*Benim hayır duanıza ihtiyacım yok. Yemeğe ihtiyacım var. Açım.*» Üstadım şu karşılığı verdi: «*Bu zayıf anında kontrolü kaybedersen, hayat savaşını da kaybedersin. Lütfen yemeğini swami'ye sun. Kendisine önce su ver ve sonra da ayaklarını yıka.*»

Bana söylenenleri yaptım ama, ne bu durumdan hoşnuttum, ne de bu olayın anlamını kavrayabilmiştim. Swami'nin ayaklarını yıkamasına yardımcı oldum ve sonra oturmasını rica ederek yemeğimi kendisine verdim. Daha sonra öğrendim ki, dört günden beri hiçbir şey yememişti. Sunduğum yemeği kabul eden swami, «*Allah senden razı olsun! Önüne yemek konulmadıkça hiçbir vakit açlık çekmeyeceksin. Bu da benim sana hayır duam.*» Sesi hâlâ kulaklarımda çınlar. O günden itibaren, daha önce beni sık sık çocukça özlemlere sevketmiş olan o dürtüden kurtuldum.

Nefsaniyet ile diğerkâmlık ve sevgi ile nefret arasında ince bir sınır vardır. Bu sınır aşıldığında, insan, karşılığında hiçbir şey beklemeksizin başkaları için bir şeyler yapmaktan zevk alır. Bu, tüm zevklerin en yükseği olup, aydınlanma yolundaki lüzumlu bir adımdır. Nefsanî bir insan, egosunun oluşturduğu kısıtlı sınırlar dahilinde kaldığından, bu idrak halini hiçbir zaman tahayyül edemez. Diğerkâm kişi, egosunu eğitir ve daha yüksek amaçlara yönelik olarak kullanır. Diğerkâmlık, dünyanın tüm büyük insanlarının paylaştıkları ortak bir özelliktir. Diğerkâmca hizmet olmaksızın hiçbir şey başarılamazdı. Eylemlerin diğerkâmlıkla yapılmaması halinde, tüm ibadet ile kutsal metinlere ilişkin bilgiler boşunadır.

b — Bir Üstad Öğrencilerini Nasıl Sınar

Öğretmenler sık sık öğrencilerini sınarlar. Benden, belirli bir saatte hiç şaşmaksızın meditasyon yapmam istenmişti. Bir gün, meditasyon saatinde üstadım geldi ve ben

gözlerim kapalı bir halde otururken önümde durdu. Başarılı bir şekilde meditasyon yapmıyordum; aksi halde üstadımın orada olduğunu farkedemezdim.

Üstadım, «*Ayağa kalk!*» dedi. Hiç karşılık vermedim. O vakit şu soruyu sordu: «*Beni duyuyor ve burada olduğumu biliyor musun?*»

— Evet.

— Meditasyon mu yapıyorsun?

— Hayır.

— O halde neden ayağa kalkmadın?

Aslında, ben sadece meditasyon yapıyormuş gibi hareket ediyordum ve kendisinin mevcudiyetinin tamamiyle farkmdaydım. Öğretmen, sık sık, tavırlarımızı, dürüstlüğümüzü ve disiplinimizi sınamak için bu tür şeyler yapar. Size bir sırrı açıklayıp, bir diğer öğrenciye de başka bir sırrı fısıldayarak, her ikinize birden, «*Bunu bir başkasına söylemeyin,*» der. Halbuki, siz ikiniz, bu sırları kendinize saklamayıp, birbirinize açıklarsınız. Öğretmen de böylece, sizin daha büyük bir sırrı saklamaya hazır olmadığınızı anlar ve şöyle der: «*Sana söylememeni belirtmiştim. Neden söyledin?*»

Öğretmenler, ayrıca, daha ciddî sınavlar da uygularlar. Bazen öğrenciye bir yerde ayakta durmasını söyleyip gider ve üç gün süreyle geri gelmezler. Hem hava soğuk olabilir hem de yağmur yağabilir ama, ancak uzun bir süreden sonra döner ve sizi alırlar. Bu türden birçok sınava başvururlar. Kendine güvenmeyi öğrenebilmesi için, bir insanın gücünün sık sık sınanması gerekir. Öğretmenler, öğrencilerini sınamak suretiyle, 'şahsî disiplini' öğretirler ve 'kendine güveni' geliştirirler. Bir öğrencinin kaydettiği aşamanın ölçülebilmesi için, sınama önemlidir. Sınama ayrıca, öğrencilerin kendi gelişimlerini değerlendirmelerinde ve şuurlu olarak farketmedikleri hataları ortaya çıkarmalarında yardımcı olur.

c — Ormandaki Gece Yolculuğu ve Tehlikeler

Tanakpur'dan Nepal'e giderken, yolumuz üzerindeki bir ormanda kalmıştık, Üstadım, «*Bir şeyler yiyelim,*» dediğin-

de, saat sabahın ikisiydi. Bana, «*Tanakpur'daki dükkâna git. Ormandaki patikayı izle, yirmi kilometre ötede bulacaksın,*» diye talimat verdi. Yanımızda başka bir swami daha bulunuyordu. Onun da bir müridi vardı. Üstadıma dönerek, «*Çocuğu gece vakti neden gönderiyorsun?*» diye sordu, «*Ben olsaydım, benim çocuğu göndermezdim.*» Üstadım, «*Sen onu bir swami gibi değil de bir hanım evlâdı olarak yetiştiriyorsun. Ben bu çocuğu eğitiyorum. Gitmesi gerekir,*» diyerek bana döndü: «*Gel oğlum. Bu feneri al; içinde yeterince yağ var. Yanında kibrit bulundur, eline bir değnek al ve ayakkaplarını giy. Dükkana git ve üç-dört gün yetecek kadar yiyecek al.*»

«*Peki,*» dedim ve yola koyuldum. O uzun gece boyunca birçok kez yolun ilerisinden kaplanlar ve yılanlar geçti. Her iki yandaki yüksek fil otları boyumu oldukça aşıyordu. Otların arasından birçok sesler geliyordu ama, sesleri çıkaranları göremiyordum. Elimdeki ufacık fenerle yirmi kilometre ötedeki dükkana gittim ve sabahın yedisinde yanımdaki erzakla birlikte geri döndüm. Üstadım, «*Nasılsın?*» diye sorunca, yolda olup bitenleri bir bir anlattım. Sonunda, «*Tamam,*» dedi, «*Yemeği hazırlayalım.*»

Korkusuzluk da aydınlanmaya erişmek için gerekli olan ön koşullardan biridir. Daima korkusuz olan kimseler, büyük insanlardır. Tüm korkulardan tamamiyle sıyrılmış olmak, aydınlanma yolu üzerinde atılan bir adımdır.

d — Taşkın Haldeki Nehri Geçiş Sınavı

Öğrenci çoktur, ama mürit azdır. Birçok öğrenci üstadıma gelerek şu ricada bulunmuştu: «*Lütfen beni müridiniz olarak kabul edin.*» Hepsi de ona hizmet etmek, şarkı söylemek, öğretileni öğretmek ve disiplini uygulamak suretiyle sadâkatlerini göstermişlerdi. Bunlara hiç karşılık vermeyen üstadım, bir gün herkesi yanına çağırdı. Yirmi kişi kadardık. Üstadım önde, biz arkada, hep birlikte Güney Hindistan'daki Tungbhadra Nehri'nin kıyısına vardık. Üstadım, «Bu nehri geçebilen kişi benim müridimdir,» dedi.

Öğrencilerden biri, «*Efendim, bunu yapabileceğimi siz de bilirsiniz. Fakat, geri dönüp işimi bitirmem gerekiyor,*» derken, bir diğeri, «*Efendim, ben yüzme bilmiyorum,*» şeklinde konuştu. Ben hiçbir şey dememiştim. Üstadımın sözlerini duyar duymaz suya atladım. Ben nehri geçerken o da sessizce kıyıda oturmuştu. Nehir çok genişti. Sularında kaynayan timsahlara ve akıntının sürüklediği dev kütüklere aldırmaksızın, zihnimi, üstlendiğim bu mücadeleyi tamamlama üzerinde odaklamıştım. Mücadeleye davet edilmeye bayılıyor ve böyle bir mücadeleyi daima sevinçle üstleniyordum. Kendi gücümü incelemek üzere, benim için bir ilhâm kaynağı oluşturuyordu. Neticede, yorulduğum zamanlar sırtüstü yüzmek suretiyle nehri geçmeyi başardım. Üstadım öteki öğrencilere dönerek şöyle dedi: «*O, benim müridim olduğundan söz etmedi ama, suya atladı.*»

Ben, üstadımın kudretini bilecek kadar kendisine yakındım. Şöyle düşünmüştüm: «*Müritlerinin nehri geçmesini istiyor. İşte ben buradayım. Bunu yapabilirim. Kendisi burada olduğu için, bu hiç de güç birşey değil. Ben neden yapamıyım ki?*» İmânım ve kararlılığım böylesine sağlamdı.

İmân ve kararlılık, aydınlanma merdiveni üzerinde yer alan iki önemli basamaktır. Bunlar olmaksızın, «*aydınlanma*» kelimesi kaleme alınabilir ve söz konusu edilebilir ama, hiçbir vakit gerçekleştirilemez. İmân olmaksızın belirli bir dereceye kadar entellektüel bilgi edinebiliriz; ancak, varlığımızın en süptil bölmelerini de sadece imân sayesinde görebiliriz. Tüm hayal kırıklıklarını ve engelleri aşmamızı sağlayan güç ise kararlılıktır. Kararlılık, içsel ve dışsal başarının temelini oluşturan irade gücünün inşa edilmesinde yardımcı olur. Kutsal metinlerde, *sankalpa shakti*'nin (kararlılık gücünün) yardımıyla hiçbir şeyin imkânsız olmadığı yazılıdır. Dünyanın büyük önderlerinin gerçekleştirmiş oldukları tüm büyük işlerin temelinde bu *shakti* yatar. Böyle bir önder, bu güçten destek alarak, «*bunu yapacağım; bunu yapmak zorundayım; bunu yapacak imkâna sahibim,*» der. Bu kararlılık gücü kesintiye uğratılmadığı takdirde, kişinin arzulanan hedefe erişmesi de kaçınılmaz olur.

e — Üstadıma Sunduğum Tahta Demeti

Üstadıma ne sunduğumu size anlatacağım. Onbeş yaşında ikinci misiyasyon kademesinden ([18]) geçerken, sahip olduğum hiçbir şey yoktu. «*Bütün bu zengin insanlar, öğretmenlerine sunmak üzere meyva sepetleri, çiçekler ve para ile geliyorlar. Fakat, benim verecek bir şeyim yok,*» diye düşünüyordum.

Üstadıma şu soruyu sordum: «*Efendim, size sunabileceğim en iyi şey nedir?*» Cevabı şöyle oldu: «*Bana, kuru tahta parçalarından oluşmuş bir demet getir.*»

«*Eğer biri öğretmenine böyle tahta parçaları getirirse, muhakkak ki öğretmen onu tekmeleyerek kovar,*» diye düşünmeme rağmen, üstadımın talimatını yerine getirdim. Kendisine bir demet kuru tahta parçası getirdiğimde, şöyle dedi: «*Bu demeti, tüm kalbin, zihnin ve canınla bana sun.*»

Bakışlarımı kendisine yönelterek, aklımdan, «*Böylesine hizmet ve irfan sahibi olan üstadıma acaba bugün bir şey mi oldu?*» diye geçiriyordum ki, beni yanıtladı: «*Bu, senin bana verebileceğin en yüce hediyedir. İnsanlar bana altın, gümüş, toprak, ev vermek istiyorlar. Bu değerli şeylerin benim gözümde hiçbir anlamı yok.*»

Üstadımın yaptığı açıklamaya göre, bir guruya bir demet kuru tahta parçası sunduğunuzda, guru, aydınlanma yolunu izlemeye hazır olduğunuzu anlar. Bu, şu anlama gelir: «*Lütfen beni geçmişimden kurtarın ve tüm negatif düşüncelerimi bilgi ateşinde yakın.*» Üstadım açıklamasını şu sözlerle tamamladı: «*Bu kuru tahta parçalarını yakacağım ki, geçmiş karmalar'ın geleceğini etkilemesin. Şimdi sana yeni bir hayat veriyorum. Geçmişte yaşama. Burada ve şimdi yaşa* ([19]) *ve ışık yolunu izlemeye başla.*» Çoğu insan geçmişi düşünür ve burada ve şimdi nasıl yaşanacağını bilmez. Istıraplarının nedeni de budur.

f — Yalnızlık ve Spiritüel Mahiyeti

Ben hiçbir vakit yalnızlık hissetmem. Yalnızlık hisseden bir kimse, içindeki tamlığın farkında olmayan kimsedir. İçinizdeki gerçekliğin idrakinde olmaksızın dışınızdaki

bir şeye bağımlı hale geldiğinizde, gerçekten de yalnızlık çekersiniz. Aydınlanma için yapılan tüm arayış, içsel bir arayıştır, kendi başınıza tam olduğunuzu idrak etmektir. Siz, mükemmelsiniz. Hiçbir dış duruma ihtiyacınız yoktur. Herhangi bir durumda, her ne olursa olsun, yalnızlık çekmeniz gerekmez.

Onaltı yaşındaydım. Bir gün, Himalayalar'daki mağaramızın dışında dururken, birkaç kişinin yaklaştığını gördüm. İyice yaklaştıklarında, gelenlerin, Hindistan yöneticilerinden bir prens ile maiyetindeki sekreteri ve muhafızları olduğunu farkettim. Bana doğru gelen prens, küstahça, «*Brahmachari,*» dedi. «*Üstadını görmeye geldim!*» Ben de aynı ses tonuyla, «*Onu göremezsiniz,*» dedim. Sekreteri, «*Onun kim olduğunu bilmiyor musun?*» diye sordu. «*Beni ilgilendirmez, ben bu mağarayı koruyorum! Gidin buradan!*» Böylece, oradan ayrıldılar. Daha sonra birkaç kez daha geldiler ama, hiçbir faydası olmadı. Çünkü, herhangi bir kimsenin üstadımı görmesi için nadiren izin verirdim. Kendisinin rahatsız edilmemesini sağlıyordum. Ayrıca, küstah kimseleri görmek gibi bir eğilimimiz de yoktu.

Bazen üstadıma, «*Bu zengin insanlar ta uzaklardan gelmelerine rağmen, siz onları görmek istemediğinizi söylüyorsunuz. Bu doğru mu?*» diye sorardım. O da gülümseyerek, şöyle derdi: «*Ben, içimdeki dostumla mutluyum. Bu insanları görme ihtiyacını neden duyayım ki? Onlar hakîki arayıcılar değiller; dünyasal şeyler istiyorlar. Biri çocuk sahibi olmak ister, öteki yüksek bir mevkiye gelmeyi arzular. Spiritüel gıda peşinde değiller. Onları görmemi neden istiyorsun?*»

En sonunda o prens, mevkiine aldırmadığımı idrak etti ve tutumunu değiştirdi. Tekrar geldiğinde, kibarca, «*Efendim, lütfen üstadınızı görebilir miyim?*» diye sordu. Kendisini, üstadımın sessizlik içinde oturduğu mağaraya götürdüm. Kibarlık taslayan ve terbiyesi ile Batı tarzı yetiştirilişini göstermek isteyen prens, «*Efendim, yalnızlık çekiyormuş gibi bir haliniz var,*» dedi.

Üstadım prense şu cevabı verdi: «*Evet, sen geldiğin için. Sen gelmezden önce içimdeki Dostumla ahbaplık ediyordum. Sen geldiğinden beri yalnızlık içersindeyim.*»

Hakikaten, tüm ahbaplıkların en yücesi, gerçek Benlikle olan ahbaplıktır. Gerçek benliğin ahbaplığından hoşlanmayı öğrenenler, hiçbir zaman yalnızlık hissetmezler. Bizim yalnızlık çekmemize kimler sebep olurlar? Bizi tanıdıklarını ve sevdiklerini ileri sürenler veya bizim sevdiklerimiz, yalnızlığa yol açarlar ve bizleri bağımlı hale getirirler. İçimizdeki ebedî Dostu unuturuz. Gerçek Benliğimizi tanımayı öğrendiğimizde, dış durumlara bağlı kalmayız. Dış ilişkilere bağımlılık, giderilmesi gereken bir cehalettir. İlişkiler ve hayat, birbirinden ayrılmaz olan eşanlamlı iki olgudur. İçteki Dostu bilenler, herkesi severler ve bağımlılıkları yoktur. Hiçbir zaman da yalnızlık çekmezler. Yalnızlık hissetmek, hastalıktır. Yalnız başına mutlu olmak, Gerçeğin sürekli ahbaplığından, sürekli idrakliliğinden haz duymak demektir.

Yönetici prens, bu dersi aldıktan sonra sarayına döndü ve öğretiler üzerinde derin derin düşündü. Meditasyon yapmaya başladıktan kısa bir süre sonra da insanın kendisinin yarattığı yalnızlık ıstırabından kurtulmanın ve hayattan zevk almanın herkes için mümkün olduğunu anladı.

g — Maya : Kozmik Perde

Bir gün üstadıma şöyle dedim: «*Efendim, bana avidya (cehalet) ile maya'nın aynı şeyler olduğu öğretildi. Fakat, maya'nın ne olduğunu tam olarak anlamış değilim.*» Çoğunlukla gösteri yoluyla öğretim yapan üstadım şu karşılığı verdi: «*Yarın sabah maya'nın ne olduğunu sana göstereceğim.*» O gece,«*Yarın sabah maya ile karşılaşacağım,*» düşüncesi beni uyutmadı.

Ertesi gün, her zamanki gibi sabah abdestimizi aldıktan bir süre sonra Ganj'ın sularında yıkandık. *Maya gizeminin* açıklığa kavuşacağı ümidi beni öylesine heyecanlandırmıştı ki, meditasyon dahi yapamadım. Mağaraya döner-

ken, yol üzerinde kuru bir ağaç gövdesine rastladık. Üstadım bu iri ağaç gövdesine doğru atıldı ve kollarıyla koca ağaca sarıldı. Onu daha önce hiç bu kadar hızlı koşarken görmemiştim. Oradan bana seslendi: «*Sen benim müridim değil misin? Gel bana yardım et!*» Bunu duyunca, «*Ne!*» dedim, «*Siz ki o kadar çok kişiye yardım etmişsinizdir, bugün benim yardımıma mı ihtiyacınız var? Ne oldu size?*»

O ağaçtan korkmuştum. Beni de ağına düşüreceği korkusuyla, yanına yaklaşmak dahi istemiyordum. «*Bu ağaç beni de ağına düşürürse, her ikimizi birden kim kurtarır ki?*» diye düşünürken, üstadım tekrar seslendi: «*Yardım et bana. Ayağımdan tut ve tüm gücünle beni çekmeye çalış.*» Tüm kuvvetimle çekmeme rağmen, kendisini ağaçtan ayıramadım. Üstadım, «*Bedenim bu ağaç gövdesi tarafından yakalandı,*» derken, ben de onu ağaçtan çekip kurtarayım diye bitap düşmüştüm.

En sonunda düşünemez oldum ve üstadıma hitaben, «*Bu nasıl olur? Ağaç gövdesinin sizi tutacak gücü yok ki. Siz ne yapmaya çalışıyorsunuz?*» dedim. Üstadım, «*İşte bu maya'dır,*» derken gülüyordu.

Üstadım, *anadi vidya*'yı (kozmik illusion'u) bana aynen Shankara'nın tanımladığı şekilde açıklamıştı. *Avidya*'nın bireysel cehalet anlamına geldiğini, *maya*'nın ise hem bireysel hem de kozmik illusion olduğunu anlattı. *Ma*, «*hayır*» anlamına, *ya* ise «*o*» anlamına gelir. Bir serap gibi, kendiliğinden mevcut olmayan, ama gene de mevcutmuş gibi görünen o şeye maya denir. Üstadım, bundan sonra, maya'nın evrensel illusion ve aynı zamanda da Kâinat'ın Anası olduğunu ileri süren bir diğer felsefe ekolünü açıkladı. Belirttiğine göre, *Tantra* felsefesinde maya hem kozmik *shakti* hem de ilksel güç veya *kundalini* olarak mütalaa edilir. Kundalini, tüm beşerlerde gizil halde mevcut olan bir güçtür. İdrakin mutlak üzerinde odaklanması suretiyle, bu uyuyan güç insanın içinde uyandırılır ve şuur merkezine doğru yöneltilir. İnsan bu kudretle temasa geçtiğinde, en yüksek şuur seviyesine kolayca erişebilir. Bu shakti gücünü uyandırma-

yanlar ise, daima kaba ve cahil kalırlar. Üstadım, maya felsefelerini tanımladıktan sonra şöyle dedi: «*Zihnimizi, enerjimizi ve kaynaklarımızı, mevcut olmayan bir şeye inanmaya adarsak, o zaman o şey mevcutmuş gibi görünür ve buna maya denir. Kötülük, şeytanlar, günahlar, avidya veya maya üzerinde düşünüp de kendini bir gerginlik ve üzüntü haline sokma. Spiritüel kimseler dahi, gelişme kaydedemediklerinden ötürü dünyayı suçlayıp dururlar. Bu zayıflığın engeller yaratıcı bir özelliği vardır. Samimiyet, dürüstlük, sadakat ve doğruluktan yoksun olunca, ne olduğumuzu idrak edemeyiz. Zayıflığımızı dışarıya yansıtır ve dünya objelerinin engellerimizin kaynağı olduğunu sanırız.*»

Üstadım, bana, bağımsızlığı ve sürekli idrakliliği uygulamamı söyleyerek şöyle dedi: «*Esaretlerin en güçlüsü, kişiyi zayıf ve cahil yapan ve mutlak gerçeği idrak etmesini engelleyen bağımlılık tarafından oluşturulur. Maya ve illusion, bağımlılıkta derin bir kök salmıştır. Bir şeye bağımlı olduğunuzda veya bir arzu duyduğunuzda, o şey sizin için bir illusion kaynağı haline gelir. Bağımlılıklardan kurtulmuş olan ve arzularını spiritüel gelişime yöneltmiş bulunan kişiler, maya'nın, yani illusion'un esareti altında değillerdir: Bağımlılık ne kadar az olursa, içsel güç de o kadar artar; içsel güç ne kadar fazla olursa, hedefe de o kadar yaklaşılır. Vairagya (bağımsızlık) ile abhyasa (mutlak gerçeğin sürekli idraki), ölümlülük seviyesinden ölümsüzlüğün yüceliğine uçabilen bir kuşun iki kanadı gibidir. Kanatlarının maya'nın illusion'u tarafından koparılmasına izin vermeyenler, mükemmelliğe erişebilirler. Birçok kişi, bağımlılığı sevgi ile karıştırmaktadır. Fakat, bağımlılık halinde bencil olur, kendi zevkinizi düşünür ve sevgiyi suistimal edersiniz. Sahip olmayı ister ve arzularınızın hedefi olan objeleri elde etmeye çalışırsınız. Bağımlılık esarete yol açarken, sevgi özgürlük bahşeder. Yogiler bağımsızlıktan söz ederken, kayıtsızlığı öğretmeyip, aksine, başkalarını gerçek ve diğerkâmca bir sevgiyle nasıl sevebileceğimizi öğretirler. Bağımsızlık, gerçek anlamıyla, sevgi demektir. Bağımsızlık veya sevgi, hem dünya hayatını yaşayanlarca hem de dünya hayatını terketmiş olanlarca uygulanabilir* (20).

Himalayalar'da Ganj'ın kumları üzerinde bana verilen bu mesaj, illusion'a varlığın kendisinin sebep olduğunu anlamama yardımcı olmuştur. Üstadım, bu bilgiyi vermek suretiyle, kozmik illusion'un mahiyetini ve yarattığımız bireysel engelleri idrak etmemi sağlamıştır.

h — Hayırlı Etkileri Olan Acı Gerçek

Bir keresinde üstadımla seyahat ederken başımızdan geçen bir olayı hiç unutmadım. Yolumuzun üzerindeki bir kasabanın gar müdürü, bana gelerek bir ricada bulunmuştu: «*Efendim, bana uygulamam için bir talimat veriniz. Buna sadâkatle uyacağıma söz veriyorum.*» Konuyu üstadıma açınca, o da, «*Ona uygulayabileceği kesin bir talimat ver,*» dedi. Buna razı olmadım: «*Bir aptal neden bir diğer aptalı yanlış yola sevketsin ki? Ona sizin talimat vermeniz daha yerinde olur.*» Bunun üzerine, üstadım gar müdürüne şunu söyledi: «*Bugünden itibaren yalan söyleme. Önümüzdeki üç ay süresince bu kuralı sadâkatle uygula.*»

O yörede demiryollarında çalışan memurların çoğu dürüst kimseler değillerdi ve rüşvet alıyorlardı. Fakat bu şahıs artık rüşvet almamaya veya yalan söylememeye karar vermişti. Aynı hafta içinde, gar müdürü ile yardımcılarını denetlemek üzere genel müdürlükten bir müfettiş geldi. Gar müdürü, müfettişin denetleyici nitelikteki sorularını dürüstçe yanıtladı. Bu soruşturma gar müdürünün emrindeki personelin başına büyük işler açtı. Kendisi de dahil olmak üzera rüşvet olan tüm memurlar hakkında dava açıldı. Gar müdürü, «*Sadece onüç gün geçti ve bu zaman zarfında çektiğimi bir ben bilirim. Acaba üç ay içinde başıma daha neler gelecek,*» diye düşünmeye başlamıştı. Nitekim, kısa bir süre sonra eşi ile çocukları kendisini terketti. Bir ay içinde, hayatı, oyun kâğıtlarından yapılan evler gibi, tek bir fiskeyle dağılıp gitmişti.

Gar müdürünün büyük ıstıraplar içersinde kıvrandığı bir sırada biz de, yaklaşık 500 km. ötede, Narbada adındaki bir nehrin kıyısında konaklıyorduk. Bir ağacın altında otur-

makta olan üstadım, birden gülmeye başladı: «*Neler oluyor biliyor musun? Yalan söylememesini tembih ettiğim kişi bugün hapse girdi.*»

— Peki, o halde neden gülüyorsunuz?

— Ben ona değil de sersem dünyaya gülüyorum!

Gar müdürünün bürosunda çalışan oniki kişi biraraya gelmiş, doğruyu söylemiş olmasına rağmen onu yalancı diye ihbar etmişlerdi. Rüşvetleri alan tek kişi olarak onu suçluyorlardı. Neticede onu hapse atmışlar, diğerlerini de serbest bırakmışlardı. Gar müdürü mahkemeye çıktığında, hâkim kürsüden kendisine bakarak, «*Senin avukatın nerede?*» diye sormuştu.

— Avukata ihtiyacım yok.

— Ama ben birinin sana yardım etmesini istiyorum.

— Hayır. Avukata ihtiyacım yok. Ben doğruyu söylemek istiyorum. Beni ne kadar süreyle hapse atarsanız atın, yalan söylemeyeceğim. Ben de rüşvetlerden payımı alıyordum, ta ki ne olursa olsun hiç yalan söylemememi tembih eden bir ermişle karşılaşana kadar. Eşim ve çocuklarım beni terkettiler, işimi kaybettim, ne param var ne de dostum ve hapse atıldım. Bütün bunlar bir ay içinde oldu. Başıma ne gelirse gelsin, iki ay daha hakikati incelemem gerekiyor. Efendim, beni hapse atın, hiç umurumda değil.

Duruşmaya ara veren hâkim, gar müdürünü gizlice odasına çağırtarak, «*Sana yalan söylememen için talimat veren bu ermiş kim?*» diye sordu. Adamcağız üstadımı tarif etti. Büyük bir şans eseri, hâkim üstadımın müritlerinden biriydi. Gar müdürünü temize çıkardı ve kendisine şöyle nasihat etti: «*Sen doğru yoldasın, sakın ayrılma. Keşke ben de aynen senin gibi hareket edebilseydim.*»

Üç ay sonra gar müdürü elindeki her şeyini yitirmişti. Tam üç aylık sürenin dolduğu gün, bir ağacın altında sessizce otururken, kendisine bir telgraf getirdiler. Telgrafta şunlar yazılıydı: «*Yıllar önce hükümet babanızın sahip olduğu büyük bir araziye el koymuştu. Şimdi ise hükümet size tazminat ödemek istiyor.*» Bir başka eyalette yer alan bu

araziden haberi olmayan gar müdürü, «*Bugün, yalan söylememem gereken üç aylık süreyi tamamladım ve büyük bir mükâfata mazhar oldum,*» diye düşündü.

Bir milyon Rupi tutarındaki tazminatı tümüyle eşi ile çocuklarına verdiğinde, sevinç içinde, «*Sana dönmek istiyoruz,*» demişlerdi. Ancak o bunu kabul etmeyerek, onları şöyle yanıtladı: «*Hayır. Şimdiye kadar sadece, üç ay süreyle yalan söylemeyince neler olduğunu gördüm. Şimdi de hayatımın sonuna kadar yalan söylemezsem neler olacağını görmek istiyorum.*»

Hakikat, beşer hayatının nihaî hedefidir. Ve bu, hem düşüncelerde, hem sözlerde, hem de eylemlerde uygulandığında, hedefe erişilebilir. Yalan söylememek ve kişinin kendi vicdanına ters düşen eylemleri yapmamak suretiyle, hakikate varılabilir. Vicdan, rehberlerin en iyisidir.

k — Başkalarına Öğretilen ve Öğrendiklerim

Bir gün üstadıma, «*Siz beni aldatıyorsunuz,*» diye serzenişte bulundum. Kendimiz yetersiz olup da nefsimiz güçlü olduğunda, başkalarını suçlama eğilimi gösteririz. Üstadım, «*Bir sorun mu var?*» diye sordu.

— Siz benim hâlâ bir çocuk olduğumu sanıyor ve bazı şeylerden yoksun bırakıyorsunuz.

— Söyle bana, senden neyi esirgiyorum?

— Siz bana Tanrı'yı göstermiyorsunuz. Belki de gösteremeyip, sadece Tanrı konusunda eğitebilirsiniz. Eğer kudretinizin sınırı buysa, o zaman dürüst olmanız gerekir.

— Yarın sabah sana Tanrı'yı göstereceğim.

— Gerçekten mi?

— Kesinlikle... hazır mısın?

Yatmadan önce muntazaman meditasyon yapmama rağmen, o gece bu görevimi yerine getiremedim. Sabahleyin Tanrı'yı göreceğimden emindim ya, neden meditasyon yapacaktım ki? Öylesine huzursuz ve heyecanlıydım ki, sabaha kadar gözümü kırpmadım. Sabah erkenden üstadıma gittim. Yıkanmamıştım bile. «*Üstadım bana Tanrı'yı gösterir-*

ken, yıkanmak için neden vakit harcayayım?» diye düşünerek, yüzümü şöyle bir sıvazladım, saçlarımı yatıştırdım ve huzuruna çıktım. Üstadım, *«Otur,»* dedi. *«İşte şimdi bana Tanrı'yı gösterecek,»* diye düşündüm.

Çoğunlukla alçakgönüllülükle davranmazdım ama, o sabah aşırı derecede alçak gönüllü bir tavır takınmıştım. Üstadımın önünde birkaç defa eğilerek kendisini selâmladım. Bakışlarını bana çevirerek şöyle dedi: *«Sana neler oldu? Bu komik tavırlar neden? Aşırı duygusallığının nedeni ne?»*

— Unuttunuz mu? Bana Tanrı'yı göstereceğinizi vaat etmiştiniz.

— Tamam. Görmek üzere hazırlandığın Tanrı'nın türünü belirt bana.

— Birçok türden Tanrı mı var, efendim?

— Senin Tanrı kavramın ve tanımın nedir? Ben de sana, tam senin kanaatine ve tanımına göre Tanrı'yı göstereceğim. Herkes, zihninde ve kalbinde sağlam bir Tanrı kanaati olmaksızın Tanrı'yı görmek istiyor. Eğer arayış halindeysen ve arayışının hedefi olan obje hakkında kesin ve emin bir kanaatin yoksa, ne bulacaksın ki? Ben sana gördüğün herhangi bir şeyin Tanrı olduğunu söylediğim takdirde, bundan tatmin olmayacaksın. Yahut, Tanrı'nın senin içinde olduğunu belirtirsem, seni bu da tatmin etmeyecektir. Diyelim ki ben sana Tanrı'yı gösterdim ve sen de, *«Hayır, bu Tanrı değil,»* dedin. Bu durumda ben ne yapabilirim ki? Bu yüzden, Tanrı hakkındaki düşünce şeklini bana açıkla ki, ben de senin için o Tanrı'yı göstereyim.

— Bir dakika bekleyin. Düşüneyim.

— Tanrı senin düşünüş kapsamın dahilinde değildir. Meditasyon yaptığın yere dön ve hazır olduğunda bana bildir. Hangi tür Tanrı'yı görmek istediğine karar verdikten sonra istediğin zaman gelip beni görebilirsin. Ben yalan söylemiyorum; sana Tanrı'yı göstereceğim. Sana Tanrı'yı göstermek benim görevimdir.

Tanrı'nın neye benzeyeceğini tahayyül edebilmek için elimden gelen gayreti gösterdim ama, hayal gücüm beşer

formunun ötesine geçemiyordu. Zihnim, bitkiler âleminde, sonra hayvanlar âleminde ve en sonunda da beşerî âlemde bir gezinti yaptı. Dolayısıyla, zihnimde, çok kuvvetli ve kudretli olan yakışıklı ve bilge bir şahsı canlandırdım. Ve, «*Tanrı buna benzese gerek,*» diye düşündüm. O zaman idrak ettim ki, aptalca bir talepte bulunuyordum. Kendim zihnî açıklığa kavuşmaksızın ne deneyimleyebilirdim ki? En sonunda, üstadıma gittim ve şu dilekte bulundum: «*Efendim, bizi ıstıraplardan kurtarabilen ve bize mutluluk verebilen Tanrı'yı gösterin.*» Üstadımın cevabı kısa ve öz oldu: «*Bu, senin kendi başına geliştirmek zorunda olduğun bir dengelilik ve sükûnet halidir.*»

Zihin berraklığı olmaksızın, sırf Tanrı'yı görmek arzusu, tam anlamıyla karanlıkta el yordamıyla yürümeye benzer. Beşerî zihnin de sınırları olduğunu ve ancak kendi kısıtlı kaynaklarına dayanarak tahayyül edebildiğini anlamıştım. Hiçbir beşerî varlığın, Tanrı'nın ne olduğunu açıklayabilmesi veya zihnen Tanrı'yı tasavvur edebilmesi mümkün değildir. İnsan, Tanrı'nın hakikat olduğunu, bir sevgi pınarı olduğunu, mutlak gerçek olduğunu veya bu kâinatı tezahür ettiren olduğunu söyleyebilir. Fakat bütün bunlar soyut fikirler olup, Tanrı'yı görme arzusunu tatmin etmezler. Peki, o halde görülecek ne vardır? Tanrı'nın bir varlık olduğuna inananlar, bir vizyonu tahayyül edebilir ve görebilirler ama, aslında Tanrı beşerî gözlerle görülemez. Tanrı, ancak, gerçek benliğin ve sonra da her şeyin Benliğinin idrak edilmesiyle idrak edilebilir.

Neticede, bir öğrenci, aklından, «*Ben Tanrı'yı görmek istiyorum; öğretmenim bana Tanrı'yı göstermiyor; öğretmenim bana istediğimi vermiyor,*» diye düşünceler geçiriyorsa, bunun öğretmenin görevine ilişkin bir konu olmadığını sonunda anlamak zorundadır. Yersiz taleplerde bulunup bulunmadığınızı tespit edin ve öğretmenden talep etmek yerine, kendinizi, içinizden olmak suretiyle dönüşüme uğratın. Tanrı sizin içinizdedir ve sizin içinizde olan da kendinizce idrak edilebilir. Hiçkimse Tanrı'yı bir başkasına

gösteremez. Kişi, bağımsız olarak kendi gerçek Benliğini idrak etmek zorundadır; bunun sonucunda da her şeyin Benliğini idrak eder ki, O'na Tanrı denir. Öğrenci, cehaletinden ötürü, Tanrı'nın belirli bir varlık olduğunu zanneder ve o varlığı aynen dış dünyada gördüğü bir şahıs gibi görmek ister. Bu hiçbir zaman gerçekleşmez. Ancak Tanrı'nın hakikat olduğunu idrak ettiği ve eylemleri ile sözlerinde hakikati uyguladığı takdirdedir ki, Tanrı'nın mahiyeti hakkındaki cehaleti son bulur ve kendince idrake ulaşır.

1 — Spiritüel Yolda Disiplin Gereklidir

Sık sık, dostum Nantin Baba'nın ([21]) yaşadığı Ramgarah ormanına giderdim. Nantin Baba, altı yaşından beri zahitlik ve spiritüel disiplin uygulamaları yapıyordu. İkimiz de çok yaramazdık. Çoğu kez, gizlice bir köye girer, herhangi bir evin mutfağına dalar, bulduklarımızı yer ve ormana dönerdik. Köylülerin aklını iyice karıştırmıştık; bazıları bizim ilâhî enkarnasyonlar olduğumuzu sanıyor, bazıları da küçük şeytanlar olduğumuzu düşünüyorlardı.

O bölgede, Nanital'daki varlıklı kimselerin elma bahçeleri yer alıyordu. Bir gün, ormandaki yerimizden ayrılarak, bu bahçelerden birinin içinden akan küçük bir derenin yakınına yerleştik. Akşamleyin, ateş yakmak için çalı çırpı toplamaya koyulduk. Orman bekçileri yangın tehlikesine karşı tetikte olduklarından, ateşi elma bahçesinin içinde yakmaya karar vermiştik. Bahçe sahibi bizi görmüş ve 'golden' elmaları ile diğer nadide elma türlerini çaldığımızı sanmıştı. Çok cimri ve tamahkâr olan bu şahıs, öteki bahçe sahiplerinin aksine, yere düşmüş olan elmaların alınmasına dahi razı olmazdı. Bekçilerini bambu sopalarıyla birlikte üzerimize saldı. Beş kişinin birden, dövmek üzere bize doğru koştuğunu gördük. Yaklaştıklarında, bizim hırsız değil de, ormanda yaşayan o iki genç yogi olduğumuzu farkettiler.

Üç ay sonra üstadımın yanına döndüğümde, «*Aptalca işler yaparak, benim için sorunlar yaratıyorsun,*» diye serzenişte bulundu.

— Ben bir şey yapmadım ki.

— Bir bebek, annesi tarafından nasıl korunuyorsa, benim de seni korumam gerekiyor. Ne zaman büyüyeceksin? Neden bir başkasının mülküne izinsiz olarak girdin?

— Her şey Tanrı'ya aittir. Tanrı'nın hizmetinde olanlar, her şeyi kullanabilirler.

— Bu düşünce tarzı, kutsal metinlerdeki sözlerin, kendi çıkarın için suistimal edilmesinden başka bir şey değildir. Düşünce tarzının düzeltilmesi gerekiyor.

Üstadım, bundan sonra, bana aşağıdaki talimatı verdi:

1. Nihaî gerçekliği, Kâinat'ın her yanını kaplamış olarak gör.

2. Dünya objelerinden alınan zevklere bağlanma. Onları, spiritüel gelişim için birer vasıta olarak ele al.

3. Herhangi bir kimsenin malını, hanımını veya servetini kıskanma.

— Upanishad'lardaki bu sözleri hatırlamıyor musun? Gelecekte herhangi bir sosyal suç işler veya evsahiplerini rahatsız edersen, seninle bir daha hiç konuşmam.

Üstadım zaman zaman benimle konuşmayı reddederek beni cezalandırırdı. Azarlayıcı nitelikteki sessizliği ile, sevgi ve anlayışla dolu olan olumlu sessizliği arasındaki farkı gayet iyi anlıyordum. O zamanlar onaltı yaşındaydım ve son derece enerjiktim. O kadar faaldim ki, daima kendisini kızdıracak bir şeyler yapardım. Fakat o çoğunlukla şöyle derdi: «*Bu benim karmam, senin kusurun değil evladım. Ben, kendi eylemlerimin meyvasını topluyorum.*» Ben de üzülür ve tâlimatına ters düşen hareketlere bir son vereceğimi söylerdim. Ne varki, kısa bir süre sonra tekrar yaramazlık ederdim. Bazen şuurlu olarak sorumsuzca davranır ve bazen de dikkatsizlikten ötürü, bilmeden yanlış işler yapardım. Fakat, bu yüce insan, hatalı davranışlarıma rağmen, şartlar ne olursa olsun beni daima sevdi.

İnsan olgunlaştığında, hayatın gerçek felsefesini anlamaya başlar. Sonra da düşüncelerinin, sözlerinin ve eylemlerinin farkına varmaya başlar. Spiritüel uygulama, sürekli olarak tetikte olmayı gerektirir. Disiplinin katı bir şekilde uygulanması yerine, öğrencilerin kendilerini bu işe adama-

yı öğrenmeleri ve disiplini kişisel gelişim için elzem olarak kabul etmeleri gerekmektedir. Katılığın baskıyla kabul edilmesi ve öylece izlenmesi pek bir işe yaramıyor gibidir. Bu tür yaklaşım sonucunda, kişi, neyi yapması ve neyi yapmaması gerektiğini bilebilir, ancak, nasıl olunması gerektiğini hiçbir zaman bilemez.

m — Bir Bedduadaki Hayırlı Dua

Her ne vakit nefsaniyete kapılmışsam, başarısızlığa uğramışımdır. Bu, benim kişisel deneyimimdir.

Üstadımın şu sözlerini hiç unutmam: «*Ne kadar uğraşırsan uğraş, her ne zaman nefsini şişirirsen, her ne zaman nefsanî herhangi bir davranışta bulunmaya kalkışırsan, başarısızlığa uğrayacaksın. Bu, benim sana ettiğim bedduadır.*»

Bu sözleri duyduğumda şaşırmış kalmıştım. Üstadım neler söylüyordu böyle?

Ancak, üstadım sözlerini şöyle bağladı: «*Bu da benim sana hayır duamdır: Her ne zaman diğerkâm, sevgi dolu ve ego'suz olmayı istersen, arkanda büyük bir güç bulacak ve hayırlı bir işi başarmaktan geri kalmayacaksın.*»

Nefsanî bir insan daima kendini düşünür ve kendinden söz eder. Nefsaniyeti ona hep kendini düşündürür ve ıstırap çekmesine yol açar. Kişisel aydınlanmaya giden en kestirme yol, nefsaniyeti bir kenara bırakarak, en yüce Bir'in huzurunda teslim olmaktır. *Satsanga* ([22]) ve içsel merkezi sürekli olarak idrak etmek, kişinin hayaller bataklığının ötesine geçmesine yardımcı olur. Ego, ayrıca, diğerkâmlığın geliştirilmesi ile arındırılır. Arındırılmamış ego, kişinin kendi gelişimini engelleyen kötü bir unsurdur. Fakat, arındırılmış ego, gerçek Benliğin benlik olmayandan, aşağı seviyedeki benlikten ayırt edilmesinde bir vasıta olur. Nefsanî kalan hiç kimse şuurunu genişletemez. Ego'dan kaynaklanan sorunlarından ötürü çevrelerinde sınırlar ören kimseler, istisnasız olarak, kendileri için ıstırap yaratırlar. Halbuki, başkalarıyla aralarındaki birliğin sürekli idrakinde olmaya çalışanlar, mutlu ve korkusuz olmak suretiyle hayatın her anının tadını çıkarırlar. Diğerkâm, alçakgönüllü ve sevgi dolu olanlar, beşeriyetin gerçek velinimetleridirler.

3. BÖLÜM

Doğrudan Deneyim Yolu

«Doğrudan deneyim, tüm bilgi edinme yollarının en yükseğidir. Diğer bütün yollar, parçalardan ibarettir. Kendini idrak etme yolu üzerinde, arınmışlık, zihni tek bir nokta üzerinde odaklamak ve zihin konrolü gereklidir. Saf olmayan bir zihin, halüsinasyonlar görür ve engeller yaratır; fakat düzenli bir zihin, doğrudan deneyimler için bir araç oluşturur.»

Swami Rama

a — Tek Yol Doğrudan Deneyimdir

Bir gün üstadım beni karşısına oturtarak şu soruyu sordu: «*Bilgili bir çocuk musun sen?*» Ne kadar ters gelirse gelsin, üstadıma her şeyi söyleyebilirdim. Tamamiyle samimi olabildiğim tek yer onun yanıydı. Benim aptallığım hoşuna gidiyordu. Hemen cevap verdim: «*Tabi bilgiliyim.*» Bu sözüm üzerine üstadım şunları söyledi: «*Ne öğrendin ve bunları sana kim öğretti? Açıkla bana! İlk öğretmenimiz annemizdir; sonra babımız, daha sonra da erkek ve kız kardeşlerimiz gelir. Bundan sonra, birlikte oyun oynadığımız çocuklardan, okuldaki öğretmenlerden ve okuduğumuz kitapların yazarlarından öğreniriz. Her ne öğrenmiş olursan ol, tek bir şey dahi başkalarından bağımsız olarak öğrenmemişsindir. Şimdiye kadar öğrendiğin her şey başkalarının katkısından ibarettir. Peki, onlar kimden öğrendiler? Onlar da başkalarından öğrendiler. Buna rağmen, bütün bunlardan ötürü sen kendini bilgili sayıyorsun. Hiçbir şeyi bağımsız olarak öğrenmediğin için sana acıyorum. Anlaşıldığı kadarıyla, dünyada bağımsız öğrenme diye bir şeyin olmadığı sonucuna varmışsın. Senin fikirlerin, başkalarının fikirlerinden ibaret.*»

Bu sözler karşısında, *«Bir dakika, biraz düşüneyim,»* dedim. Her ne öğrenmişsem hiçbirinin bana ait olmadığını idrak etmek, sarsıcı olmuştu. Siz de kendinizi benim yerime koyarsanız, aynı hisse kapılmanız mümkün. Dayandığınız bilgi, hiçbir şekilde sizin bilginiz değildir. Dolayısıyla, ne kadar bilgi sahibi olursanız olun, hiçbir vakit tatmin olamazsınız. Komple bir kütüphaneye vakıf olsanız dahi, bu sizi tatmin etmeyecektir.

«O halde,» dedim, *«nasıl aydınlanabilirim ki?»* Üstadım şu cevabı verdi : *«Dışardan edinmiş olduğun bu bilgiyle deney yapmak suretiyle. Doğrudan edineceğin deneyimin yardımıyla, kendi kendine öğren. En sonunda, kesin ve verimli bir bilgi safhasına ulaşacaksın. Doğrudan olmadığı takdirde, tüm bilgi edinme süreci boşunadır. Dolaylı bilgi muhakkak ki aydınlatıcıdır ama, tatmin edici değildir. Tarih boyunca tüm bilge kişiler, hakikati doğrudan öğrenmek amacıyla büyük sıkıntılara katlanmışlardır. Sırf başkalarının düşünceleriyle tatmin olmamışlardır. Genelde kabul edilmiş fikirleri ve dogmayı savunan ve vardıkları sonuçlar farklı diye onları suçlayan ve hatta bazen idam eden kişiler karşısında korkup da bu arayışlarından vazgeçmemişlerdir.»*

Aramızda geçen bu konuşmadan sonra, üstadımın bu tavsiyesine uymaya çalıştım. Doğrudan deneyimin, edinilen bir bilginin geçerliliğinin denek taşı olduğunu gördüm. Hakikati doğrudan öğrendiğiniz vakit, bilginiz en iyi şekilde teyit edilmiş olur. Çoğunuz dostlarınıza başvurur ve görüşünüzü belirtirsiniz. Onların düşüncelerinin sizi onaylamasını beklersiniz. Düşünceniz her ne olursa olsun, başkalarının da sizinle mutabık kalarak, sizi tastik etmelerini, *«Evet, doğru düşünüyorsun,»* demelerini istersiniz. Ne varki, bir başkasının fikri, hakikatin ölçüsü olamaz. Hakikati doğrudan edindiğinizde, komşunuza veya öğretmeninize danışmanıza gerek kalmaz. Ne de kitapların sizi teyit etmesine ihtiyaç duyarsınız. Spiritüel hakikatin, dıştaki bir tanığa ihtiyacı yoktur. Emin olmadığımız sürece, henüz biliyorsunuz denemez. Her şeyin açıklığa kavuştuğu o hale erişene ka-

dar, tüm kuşkularınız ortadan kalkana kadar, doğrudan deneyim yolundan yürüyün. Gerçek bilginin kaynağına sadece doğrudan deneyim ulaşabilir.

b — Gerçek Bilgi, Izdırabı Ortadan Kaldırır

İnsanın kendine güveni olması önemlidir. Bu da doğrudan içten gelen deneyimler zaptetmeye başladığınız zaman gerçekleşir. Kuşkusuz bir öğretmene, bir rehbere ihtiyaç duyarsınız. Size, başkalarından bir şeyler öğrenmemeniz gerektiğini yahut kitap okumamanızı söylemiyorum. Fakat, öyle kimselerle karşılaşmışımdır ki, bu insanlar alfabeyi dahi bilmemelerine rağmen, belirli bir derin hakikati veya kutsal metni anlamada zorluk çektiğimizde çözüm sadece onlardan gelirdi.

Bir keresinde *Brahma Sutralar'ı* öğretiyordum. Bunlar, Vedantik edebiyatın en muğlak kitaplarından biridir. Gerçekte anlamadığım vecizeleri öğrencilere açıklıyordum ve onlar da bundan tatmin olmuş gibi görünüyorlardı. Fakat ben tatmin olmuyordum. Bu yüzden, akşamları, aslında kutsal metinleri etüd etmemiş olan bir swami'ye uğrardım. İmzasını dahi atamazdı ama, bilgisi bakımından kimse onunla boy ölçüşemezdi. Bana, «*Doğrudan deneyim edinmediğin takdirde, bu veciz sözleri hiçbir vakit anlayamazsın,*» dedikten sonra, doğrudan ve dolaylı bilgi arasındaki farkı anlamama yardımcı olsun diye bana şu öyküyü anlattı:

«*Bir üstadın, hiç inek görmemiş veya süt tatmamış bir öğrencisi vardı. Fakat, sütün besleyici bir gıda olduğunu biliyordu. Dolayısıyla, bir inek bulup sağarak, sütünü içmek istiyordu. Üstadına giderek,* 'İnekler hakkında bir şeyler biliyor musunuz?' *diye sordu. Üstadı,* 'Tabi,' *deyince, ricasını açıkladı:* 'Lütfen bana bir inek tarifi yapar mısınız?' *Üstadı da onun ricasını yerine getirdi :* 'İnek, dört ayaklı uysal ve ehlileştirilmiş bir hayvandır. Ormanda değil de, köylerde bulunur. Sütü beyaz renkte olup, sağlığa yararlıdır.' *Velhasıl, kuyruğunun ve kulaklarının şekline kadar, tüm ayrıntılarıyla bir ineği tarif etti. Bu tariften sonra, öğrenci bir inek*

aramaya koyuldu. Yolunun üzerinde bir inek heykeline rastladı. Heykeli inceleyince, 'Üstadımın bana tarif ettiği hayvan bu olsa gerek,' *diye düşündü. Tesadüfen, yakında yaşayan bazı kimseler o gün evlerini badanalıyorlardı ve heykelin yanında bir kova badana bırakmışlardı. Bunu gören öğrenci, şu sonuca vardı:* 'İçmesi yararlı olan süt de bu olmalı.' *Badanayı kafasına dikip içince, fena halde hastalandı ve hastahaneye götürülmesi gerekti. İyileşir iyileşmez üstadına gitti ve öfkeyle çıkıştı :* 'Sen öğretmen değilsin!' *Üstadı,* 'Ne oldu?' *diye sordu. Öğrenci,* 'Yaptığın inek tarifi hiç de doğru değilmiş,' *diyerek, başına gelenleri anlattı. Üstadı,* 'Peki,' *dedi,* 'İneği kendin mi sağdın?' *Öğrenci,* 'Hayır,' *deyince üstadı,* 'İşte,' *dedi,* 'Başın bu yüzden derde girdi'.»

Günümüzde entellektüel insanların çektiği ıstırap, hiçbir şey bilmemelerinden kaynaklanmaz. Biraz bilgi sahibidirler. Fakat, bildikleri kendi bilgileri olmayıp, bu da ıstırap çekmelerine yol açar. Biraz veya kısmî bilgi, kısmî hakikatler gibi daima tehlikelidir. Kısmî hakikat, hiçbir şekilde hakikat demek değildir. Kısmî bilgi için de durum aynıdır. Bilge kişiler, hakikati doğrudan algılarlar.

Herhangi bir lisânın alfabesine dahi vakıf olmayan o ermiş, daima kuşkularını ortadan kaldırırdı. Kendi kendine idrake ulaşmış ve işinin ehli olan bir öğretmene bağlı olarak sistematik çalışma yapmak, ego'nun arındırılmasında yardımcı olur ; aksi halde, kutsal metinlerden edinilen bilgi insanı nefsanî hale getirir. Bugün entellektüel dediğimiz kişiler, çeşitli kitaplar ile kutsal metinlerde geçen hususları toplamaktan başka bir şey yapmazlar. Acaba, ne yaptıklarını gerçekten biliyorlar mı? Zekâyı böyle bir bilgi ile beslemek, hiçbir besin değeri olmayan bir gıda almaya benzer. Sürekli olarak bu tür yiyecekler yiyenler hastalanır ve başkalarını da hastalığa sürüklerler. Birçok öğretmene rastlayabiliriz ve onların hepsi de gayet iyi öğretebilirler ama, bir öğrenci ancak kendi kendine deneyim edinmiş olan öğretmenlerden gelen ve saf olan bilgiyi sindirebilir.

Mantra, yüce ermişlerin derin meditasyon hali içersinde bulmuş oldukları bir hece, bir ses, bir kelime veya bir dizi kelimedir. Beşerî varlıkların konuştukları lisânlardan kaynaklanmaz. Şuurüstü halden alınan bu sesler, sâliki, kusursuz sessizliğe erişene kadar yüksekliklere ulaştırır. İdraklilik giderek arttıkça, *mantra* da yeni anlamlar ifşa eder. İnsana, daha yüksek bir şuur boyutunu idrak ettirir. Pazarlarda *mantralar* satmak suretiyle bu asil tradisyonu suistimal etmek, çok anlamsızdır.

Mantra, aynen, en yoğunundan en süptil olanına kadar birçok kılıfa [fizik, astral, mental, vb. bedenlere] bürünmüş bulunan bir beşere benzer. Örneğin, *AUM*'u ele alalım. Bu üç harf, aslında, üç hali (Uyanıklık, rüya görme ve uyku) veya üç bedeni (yoğun, süptil ve daha süptil) temsil eder. Fakat, mantra'mn dördüncü halinin ya da en ince bedeninin ne bir formu ne de bir sesi olup, aynı zamanda da tanımlanamaz niteliktedir. Laya Yoga (damıtma) sürecini anlayan bir öğrenci, mantra'nın formu olmayan bedenini ve şuurüstü halini bilebilir. Mantra, çok güçlü ve gerekli bir olgu olup, duanın öz biçimidir. Sürekli olarak hatırlandığı takdirde, bir rehber haline gelir. ([23])

İnsanların maddî objelerin koleksiyonunu yapmaları gibi, ben de mantra kolleksiyonu yapar, ve edineceğim yeni bir mantra'nın halihazırda öğrendiklerimden daha iyi olacağını ümit ederdim. Bazen kendimi öteki öğrencilerle kıyaslayarak, «*Benim mantram, onun mantra'sından daha iyi,*» diye düşünürdüm. O zamanlar çok hamdım. O dönemi, 'delice spiritüellik' günleri olarak hatırlarım.

Himalayalar'ın Uttarkashi ile Harsil arasında uzanan derinliklerinde sessizce yaşayan bir swami vardı. Kendisini görmeye gittiğimde, bana ziyaretimin sebebini sormuştu. «*Bir mantra edinmek istiyorum,*» diye açıklayınca da, «*Beklemen gerekecek,*» demişti. Batılılar bir mantra için birine başvurduklarında, tonlarca para harcamayı göze alırlar ama, beklemekten hoşlanmazlar. Ben de aynı şekilde davranmayı deneyerek, «*Swamiji, acelem var,*» dedim.

— O halde, önümüzdeki yıl gel.

— Eğer şimdi beklersem, kaç gün beklemem gerekecek?

— Ben ne kadar beklemeni istersem, o kadar beklemen gerekecek.

Neticede, sabırla beklemeye koyuldum. Bir gün geçti, iki gün, üç gün geçti, swami'den hâlâ bir ses yoktu. En nihayet dördüncü gün, «*Sana bir mantra vermek istiyorum,*» dedi.«*Fakat, bunu daima hatırlayacağına dair bana söz ver.*» Söz verince. «*Ganj'a gidelim,*» dedi. Kutsal Ganj'ın kıyıları, binlerce ermişin spiritüel uygulamalar yaptığı ve inisiye oldukları yerdir. Nehrin kıyısında durarak, «*Bu mantra'yı hiç unutmayacağıma dair söz veriyorum,*» dedim ve bunu birkaç kez tekrarladım. Bunun üzerine, şöyle dedi: «*Yaşadığın yer neresi olursa olsun sevinç içinde yaşa. İşte, sana vereceğim mantra budur. Hapse de atılsan, daima sevinçli ol. Her nerede yaşarsan yaşa, cehennem gibi bir yere de gitmen gerekse, orada cenneti yarat. Unutma, oğlum, sevinci sen kendin yaratırsın. Bu, sadece beşerî çabayı gerektirir. Sevinci kendin için yaratmak zorundasın. Benim bu mantra'mı hatırla.*»

Hem çok mutlu olmuştum hem de çok üzülmüştüm, çünkü swami'nin bana tekrarlamak üzere olağandışı bir ses vermesini bekliyordum. Fakat, o daha pratikti. Bu 'mantra'yı hayatım boyunca uyguladım ve her yerde geçerli olduğunu gördüm. Swami'nin spiritüel reçetesi, bana göre, hem doktorların en iyisi hem de insanın kendini iyileştirmesi için gerçek bir ilaç gibidir.

d — Arılar İçin Bir Mantra

Apta mantra denilen bir tür mantra vardır ki, bu mantra sadece onu veren ermişe özgüdür. Bu tür bir mantra ile ilgili bir deneyimimi size anlatmak istiyorum. Bir zamanlar Rishikesh'de Ganj nehrinin öte yakasındaki ufak bir kulübede bir swami yaşardı. Oraya ulaşmak için, halattan yapılan bir asma köprüden geçmek gerekiyordu. O günlerde Rishikesh kalabalık bir yer değildi. Bazı geceler vahşi filler ge-

lir ve kulübelerimizin duvarları ile çatılarındaki samanları yerlerdi. Biz içerde otururken, otuz ya da kırk kadar filden oluşan büyük sürüler halinde yaklaşır ve bazen bir kulübenin yarısını yiyip yutarlardı. Ortalıkta kaplanlar da dolaşırdı. Rishikesh henüz ilkellikten kurtulmamıştı.

Üstadımın talimatına uyarak, nehrin öte yakasındaki o swami'nin yanına gittim ve bir süre kaldım. Swamiji sabahları erkenden Ganj'a dalıp çıkardı. Kaldığım her yerde oranın adetlerine uymam gerektiğinden, bende onunla birlikte giderdim. Sabah banyosundan sonra da elimize bir dal parçası alır, ucunu ezer ve bir fırça haline getirerek dişlerimizi temizlerdik ([24]) Diş fırçalarının hazırlanması için her sabah Swamiji'nin müridi yüksek bir ağaca çıkarak bir dal koparırdı. Bir gün ağaca Swamiji'nin kendisi tırmandı. Bunu, bana bir şey göstermek için yapmıştı. Yetmiş yaşını aşmış olmasına rağmen, ağaca kolayca tırmanmıştı. Ağaçta, vahşi arıların bulunduğu bir kovan vardı. Fakat Swamiji kovandan uzak durmaya çalışmadı. Aksine, kovanın asılı durduğu dala kadar çıktı ve arılara birşeyler söylemeye başladı. Ben, aşağıdan, «*Swamiji, lütfen arıları rahatsız etmeyin!*» diye bağırıyordum. Arıların, rahatsız olmaları halinde beni de sokacaklarını düşünerek, ellerimle başımı örtmüştüm. İri ve son derece tehlikeli arılardı bunlar. On yada daha fazlası soktuğu takdirde, ölüm tehlikesi bile olabilirdi.

Swami kovanın tam yanındaki bir dalı çekip koparmasına rağmen, arılar tahrik olmamışlardı. Güven içinde aşağıya inen Swamiji, «*Hadi,*» dedi,«*Şimdi sen çık ve kendin için bir dal kopar.*» Swami'ye dönerek, «*İhtiyacım yok. Onsuz da yapabilirim,*» diye itiraz ettim ve ekledim : «*Eğer ağaca çıkmamı istiyorsanız, önce bana sizi koruyan mantra'yı söyleyin.*» O zamanlar mantralar beni büyülerdi, hem neler yapabildiğimi başkalarına gösterebilmek için bu mantra'yı bilmek istiyordum. Amacım buydu. Swami, ağaca çıktığım takdirde bana mantra'yı açıklayacağını söyleyince, derhal kovanın bulunduğu yere tırmandım. Swami şu talimatı ver-

di : «*Kovana yaklaş ve arılarla yüzyüze konuşarak şöyle söyle : Ben burada sizin yanıbaşınızda yaşıyorum ve size zarar vermiyorum. Bana zarar vermeyin!*»

— Bu bir mantra değil!

— Söylediğimi yap. Arılarla konuş. Dudaklarını o derece yaklaştır ki, onlara bu sözleri fısıldayabilesin.

— Hindu lisânını nereden biliyorlar ki?

— Onlar kalbin lisânını bildikleri için, tüm lisânları biliyor sayılırlar. Sen dediklerimi söyle, yeter.

Kuşkuluydum ama, Swamiji'nin talimatını tam olarak yerine getirdim. Şaşkınlık içinde, arıların bana saldırmadıklarını gördüm. «*Swamiji,*» dedim, «*Bu arılar ehlî mi?*» Gülerek şu cevabı verdi : «*Bu mantra'yı hiç kimseye aktarma ; çünkü sadece senin için geçerlidir. Bu uyarımı sakın unutma.*»

İlerki yıllarda, daha kalabalık bölgelere gittiğimde, çoğunlukla kent dışındaki bir bahçede kalırdım ve halk beni görmek üzere oraya gelirdi. Henüz genç ve ham olduğumdan, övünmeye bayılırdım. Üzerinde kovan bulunan bir ağaca tırmanır ve tek bir arı tarafından sokulmadan, kovandan biraz bal alırdım. Bu başarım daima hayretle karşılanırdı. Punjab, Bhivani'deyken, çok iyi tanıdığım bir kuyumcu bu konuda benden bir ricada bulundu : «*Lütfen, bu mantra'yı bana verir misin?*» Swami'nin bu mantra'nın başkası için geçerli olmayacağına dair sözlerini unutarak, arılara nasıl hitap edeceğini kuyumcuya anlattım. Hemen bir ağaca tırmanan kuyumcu, bir kovanın önünde sözkonusu mantra'yı tekrarladı. Fakat, mantra istenen etkiyi oluşturmamıştı. Kuyumcu bir anda yüzlerce arının hücumuna uğradı. Ağaçtan düşen kuyumcuyu derhal hastaneye götürmemiz gerekmişti. Üç gün komada kaldı. «*Ya bu zavallı adamın ölümüne sebep olursam!*» diye düşünerek, telaşa kapılıyordum. Hayatta kalması için durmadan dua ettim. Üçüncü gün, bana mantra'yı veren swami'yi hastanede görünce şaşırdım kaldım. Swamiji, «*Ne yaptın öyle?*» dedi, «*Gösteriş yapman yüzünden neredeyse birini öldürecektin. Bu senin için son*

ders olsun. Adamcağız sabahleyin iyileşecek, ama bu mantra'nın kudretini senden geri alıyorum. Bu mantra'yı bir daha kullanamayacaksın.» O günden beri daha dikkatli hareket etmişimdir. Bazen, yüksek seviyeden bir insanın sözleri bir mantra etkisi yaratabilir. Böyle yüce bir şahıs size hitap ettiğinde, onun sözlerini mantralar olarak kabul etmeli ve uygulamalısınız.

e — Mantra'nın Yanlış Kullanımı

Yaşadığımız manastırda, bakılması kesinlikle yasak olan bazı el yazması metinler vardır. Manastırın başkanı dışında hiç kimsenin onları okumasına izin verilmez. *Prayoga Shastras* adı verilen bu el yazması metinlerde, son derece ileri seviyeden uygulamalar tarif edilmektedir.

Üstadımın, «*Bu el yazması metinlerle deney yapmayacaksın,*» demesine rağmen, bu talimata zihnen karşı çıkıyor ve metinlerin muhtevasını öğrenmeye can atıyordum. Onsekiz yaşının korkusuzluğu ve biraz da sorumsuzluğu içindeydim. Zihnimden şu düşünceler geçiyordu: «*Ben oldukça ilerledim. Eğer kullanılmadan bir kenarda duracaklarsa, bu metinleri neden yazdılar ki? Bu metinlerdeki uygulamalarla deneyler yapmam gerekiyor. Üstadım nasıl olsa çok güçlü; işlerin ters gitmesi halinde beni korur.*»

Üstadımla birlikte çıkacağımız bir yolculuk sırasında taşımam için bana bu metinlerden birini vermiş ve açmamamı tembih etmişti. Meraktan ölecektim; «*Eğer bu metni bana emanet eder de bir an yalnız kalırsam, açıp okuyacağım,*» diye karar verdim. Bir akşam, Ganj kıyısında yeralan ufak bir kulübeye rastladık. Üstadım kulübede dinlenmeye çekildi. «*İşte,*» diye düşündüm, «*Metni incelemenin şimdi tam zamanı.*» Kulübenin pencereleri yoktu; kapıyı da dışardan kilitledim. Tüm geceyi, metinde yazılı olanları keşfetmekle geçirmeyi tasarlıyordum. Mehtaplı bir geceydi ve rahatlıkla okuyabilecektim. El yazması metin bir kağıda sarılmış ve iple bağlanmıştı. Yavaşça paketi açtım ve metni okumaya koyuldum. Belirli bir uygulama ve bu uygulama-

nın oluşturacağı etkiler tarif ediliyordu. Bir saat süreyle okuduktan sonra, «*Bir denemeli!*» diye düşünerek metni bir kenara koydum. Metinde, sadece son derece ileri seviyeden yogilerin uygulamayı yapabilecekleri ve gereğince yapılmadığı takdirde çok tehlikeli olduğu yazılıydı. O yaşlarda kendimi çok ileri seviyede gördüğüm için, uygulamaya geçtim. Özel bir mantra'nın, bazı ayinlerle birlikte, kendine özgü bir tarzda tekrarlanması gerekiyordu. Bu mantra, uygulayanın hem içindeki hem de dışındaki bir gücü uyandırıyordu ([25]).

Metne göre, Mantra'nın bin bir kez tekrarlanması gerekliydi. Dokuzyüz kez tekrarladığımda, görünürde herhangi bir şey olmayınca, hiçbir etkinin oluşmayacağı sonucuna vardım. Fakat, dokuzyüz kırk'a geldiğimde, az ötede dev gibi bir kadın gördüm. Çalıçırpı toplayan dev anası, ateş yakmaya başladı. Sonra devasa bir kazana su koyarak, kaynaması için ateşin üzerine yerleştirdi. O sırada dokuzyüz altmışüç'e ulaşmıştım. En son dokuzyüz yetmiş'e kadar saydığımı hatırlıyorum ; bundan sonra, aynı yönden yaklaşan dev gibi bir adamı görünce, nerede kaldığımı unutuverdim. «*Bu, mantra'nın etkisi olmalı,*» diye düşündüm, «*Ona bakmadan, bin bir'e kadar tekrarlayıp mantra'yı tamamlayım.*» Ne varki, adam bana doğru gelmeye başlamıştı. Önceden ne bu kadar iri bir adam görmüş, ne de tahayyül etmiştim ; üstelik çırılçıplaktı. Dev anasına, «*Benim için ne pişirdin?*» diye sordu. Dev anası, «*Hiçbir şey,*» dedi, «*Bir şey bulursan, pişiririm.*» Bunun üzerine beni gösteren dev adam, «*Orada oturan küçüğü görüyor musun? Neden onu ufak lokmalar halinde doğrayıp pişirmiyorsun?*» diye kükredi. Bunu duyduğum anda dişlerim kilitlenmiş ve sayıları tutmak için kullandığım *mala* ([26]) elimden düşüvermişti. Bayılmıştım. Ne kadar süreyle baygın kaldığımı hatırlamıyorum. Kendime geldiğimde, yanımda duran üstadımı gördüm. Yanağıma hafifçe vurarak, «*Hey, uyan!*» diyordu. Bir an için şu urum geri geldiğinde, «*Aman, o dev beni doğrayacak,*» diye bağırarak tekrar bayıldım. Bu durum üç dört kez tekrarlan-

dıktan sonra, daha kararlı bir şekilde beni tokatlamaya başlayan üstadım, «*Kalk ayağa!*» dedi, «*Bunu neden yaptın? Bu mantralar'ı uygulamamanı sana söylemiştim. Üstelik beni de içeriye kilitledin, aptal çocuk.*»

Bu deneyim sayesinde mantra'nın kudretini idrak ettim. Artık, üstadımın bana vermiş olduğu mantra'yı uygulamaya başladım ve en ufak şeyler için dahi bu mantra'ya güvenir oldum. Gençliğimde birçok aptallıklar yaptım ama beni idrake ulaştıran mantram bu tür durumlardan sıyrılmamda daima yardımcı olmuştur. Mantra'mn spiritüel disiplin altında gereğince kullanılmaması halinde, aynen benim başıma geldiği şekilde halüsinasyonlara yol açabilir. Halüsinasyonlar, arınmamış ve eğitilmemiş bir zihnin ürünüdür. Mantra, ancak zihin arındırıldığında ve içe yöneltildiğinde yardımcı olur. Mantra'nın anlamı bilinmediği takdirde, o mantra'ya uygun duygu hâsıl edilemez, ve o güçlü duygu olmaksızın da mantra ve teknik tekrarı pek bir işe yaramaz.

f — Spiritüel Tecrübenin Getirdiği Dayak

Bir keresinde, içsel duygularımı gözlemek ve davranışımı gözlemlemek amacıyla sessizlik uygulaması yapıyordum. Rama'nın doğum yeri olan Ayodhya'nın dışındaki Saryu Nehri'nin kıyısında oturuyordum. Civardaki halk, benim konuşmama temrini yaptığımı ve yiyecek isteyemeyeceğimi biliyor ve her gün bir öğün yemek getiriyorlardı. Yaz mevsiminde olduğumuz için herhangi bir barınağa ihtiyaç duymamıştım. Bir akşam aniden kara bulutlar belirdi ve bardaktan boşanırcasına yağmur yağmaya başladı. Yanımda, örtünmek için kullandığım uzun bir battaniyeden başka bir şey yoktu. Sığınmak için civardaki mabetlerden birine doğru yola koyuldum. Karanlık basmıştı bile. Mabedin arka kısmındaki sütunlu giriş yerine tam oturmuştum ki, ellerinde bambu sopalarla birlikte üç mabet bekçisi ortaya çıktı ve orada ne yaptığımı sordular. Benim bir hırsız olduğumu sanmışlardı. Konuşmama temrini yaptığım için onlara bir

cevap veremedim. Bunun üzerine, sopalarıyla beni dövmeye başladılar. Yediğim darbelerin altında şuurumu kaybetmiştim. Bu arada, gürültüleri duyan mabet rahibi elinde lambasıyla olay yerine gelmiş. Beni çok iyi tanıyan rahip, başımın kanadığını, vücudumun çürüklerle dolu olduğunu görünce dehşete düşmüş. Kendime geldiğimde, rahip ile mabet hizmetkârları yaptıkları büyük hatadan dolayı özür dilemeye başladılar. Zahitlik hayatının kolay olmadığını o gün anlamıştım. Kendi kendimi yetiştirmeye devam ettim ama, kentlerde dolaşmaya son verdim.

Tüm eğitim ve tedavi yöntemleri içinde, en yükseği, kişinin kendi zihninin, eylemlerinin ve sözlerinin sürekli olarak şuurunda olmasını sağlayan kendi kendini yetiştirme yöntemidir. *Sankalpa*'mı (doğru kararlılık) geliştirmeye ve duygularımı, düşüncelerimi, sözlerimi ve hareketlerimi daima denetlemeye çalışırdım. O günlerde gördüm ki, şuurlu zihnimi her ne vakit meditasyonla yatıştırsam, aniden şuurdışı zihnimden düşünce kabarcıkları ortaya çıkıyordu. Zihni ve uğradığı değişimleri kontrol etmeyi öğrenirken, kendi kendini gözlemleme, analiz etme ve meditasyon yapma sürecinden geçmek gerekir. Zihni kontrol etmeyi öğrenmem ve şuurlu zihin ile şuurdışı zihin arasındaki ilişkiyi dikkatlice etüd etmem, uzun bir süre aldı. Birçok kereler, *«İşte şimdi düşüncelerime hakim oldum. Zihnim benim kontrolüm altında,»* diye düşünmüşümdür. Fakat birkaç gün sonra şuurdışının derinliklerinden bilinmeyen bir düşünce kabarcığı ortaya çıkmış ve şuurlu zihnimi kontrol altına alarak, tavırlarım ile davranışımı etkilemiştir. Zaman zaman hayal kırıklığına uğradığım ve karamsarlığa kapıldığım da olmuştur ama, daima karşıma bana yardım eden ve yol gösteren biri çıkmıştır.

Yüksek gayelere yönelik bir kişi olunduğunda, başlangıçta pek bir şey beklemeksizin, meditasyon uygulamasında daima ihtiyatlı ve kararlı olmak gerekir. Bana, derhal sonuç veren bir meditasyon yönteminin olmadığı söylenmişti. Modern öğrenciler meditasyondan hemen sonuç almayı

umarlar ve bu bekleyiş, onların, spiritüel deneyimler sandıkları, ama aslında şuurdışı zihinlerinin ürünlerinden ibaret olan birçok şeyi tahayyül etmelerine ve halüsinasyon halinde deneyimlemelerine yol açar. Bunun sonucunda da uğradıkları hayal kırıklığı dengelerini yitirmelerine sebep olur ve ya meditasyondan vaz geçerler yahut da gelişmeleri için zararlı olan garip yöntemlerin izleyicisi haline gelirler.

g — Tantra'nın Kendine Özgü Uygulanımı

Babası bilgili bir Sanskrit âlimi olan kardeş-müridim, Bengal, Medanipur'dan gelmişti. Ben kendisiyle tanışmadan önce, onsekiz yaşındayken ailesi tarafından evlenmeye zorlanmıştı. Düğün töreni akşam vakti yapılacaktı, ve bu da onun plânlarına uygun düşüyordu. Bir Hindu düğünü sırasında, gelin ile güvey bir ateş törenine katılırlar ve ateş etrafında yedi adım atarlar. Dördüncü adımla birlikte aniden tören çemberinden fırlayan kardeş-müridim, çevredeki tarlalara dalıp koşmaya başlamış. Düğündeki davetliler onun bu davranışına bir anlam verememişler. Arkasından koşmuşlar ama, yakalayamayacaklarını anlayınca bu takipten vazgeçmişler. Birkaç gün yürüdükten sonra Ganj kıyılarına ulaşan kardeş-müridim, bir spiritüel öğretmen bulmak amacıyla nehri izlemeye koyulmuş. Altı yıl süreyle başından birçok deneyim geçmiş, ancak bir öğretmene rastlayamamış. Sonra Himalayalar'daki Sri Nagar'da üstadıma rastlamış. İlk karşılaşmalarında üstadım kendisini kucaklamış ve birbirlerini daha önceden ([27]) tanıdıklarını söylemiş. Üç ay üstadımla birlikte yaşadıktan sonra, üstadım kendisine, birlikte bir mağarada kaldığımız Gangotri'ye gitmesi için talimat vermiş.

Bir gün kardeş-müridim, doğup büyüdüğü Madanipur'dan söz açtı ve bir gün olur da yolum oraya düşerse, kendisinin dünya hayatını terkettiğini ve Himalayalar'da yaşadığını ailesine söylememi istedi. Bu konuşmamızdan kısa bir süre sonra evini ziyaret ettim ve terkettiği bayanla görüştüm. Onun eve dönmesini bekliyordu. Bayana, bir başka-

sıyla evlenmesini, düğün töreni tamamlanmamış olduğu için bunun bir sorun yaratmayacağını söyledim. Bu sözlerim karşısında öfkeye kapılan bayan, «*Sen ve kardeş-müridin şeytana tapıyorsunuz, Tanrı'ya değil,*» diye çıkıştı.

Köyün dışında yer alan kulübeme geri döndüm. O bölgede *tantra* ([28]) uygulamaları yapılıyordu. Bu yöredeki hemen hemen tüm evlerde, *Ma Kali* adını verdikleri İlâhi Ana'ya tapıyorlardı ([29]). Tantra hakkında çok şey işitmiş ve birkaç tane de kutsal metin okumuştum. Tantra uygulamalarının geçerliliği hakkında hiçbir kuşkum kalmasın diye, bu uygulamaları gerçek şekliyle gösterebilecek olan biriyle tanışmayı istiyordum. Kardeş-müridimin o köyde yaşayan kuzenlerinden biri, beni, doksaniki yaşındaki bir *tantrik* ile tanıştırdı. Kendisiyle görüşmeye gittim ve üç saat konuştuk. Ertesi sabah bu tantrik beni köyün dışındaki bir havuzun kenarına götürdü. Yanında bir de tavuk getirmişti. Önce tavuğun ayağını bir ipe bağladı ve ipin öteki ucunu da bir muz bitkisine sardı. Sonra bana oturmamı ve olacakları dikkatle seyretmemi söyledi. Bir şeyler mırıldanmaya ve ipe doğru börülce daneleri atmaya başladı. Çırpınan tavuk, cansız bir halde yığılıp kaldı. Tantrik, «*Tavuk öldü!*» dedi. «*Bu, yaratıcı bir uygulama değil. Çok kötü bir kudret. Kara maji bu,*» diye düşünüyordum. Tavuğun ölmüş olduğundan emin olmamı istedi. «*Tavuğu bir süre için suya batırabilir miyim?*» diye sordum. «*Evet,*» dedi. Tavuğu beş dakikadan fazla bir süre boyunca suyun altında tuttum ve sonra çıkardım. Gördüğüm kadarıyla o tavuk ölmüştü. Tantrik bu kez, bir şeyler mırıldanıp ve börülce daneleri atıp aynı ayini tekrarlamak suretiyle tavuğu diriltti. Gördüklerim karşısında iyice sarsılmıştım. Bana dönerek, «*Şimdi ipin bir ucunu beline, öteki ucunu da muz bitkisine bağla. Sana farklı bir şey göstereceğim,*» deyince, yerimden fırlayıp köye doğru var gücümle koşmaya başladım. Yaşlı tantrik ile tavuğu uzaklarda kalmıştı. Nefes nefese köye vardığımda, köylüler neden bu kadar hızlı koştuğumu sordular. Onlara yaşlı tantriğin beni öldürmek istediğini söyledim ama, o yörede bu

adama çok dindar bir şahıs gözüyle bakıldığından bana inanmadılar. «*En iyisi, buradan ayrılıp, böyle mucizelerin peşinden koşacağıma kendi yolumdan gideyim,*» diye karar verdim.

O köyden ayrılarak Kalküta'ya gittim. Birkaç gün Kalküta Yüksek Mahkeme Başkanı R.P. Mukharji ile birlikte kaldım. Başımdan geçenleri anlattığımda ve bunun bir hayal ya da halüsinasyon olup olamayacağını sorduğumda, «*Hayır,*» dedi, «*Böyle şeyler olmaktadır.*» Daha sonra, böyle bir mucizenin nasıl gerçekleştirilebildiği hakkında bazı ermişlere danıştım. Bunu onlar da açıklayamadılar ama, Bengal'in böyle uygulamaların yapıldığı bir yer olarak ün yaptığını belirttiler. Bu olayı üstadıma naklettiğimde, üstadım bana güldü ve şöyle dedi: «*Çok çeşitli deneyimlerden geçmen gerekir ama, bunları bizzat uygulamaya kalkışmamalısın. Sen sadece, sana verilmiş olan disiplini izlemelisin.*»

Bu tür tantra, gerçek tantra bilimi olmayıp, *tantraizm*'in bir yan ürününden ibarettir. Zihin kudreti birçok şekillerde kullanılabilir. Hayatın amacına ilişkin bilgiden yoksun olunduğunda, zihinsel melekeler, başkalarına zarar vermek gayesiyle negatif bir tarzda yöneltilebilir. Fakat, zihnî kudretleri bu şekilde suiistimal etmek, bunu uygulayan kimseyi en sonunda mahveder. Böyle tantrik güçlere sahip olan birkaç kişi hâlâ daha mevcuttur. Fakat, bunların sadece yüzde biri hakikî olup, yüzde doksandokuzu majisyendir.

h — 'Sen Birçok Hırsızlıklara karıştın'

Gençliğimde mucizelerin peşinden koşardım. Bir keresinde, çiviler üzerinde yatan birini görmüş ve kendisine, «*Keşke ben de böyle yatabilseydim. Bana öğretebilir misin?*» demiştim. O da beni, «*Tabi,*» diye yanıtlamıştı, «*Fakat önce benim için sadaka dilenmen ve parayı bana getirmen gerekecek. Elindeki bütün parayı bana vereceğine dair söz verirsen, sana öğretirim.*»

Birbiri arkasına bu tür birçok kişi tanıdım ve hepsi de, «*A, o mu, o hiçbir şeydir! Ben sana daha iyisini öğretirim,*»

diyerek bir diğerini kötülüyordu. Bir tanesinin iri bir çelik iğnesi vardı ve bu iğneyi koluna sokarak, «*Görüyor musun?*» diyordu, «*Hiç kanama yok. Sana bunu öğretirim, sen de bunu başkalarına göstermek suretiyle para kazanabilirsin. Ama benim müridim olman ve kazandığının bir kısmını bana vermen gerekecek.*» Onu da terkederek bir başkasının yanına gittim. Birçok kimsenin saygı duyduğu bir şahıstı bu. Neden bu kadar çok kişinin onun peşinden gittiğini öğrenmek istiyordum. Aklımdan, «*Acaba ne gibi bir özel bilgiye sahip? Bilge bir kişi mi; büyük bir yogi mi?*» diye geçiriyordum. Herkes oradan ayrılıp da başbaşa kaldığımızda, bana dönerek, «*Bildiğin en lüks otel hangisi?*» diye sordu. «*Londra'daki Savoy Oteli,*» dedim. Bunun üzerine, «*Eğer bana yüz Rupi verirsen, sana o otelin lokantasından lezzetli yemekler getiririm,*» dedi. Kendisine tam yüz Rupi verdim ve birden önümde yiyecekler beliriverdi ([30]). Hepsinin de gerçekten o otelde hazırlanmış olduğu belliydi. Arkasından, Almanya, Hamburg'daki bir yerden daha başka yiyecekler istedim. Yetmiş Rupi daha ödemem üzerine, istediğim yiyecekler bu kez hesap pusulasıyla birlikte geldi!

«*Üstadıma dönmeme gerek yok artık,*» diye düşünmeye başlamıştım, «*Bu şahısla birlikte olursam, tüm ihtiyaçlarım karşılanır. Ben de o zaman, hiç rahatsız edilmeksizin, sessizce meditasyon yapabilir ve çalışmalarımı sürdürebilirim.*» Bu kez, bana, «*Ne türden bir saat istiyorsun,*» diye sordu. «*Benim güzel bir saatim var zaten,*» dememe rağmen, «*Ben sana daha iyisini vereceğim,*» diyerek, bana bir saat uzattı. Saati incelediğimde, İsviçre yapımı olduğunu anlamıştım. «*Demek ki,*» diye düşündüm,«*Bu şahıs bunları yaratmıyor; sadece bir spiritüel işlem yapıyor ve bütün bu şeyleri bir yerden bir başka yere naklediyor.*»

İki hafta sonra tekrar o şahsın yanına gittiğimde, önce önünde eğildim, sonra da yağla masaj yaptım ve yemek yapmasına yardımcı oldum. Bundan çok hoşnut kaldı. Yaptığına benzer uygulamalar yapabilmem için beni eğitmeye başladı. Bu çalışmalarım sırasında bir gün bizim manastırdan

bir swami geldi ve beni tokatlayarak, «*Ne yaptığını sanıyorsun sen!*» diye azarladı. Beni yanına katarak, üstadıma götürdü. Üstadım, «*Sen birçok hırsızlıklar yaptın,*» deyince, şaşırıp kalmıştım.

— Ne hırsızlığı?

— Sen şekerlemeler istediğin zaman, o şekerlemeler sana herhangi bir şekerci dükkanından [apor yoluyla] geliyordu. Şekerlemeler dükkandan kayboluyor ve dükkan sahibi de mallarına ne olduğunu bilemiyordu.

Böyle bir uygulamayı bir daha hiç yapmayacağıma dair kendisine söz verdim. Bir gün, Delhi'deki bir dikiş makinası mağazasında satıcı olarak çalışan biriyle tanıştım. Ona sözkonusu şahıstan ve güçlerinden söz edince, «*Eğer,*» dedi, «*Delhi'deki mağazadan bir Singer dikiş makinası getirebilirse, kendisini şu anda yaşayan en büyük insan olarak kabul edecek ve hayatım boyunca bağlı kalacağım.*» Birlikte o şahsın yanına gittik ve bu mucizeyi gerçekleştirmesini rica ettik. «*Dikiş makinesini derhal getireceğim,*» der demez, makine önümüzde beliriverdi. Ancak, dikiş makinesinin mağazadan kaybolduğunun farkedilmesi ve bundan da kendisinin suçlu tutulması ihtimali satıcıyı kaygılandırmaya başlamıştı. Bunun üzerine, o şahıs dikiş makinesini geriye göndermeye çalıştı, fakat bunu başaramadı. «*Kudretimi kaybettim,*» diye bağırmaya ve ağlamaya başladı. Satıcı Delhi'ye döndüğünde makineyi de beraberinde götürmek zorunda kaldı. Bu arada mağazada makinenin yerinde olmadığı anlaşılmış ve olay polise aksettirilmişti. Dikiş makinesinin satıcının yanında olduğunu gören polis de adamcağızı tutuklayarak mahkemeye çıkarttı. Anlattığı öyküye hiç kimse inanmayınca, satıcı suçlu bulundu.

Başımdan bu tür birçok deneyim geçmiş ve birçok kez, «*Senin güçlerinden daha büyük güçlere sahip olan insanlar var. Ben de onları takip etmek istiyorum,*» diyerek üstadımı kırdığım olmuştur. Üstadım ise, «*Git!*» demiştir, «*Ben senin büyümeni ve büyük bir insan olmanı istiyorum. Beni izlemen gerekmez!*»

İlerki yıllarda, bu tür fenomenlerin çoğunun oyunlardan ibaret olduğunu idrak etmişimdir. Bir çoğu ise kara majiden başka bir şey değildir. Spiritüelliğin bu tür şeylerle hiçbir ilişkisi yoktur. Yoga Sutralar'ın üçüncü bölümünde, *siddhiler*'in ([31]) nasıl edinileceğine dair birçok yöntemler açıklanır. Ancak, bu siddhiler, aydınlanma yolu üzerinde engeller oluştururlar. Milyonda bir, gerçekten siddhiler'e sahip olan bir kimseye rastlanabilir ama, böyle kişilerin de çoğu kez açgözlü, nefsanî ve cahil olduklarını görmüşümdür. Aydınlanma yolu, güçlerin kasten geliştirilmesi yolundan farklıdır. Buddha, Hz. İsa, Hz. Muhammed ve diğerleri gibi yüce varlıkların yaptıkları mucizeler ise, hem kendiliklerinden hem de bir amaç üzre gerçekleştirilmişlerdi ([32]). Nefsanî nedenlerden ötürü veya sansasyon yaratmak için yapılmış değillerdi.

Yoga yolu üzerinde kişi bazen *siddhi* edinme potansiyeli ile yüzyüze gelebilir. Hiçbir siddhi'ye karşı bir arzu duymayan bir yogi, herhangi bir siddhi edinebilir. Ancak, hayatının amacını idrak etmiş olan bir yogi, hiçbir vakit siddhiler'i suiistimal etmez. Siddhi'nin kötüye kullanılması, bir yoginin düşüşü demektir. Hırsızlık yapmak, sosyal ve ahlakî bir suç sayılır. Hokkabazlık, yoga'ya ait bir olgu değildir. Siddhiler mevcuttur ama, sadece velîler için.

k — Ağzından Alev Püskürten Swami

Bir gün ağzından alevler çıkarabilen bir swami'ye rastladım. Çıkarttığı alevler bir metreye kadar ulaşıyordu. Bu fenomenin hakikî olup olmadığını anlamak için swami'yi sınadım. Ağzında fosfor gibi herhangi bir şey saklamadığından emin olmak amacıyla, ağzını yıkamasını istedim. Ayrıca, arkadaşlarımdan onu incelemelerini rica ettim. Swami'nin sahtekâr olmadığına kanâat getirince de şöyle düşündüm: «*Bu şahıs kesinlikle üstadımdan daha ileri seviyede olmalı.*»

Swami de bana, «*Üstadınla kalmak suretiyle hem zamanını hem de enerjini harcıyorsun. Beni izle ki, sana gerçek bilgelik vereyim. Sana nasıl alev çıkartıldığını göstereceğim,*»

demişti. Beni öylesine etkilemişti ki, en sonunda üstadımı terketmeye karar verdim. Üstadıma giderek, «*Sizden daha ileri seviyede olan birini buldum ve onun müridi olmaya karar verdim,*» dedim.

— Memnun oldum. Gidebilirsin, ben senin mutlu olmanı isterim. Bu şahıs ne yapıyor?

— Ağzından alevler püskürtüyor. Kendisi çok güçlü bir swami'dir.

— Lütfen beni ona götürür müsün?

Ertesi sabah yola koyulduk. Swami 35 km. ötedeki dağlarda yaşıyordu. Oraya ulaşmamız iki günümüzü aldı. Yanına vardığımızda, swami üstadımın önünde eğilmez mi! Şaşkınlık içinde, üstadıma, «*Onu tanıyor musunuz?*» diye sordum. Beni, «*Tabi. Bir süre önce bizim manastırdan ayrılmıştı. Nerede saklandığını işte şimdi öğrendim,*» diye yanıtladıktan sonra, swami'ye dönerek, «*Neler yaptın burada?*» diye sordu. Swami şu cevabı verdi: «*Efendim, ağzımdan alev çıkartmayı öğrendim.*»

Swami'nin ağzından çıkan alevi gördükten sonra hafifçe gülen üstadım, bana şu talimatı verdi: «*Bunu kaç yılda öğrendiğini sor ona.*» Başarısından gurur duyan swami, övünerek, «*Bunu yapabilmek için yirmi yıl çalıştım,*» dedi. Üstadım, bunun üzerine, bana şunları söyledi: «*Bir kibritle bir saniyede ateş yakabiliriz. Eğer yirmi yılını ağzından alev çıkartmak için harcamaya razıysan, sen aptalın birisin. Evladım, bilgelik bu değildir. Eğer gerçekten üstadlarla karşılaşmak istiyorsan, kaldıkları yerlere dair sana bilgi veririm. Sen de gider, gerekli deneyimleri geçirirsin*». (33)

Bu tür bütün siddhiler'in, yol üzerindeki belirtilerden ibaret olduğunu daha sonraki yıllarda idrak ettim. Bu güçlerin spiritüellik ile hiçbir ilgisi yoktur. Deneyimlerden geçtikten ve araştırdıktan sonra gördüm ki, bu psişik güçlerin pek az değeri vardır. Üstelik, yol üzerinde ciddi engeller yaratabilirler. Bazen psişik güçler gelişebilir ve başkalarının geleceğinden bahsetmeye, çeşitli konulardan haberdar olmaya başlayabilirsiniz. Bütün bunlar çelmeleyici unsurlardır.

Bunların yolunuza birer engel olarak çıkmasına izin vermeyin. Swamiler de dahil olmak üzere, birçok kişi, bu tür çelmeleyici unsurlara zaman ve enerji harcamıştır. Siddhiler geliştirmek isteyen herkes bunu yapabilir ve bazı doğaüstü fenomenleri gözler önüne serebilir; ancak, aydınlanma olgusu tamamiyle farklı bir konudur.

1 — İlginç Mistik : Nim Karoli Baba

Diğerkâmlık, spiritüel bir insanda görülen en önemli belirtilerden biridir. Spiritüel olması sözkonusu olan bir şahsın karakterinde bu vasfın bulunmaması halinde, o şahıs gerçekte spiritüel bir insan değildir. Nim Karoli Baba adında, gençliğimde benimle dost olan, çok tanınmış bir üstad vardı. Himalayalar'daki tepelerde yer alan ikâmet yerlerinden biri olan Nanital'da oturuyordu. Kâh 'burada' kâh 'orada' yaşayan bir şahıstı ([34]). Kendisini ziyarete biri geldiğinde, «*Tamam, şimdi ben seni gördüm, sen de beni gördün. Ja, ja, ja, ja----*» demeyi âdet edinmişti. «*Ja*» sözcüğü, «*git*» anlamına gelir.

Bir keresinde birlikte oturmuş konuşuyorduk ki, Hindistan'ın en zengin adamlarından biri, elinde koca bir tomar Hindistan parasıyla birlikte Nim Karoli Baba'yı görmeye geldi. Elindeki tomarı uzatarak, «*Efendim, bunu sizin için getirdim,*» dedi. Kâğıt paraları yere yayan ve üzerine oturan Baba, adama şu soruyu yöneltti: «*Yastık olarak pek rahat sayılmazlar; üstelik, ısınmak için yakayım desem, şöminem yok. Bunlar benim işime yaramaz ki; ne yapayım bunları?*» Adam, «*Efendim,*» diye yanıtladı, «*Bu paradır!*» Paraları adama geri veren Baba, bu paralarla biraz meyva almasını istedi. Varlıklı adam, bunun üzerine, «*Efendim,*» dedi, «*Burada pazar yeri yok ki.*» Baba, bu kez, «*Peki, o halde bunların para olduğunu nasıl söyleyebilirsin? Eğer bunlarla meyva alınmazsa, benim açımdan para sayılmazlar,*» dedikten sonra, adama şu soruyu sordu: «*Benden ne istiyorsun?*»

— Başım ağrıyor.

— Bunu sen kendin yaratmışsın. Senin için *ben* ne yapabilirim?

— Efendim, sizin yardımlarınızı dilemeye geldim.

—Pekâlâ, bundan böyle başağrısı çekmeyeceksin. Fakat, bugünden itibaren de sen başkaları için bir başağrısı teşkil edeceksin. Öylesine zengin olacaksın ki, içinde yaşadığın topluluğun tümü için bir başağrısı haline geleceksin.

O adam gerçekten de çevresi için bir başağrısı olmuştur ve bugün dahi olmaya devam etmektedir. Belirli bir miktar paranın, insanın dünyada rahat edebilmesi için gerekli olan şartlardan biri olduğu doğrudur. Ancak, gerekli olandan fazlasının bir ıstırap kaynağı olabileceği de doğrudur. Başkalarını ihtiyaçları olan paradan yoksun kıldığımız ve toplumda eşitsizlik yarattığımız için, para istif etmek günahtır.

Nim Karoli Baba, Tanrı'nın Enkarnasyonları'ndan biri olan Rab Rama'ya ([35]) sevgiyle bağlı olup, sürekli olarak, hiç kimsenin anlamadığı bir *mantra*'yı mırıldanırdı. Kuzey Hindistan'da birçok kimse bu ermişe saygı duyardı. Ve onu rahat bırakmazlardı. Bir dağdan ötekine, bir köyden ötekine onunla birlikte seyahat ederlerdi. Çok gizemli tavırları vardı.

Nim Karoli Baba'yla birlikte yaşadığım birçok hoş ve komik deneyimi anlatsam, inanmazsınız. Fakat, kendisiyle tanışmış olan birkaç Amerikan vatandaşı, ne demek istediğimi anlayacaktır. Biri kendisini ziyarete geldiğinde, «*Şu veya bu ağacın altında şu veya bu kişiyle benim aleyhimde konuşuyordun,*» der ve sözkonusu görüşmenin hangi tarihte ve günün hangi saatinde yapılmış olduğunu açıkladıktan sonra da, «*İşte, beni gördün, git, git, git,*» diyerek bir battaniyeye sarınırdı.

Bir gün, Nim Karoli Baba'nın müritlerinden olan bir eczacı, Talital'den Malital'e toz halindeki bir kimyasal madde götürürken, görüşmek üzere yolunun üzerindeki Baba'ya uğramıştı. Ben de oradaydım. Baba, eczacıya hitaben, «*Acıktım. Yanında taşıdığın ne öyle?*» diye sordu. Eczacı'nın, «*Bu arseniktir. Bekle de sana yiyecek getireyim,*» demesine rağmen, müridinin elindeki kutuyu kapan Baba, avuç dolusu arseniği bir anda yutuverdi. Arkasından da bir bardak su istedi. Eczacı zehirin Baba'yı öldürmesinden korkmuştu ama, ertesi gün Baba'nın sağlığı yerindeydi.

Nim Karoli Baba dış dünyanın farkında değildi. Kendisine, «*Yemek yediniz mi?*» diye sorulduğunda, «*Hayır*» ya da «*Evet*» diye cevap verirdi ama, bunun bir anlamı olmazdı. Aklınız başka yerde olduğunda, sürekli yemek yiyebilir ve gene de açlık hissedebilirsiniz. Bu olguya Nim Karoli Baba'da tanık oldum. Yemek yedikten beş dakika sonra, bunun farkında olmadığından, «*Acıktım,*» derdi. Ben de,«*Yemek yediniz efendim,*» diye karşılık verince, «*Peki,*» derdi, «*O halde aç değilim.*» Yok eğer, «*Şimdi yediniz,*» demezsem, durmadan yerdi. Bir gün, «*Acaba günde kaç kez yiyebilir, bir göreyim,*» diye düşündüm. O gün ayrı ayrı evlerde olmak üzere tam kırk öğün yemek yedi ([36]). Bütün gün yemek yemişti. Kudreti hakkında bir fikir sahibi olmak istiyorduk ve o da bizim ne istediğimizi biliyordu. Dolayısıyla, önüne her ne vakit yemek geldiyse, o da yedi. «*Yemek yer misiniz?*» diye sorduklarında, «*Evet,*» diyordu. Gün boyunca yemek yemeye devam etti. En sonunda, müdahale ederek, «*Yeterince yediniz,*» dedim. «*A, öyle mi?*» diye sordu. «*Evet!*» diye üsteledim. Öylesine yüksek bir halet içersinde insan çocuklaşır. Sürekli olarak Hakikat'in idraki içersinde olduğundan, dünyevî şeylerin tam olarak farkında olmaz ([37]).

m — Öğretmen Anne ve Gizemli Kişiliği

Bir gün, doksan altı yaşındaki yüce bir bayan yogi olan *Mataji*'yi ([38]) görmek üzere Assam'a gittim. Kamakhya adıyla bilinen ünlü bir *Shakti* mabedinin yakınında yaşıyordu. Herkes orayı ziyaret etmeye can atar ama, Hindistan'ın uzak bir köşesinde yer aldığı için bu pek az kişiye nasip olur. Kalküta'dan Gohati'ye gittim ve oradan da yürüyerek Kamakhya'ya ulaştım. Akşam karanlığında düşe kalka ve taşlara basa basa geç vakit mabede varmıştım. O zamanlar mabedin yakınında üç dört tane ufak ahşap ev vardı. Mabedin rahibi, o ünlü bayanın kaldığı evin ikinci katında yatmamı söyledi. Odamın duvarlarında, farelerle yılanların girip çıktığı birçok delik ve yarık vardı. Korkunç bir yerdi ama, çaresizdim. Orda burda bulduğum bez parçalarıyla bu delik-

leri kapadım ve o odada iki ay süreyle kalmayı başardım. Orada geçirdiğim deneyimler başlangıçta sarsıcı ve şaşırtıcı olmuştu ama, ziyaretimin sonuna doğru çok güzel günler geçirdim.

Yaşlı bayan kaldığı yerden gündüz vakti dışarıya çıkmayalı tam yirmi yıl olmuştu. Ancak, geceyarısında ve sabah saat üçte mabedi muntazaman ziyaret ediyordu. İlk dört gece odamda kaldım. Fakat, beşinci gece dışarıya çıkarak mabede gittim. Mehtaplı bir geceydi. Mabedin dış kapısına ulaştığımda, içinde birisinin *mantralar* söylediğini duydum. İçerde tek başına o yaşlı bayan oturuyor, yanında da bir kandil yanıyordu. Kuzey kapısının dışındaki mevcudiyetimi hisseder hissetmez, kesin bir ifadeyle bağırdı: «*İçeriye girme! Kendini öldürürsün! Ben İlâhî Ana'yım, dışarıya çık!*» Korkmama rağmen, o ufacık mabedin içinde nelerin olup bittiğini de merak etmiştim. İçeriye bakmamla birlikte, yaşlı bayan üzerime doğru atıldı. Çırılçıplaktı; parlak bir deriyle kaplı bir kemik yığınını andırıyordu. Gözleri ateş çanağı gibi parıldıyordu. «*Çık dışarıya!*» diye bağırdı, «*Yaptıklarımı neden seyrediyorsun?*» Sâkinleşeceğini umarak hûşû ve korku içinde eğilmeme rağmen, elindeki sopayla bana vurdu ve oradan uzaklaştırdı. Odama döndüm.

Ertesi sabah beni odasına çağıran bu öğretmen anne, benimle konuşmaya başladı. Ben de, «*Hayır dualarınıza ihtiyacım var,*» dedim. Birkaç saniye sustuktan sonra, gurudevam dışında hiçkimsenin bilmediği lakâbımı mırıldandı. Beni kucaklayarak bağrına bastı. O anda bana ne oldu bilmiyorum ama, eğer göklerin yedinci katı diye bir şey varsa, oraya çıktığımı söyleyebilirim. Başımı okşayarak beni kutsadı ve şöyle dedi: «*Bu yolun üzerinde birçok engellere rastlayacak, fakat hepsini aşacaksın. Hayır duam seninle birlikte olsun.*» Fakat ben,«*Bir süre burada kalmak istiyorum,*» deyince, buna razı oldu. Öğretmen anneye sabahın üçünde yalnız başına mabette ne yaptığını sorunca, şu cevabı vermişti: «*Shakti ibadeti yapıyorum. Gece yarısında ve sabah saat üçte yakınımda kimse olsun istemem.*» Geceyarısı ile

iki ve üç ile dört buçuk arasında o mabede hiç kimse uğramaz.

Yaşlı bayan her akşam yarım saat süreyle kendisiyle birlikte oturmam için izin vermişti. Onun önünde oturduğumda, aynen üstadımın önünde oturduğum zamanlardaki gibi, tüm şuurum yükselirdi. Kendisine sormak istediğim birçok soru vardı ama, bana sessiz kalmamı söylemişti. Talimatına uydum ve ne o ne de ben konuşmadığımız halde sorularımın hepsinin cevaplarını aldım. En ileri seviyeden öğretmenler, bilgilerini sessizlik içinde verirler ([39]).

Muazzam bir irade gücü olan yaşlı bayan, çok kudretli olmasına rağmen gene de nâzikti. Söylediği her şeyin daima gerçekleştiğini gözlemledim. Kendisinden yardım dilemek için biri geldiğinde, pek az konuşur ve daima kısa bir cümleyle hitap ederdi: «*Git*», «*Olacak*», «*Hayır dualar seninle olsun*», «*İlâhî Ana'ya dua et*» gibi. Sonra da odasına çekilirdi.

Öğretmen Anne adını verdiğim bu annenin, uyumak için uzanmayıp, tüm geceyi meditasyon halinde oturarak geçirdiğini duyunca, kapısındaki bir yarıktan gizlice bakmak suretiyle kendisini gözlemlemeye koyuldum. Üç gün üç gece boyunca kendisini gözetledim ve hiç uyumadığının doğru olduğunu gördüm. Bir gün kendisine, «*Anne,*» dedim, «*Eğer uzanırsanız, size hafif bir masaj yaparım, bu da uykuya dalmanızda yardımcı olur.*» Gülerek, «*Uyku mu!*» diye itiraz etti, «*Bana göre değil. Ben, tembelliği ve ataleti aştım. Ben, uzanmamı gerektirmeyen uykusuz uykudan hoşlanırım. Yoga uykusundan hoşlanan biri, domuzların uykusuna neden ihtiyaç duysun ki!*» Ne demek istediğini sorunca, şu şekilde açıkladı: «*Domuzlar doymak bilmeksizin yerler ve sonra da yerlere yayılıp horlamaya başlarlar. Nasıl olur da o kadar uyurlar şaşarım.*»

Öğretmen anne bana uykunun komple anatomisini açıkladı ve bir beşerin şuurlu halden rüya görme haline ve sonra da derin uyku haline geçmesini kapsayan mekanizmayı bilip bilmediğimi sordu. Bana sıhhatli ve sistematik dersler

vermeye başladı. Bu derslerden sonradır ki, *Mandukya Upanishad*'ı anlayabildim. Tüm *Upanishadlar*'ın en önemlisi ve en zoru olarak mütalâa edilen *Mandukya;* zihnin 'uyanık, rüya gören ve uyuyan' şeklinde tasnif edilen üç hali ile, 'ötedeki hal' diye tanımlanan dördüncü halini *(turiya)* açıklar. Öğretmen annenin söylediklerini not etmek suretiyle, güncemin yetmiş sayfasını doldurmuştum. Nâzik ve yavaş konuşması sırasında hiçbir tekrara ve hataya yer vermiyordu. Sözkonusu Upanishad hakkındaki sistematik yorumunu zihnen anlamama rağmen, bu dört hal sırasında şuurlu kalmayı uygulamaya başlayıncaya kadar gerçek bir anlayışa ulaştığımı söyleyemem.

İki buçuk ay sonra ayrılma günü geldi çattı. Çok üzüldüğümü gören öğretmen anne şöyle dedi: «*Fizik bedenim ile kişiliğimdeki anne imajına bağlanma. Ben, her yerde olan Kâinat'ın Anası'yım. Şuurunu benim ölümlü benliğimin yukarısına ve ötesine yükseltmeyi öğren.*» Yaşlı gözlerle kendisine bakınca, sözlerini tamamladı: «*Korkusuz ol. Ben seninleyim.*» Vedalaştıktan sonra, tekrar Himalayalar'daki yurduma döndüm. Üstadım bu yaşlı bayandan övgüyle bahsetti. Oniki yaşından beri o mabedin civarında yaşıyordu ve ölümlü bedenini terkettiği 101 yaşına kadar da orada kaldı.

n — Yaşlanmayan bir Yogi: Devraha Baba

Hemen hemen her yaz mevsiminde, Doğu Uttar Pradesh'te yaşayan Devraha Baba, birkaç ay geçirmek üzere Himalaya Dağları'ndaki bir mabede gider. Kendisinin çok yaşlı olduğu söylenir. Bunu şahsen bilemem ama, Hindistan'ın ilk başbakanı olan Dr. Rajendra Prashad'ın, kendi bilgisine dayanarak Devraha Baba'nın 150 yaşından fazla olduğuna tanıklık edebileceğine dair sözlerini duyduğumu söyleyebilirim. Çocukken, babası tarafından, daha o zamandan çok yaşlı olan bu Baba'ya götürülmüştü. Dr. Prashad bu açıklamayı yaptığında, kendisi yetmiş yaşını aşmıştı. Dr. Prashad'ın sözleri merakımı çekti ve dağdaki mabede giderken Rishikesh'te mola verdiğinde bu Baba ile görüşmeyi âdet edindim. Sık

sık orada konuştuk. Her nereye giderse orada kendisi için kurulan, çam ağacından yapılma portatif bir kulübede kalırdı. Bazen de ağaçlardaki evlerde yaşardı. Son derece sağlıklıydı ve yetmiş yaşlarında görünüyordu. Çok ciddi ve rikkatli olmasına ve herhangi bir öğrencinin kendisine dokunmasına izin vermemesine rağmen, bazen ilâhî sevgi hakkında konuşmalar yapar. Kuzey Hindistan'da çok ünlüdür. *Darshan*'ına mazhar olmak için büyük kalabalıklar toplanır. Kendisini izleyen çok sayıda kişi vardır ve aralarında polislerin de bulunduğu birçok devlet görevlisi hayır duasını alabilmek amacıyla sık sık kendisini ziyaret ederler. Amerikalı öğrencilerimden birkaçı, 1974'te Hardwar'da düzenlenen *Kumbha Mela* ([40]) sırasında Baba'yı ziyaret etmiştir.

Devraha Baba'nın o yaşa kadar yaşamasının sırrını bulmaya çalıştım. Bazı yoga uygulamalarını muntazaman yaptığını ve meyva ile sebzeden başka bir şey yemediğini gördüm. Yoganın kendine özgü birçok uygulaması vardır. Her yogi, kendisine en uygun gelen uygulamaları seçer. Baba ile bir konuşmamız sırasında şunları söylemişti: «*Mutluluk, en büyük servettir. Her şeyi tam zamanında yapmak gerekir. İleri seviyeden nefes alma yöntemlerinin uygulanması da eşit derecede önemlidir. Yaşlanmama tekniği, bir pranayama* ([41]) *tekniğidir.*» Bu Devraha Baba, bir sevgi sembolüdür.

4. BÖLÜM

Alçak Gönüllülük ve Öğrenilmesi

«Alçakgönüllülük vasfının geliştirilmesi, aydınlanmaya doğru atılan bir adımdır. Alçakgönüllü olmak suretiyle çok şey kazanırız ve hiçbir şey kaybetmeyiz. Bu iç vasfın geliştirilmesinde, dua ve tefekkür, irade gücümüzü kuvvetlendirir.»

Swami Rama

a — Nefis ve Gurur Boşunadır

Bir zamanlar üstadım, Himalayalar'da yer alan, Tungnath adındaki kutsal bir yerde yaşadı. Kendisini görmeye giderken, Karnaprayag denilen bir dağ mabedine uğramıştım. Mabedin yakınındaki bir mağarada, Prabhat Swami adındaki ünlü bir büyük swami yaşıyordu. Bu vesileyle swamiyi de ziyaret ettim. O zamanlar ben de swami olmak üzere eğitim görüyordum. Swami, dörde katladığı bir battaniyenin üzerinde oturuyordu. Önünde birkaç köylü oturmuştu. Beni yanına oturtmasını bekliyordum. Hindistan köylerindeki halk bir swami'ye saygı gösterdiği ve önünde eğildiği için, kısmen de olsa henüz nefsim sönmemişti. Bu saygı nefsi besler ve yetişmekte olan bir swami için birçok sorunlar yaratır.

Bu sorunumu bilen Prabhat Swami, gülümseyerek, «Lütfen oturur musun,» dedi. «*Yanınıza oturabilmem için lütfen battaniyenizi açar mısınız?*» diye rica ettim. Bu düşüncemde ısrar edince de gülerek karşılık verdi. Bu hareketinin sebebini sordum: «*Yanınıza oturmam için neden izin vermiyorsunuz?*» Oldukça kibirli ve nezaketsizdim. «*Yoga Vasishtha*»da ([12]) Rama ile Hanuman arasında geçen diya-

logdan alıntı yapan swami, şöyle dedi: «'Ebediyet içersinde biz biriz ve aynıyız, fakat beşerî varlıklar olarak sen hâlâ bir hizmetkârsın ve ben de senin efendinim.' *Modern beşer, hiçbir şeye erişmeksizin bir efendi durumunda olmaya çalışıyor.*»

Swami, sözlerine devam ederek, bana bir ders verdi: «*Adamın biri, yüksek bir platformda oturarak birçok kişiye ders veren bir üstadı görmeye gider. Toplumda seçkin bir yeri olduğundan, kendisine özel bir ilgi gösterilmeksizin, diğer öğrenciler gibi muamele edilmekten hoşlanmaz. Üstadın yanına gider ve,* 'Efendim,' *der,* 'Sizinle birlikte aynı platformda oturabilir miyim?' *Üstad,* 'Bir üstad gibi hareket etmeyi bilmenin yanısıra, bir öğrenci gibi hareket etmeyi de bilmelisin,' *cevabını verir.* 'Efendim,' *diye sorar adam,* 'Bir öğrencinin görevleri nelerdir?' *Üstad açıklar:* 'Bir öğrenci temizlik yapar, hizmet eder, tabakları yıkar, yemeği pişirir, kendisini hazırlar ve arındırır ve üstadına hizmette bulunur.' *Adam, bu kez,* 'Peki,' *der,* 'Bir üstad ne yapar, Efendim?' 'Bir üstad, öğretir; ayak işlerinin hiçbirini yapmaz.' 'Bütün bunları yapmadan bir üstad olamaz mıyım? Ayak işlerinin, nasıl öğreteceğimi öğrenmemle bir ilgisi yok ki.' 'Hayır,' *der üstad,* 'hem kendine hem de başkalarına zarar verirsin. Spiritüel yolun nefis dışındaki her şeye hoşgörüsü olabileceğini daha işin başından anlaman gerekir.'»

Nefis, yüksek gayeye yönelik kimse ile öğrenme süreci arasında bir perde çeker. Kişi, nefsi üzerinde odaklandığında, kendisini tecrit edeceğinden, öğretmeni ve vicdanı ile iletişim kuramaz ve böylece öğretmenin talimatına uymaz. Böyle bir nefsin müzzam bir zahitlik uygulamasına ve değişime uğramaya ihtiyacı vardır, aksi halde tüm bilgi uçar gider ([43]).

b — Kabaran Nefsim ve Aldığım Dersler

Yağmurlu mevsimde swamiler seyahat etmeyip, dört ay süreyle aynı yerde kalırlar. Bu süre boyunca halk swa-

mileri ziyaret eder ve onlardan kutsal metinleri öğrenirler. Henüz swami eğitimi görmeme rağmen, ben de hergün ders verirdim. Öğrenciler sık sık öğretmenin başına dertler açarlar. Örneğin, ilk yaptıkları şey, öğretmeni kendilerinden yukarıya yerleştirmek olur ve bu da sınırlı iletişime yol açar. Öğrencilerim yüksek bir platform inşa ettiler ve bunun üzerine oturmamı istediler. Çok sayıda öğrencim olmasından dolayı aşırı derecede gurur duyuyordum. Çırak olduğunuzda ve isim ile ün peşinde koştuğunuzda bu olağandır. İnsanı izleyenler arttıkça, insan daha da nefsani bir hale gelir.

Öğrencilerimin arasında yer alan belirli bir swaminin pek bilgili olmadığı fikrine kapılmıştım. Ben konuşurken o sessizce bir köşede otururdu. Bu swami aslında ileri seviyeden bir velî olup, ben bunun hiç farkında değildim. «*Rabbim, beni aydınlat. Rabbim, bana yardım et,*» diyerek Rab'be dua ettiğim için gelmişti. Samimiyetle yakardığım ve dua ettiğim içindir ki, Rab bana o şahsı göndermişti. Ya ben ne yaptım? Yıkaması için belime sardığım bezi verir, gün boyunca çeşitli işlere koşardım. Bana bir ders vermeye karar verene kadar iki ay süreyle yanımda kaldı. Bir sabah, Ganj kıyısındaki bir kayanın üzerinde oturuyorduk. Dişimi fırçalarken, '*Git, bana biraz su getir,*» diye emir verdim. Kabaran nefsimden artık bıkmıştı. «*Fırçalamaya devam et,*» dedi. O andan sonrasını hatırlamıyorum (43).

İki gün sonra beni aynı yerde bulmuşlar. Dehşetli bir şekilde şişmiş bir yüzle ve şuursuz bir halde yerde yatıyormuşum. Fırça elimden düşmüş olmasına rağmen, parmağımla hiç durmadan ağzımı ovalıyormuşum. Üstadımın, «*Kalk ayağa!*» demesiyle birlikte gözlerimi açtığımı hatırlıyorum. Ne var ki, son derece ağırlaşmış olan yüzümü yerden kaldıramıyordum. Diş etlerim şişmişti ve çenemi hareket ettiremiyordum. Üstadım, «*O swami büyük bir ermiştir,*» dedi, «*Onu sana Tanrı gönderdi. Tanrı'ya ait insanlara karşı nasıl davranılması gerektiğini ve alçakgönüllü olmayı bilmiyorsun. Artık ders almış olmanı ümit ederim. Bu hataya bir daha düşme. Şimdi ayağa kalk, gökyüzüne bak*

ve yürümeye başla.» Bu imkânsızdı; «*Gökyüzüne bakarak yürümeye devam ettiğim takdirde, tökezler ve düşerim,*» dedim. «*O zaman,*» diye karşılık verdi, «*Başını eğ ki, tökezlemeden yürüyebilesin. Bu tehlikeli hayat yolculuğundan geçebilmek için alçakgönüllü olmayı öğrenmelisin. Nefis ile gurur, bu yolculuk üzerindeki tökezletici iki unsurdur. Alçakgönüllü olmadığın takdirde, öğrenemezsin. Gelişmen güdük kalır.*»

İnsan spiritüel yol üzerinde yürümeye başladığında, alçakgönüllü olmak gerekir. Nefis, engeller yaratır ve tefrik etme melekesi kaybolur. Tefrik etme melekesi keskinleştirilmediğinde, akıl gereğince işlemez ve zihin açıklığı olmaz. Bulanık bir zihin ise, aydınlanma yolu üzerinde iyi bir işlev görmez.

Dünya hayatı terkedilmelidir,
Faaliyet olmalıdır,
İkisinin uzlaşmasında,
Hayatın tâcı yatar. (44)

Terkedilmesi gereken, faaliyet olmayıp, faaliyetin meyvesidir. Nefsin şuur okyanusunda yok edilmesini garantiye alın. Nefsin, kalbinizin içsel karanlık odasındaki bir yerde gizlenmediğinden emin olun. Nefis, çok çeşitli yollara başvurur ve çok sayıda biçimlere bürünür. Sevgiyle beslenen faaliyet ise, ebediyetin ve daimî sevincin bir an için gözükmesini sağlar.

c — İçsel Nitelikleri Geliştirmek Yolları

Kashmir, Sri Nagar'dayken, ünlü bir üniversitenin felsefe bölümü başkanı olan büyük bir Vedanta âlimi ile tanışmıştım. Bana, «*Eğer sorularına cevap verebilirsem, ne mutlu bana,*» demişti. Bunun üzerine, kendisine şu soruları yönelttim: «*Upanishadlar çelişkilerle dolu gibi görünüyor. Bir yerde, Brahman'ın, bir ikincisi olmaksızın tek olduğu söyleniyor. Bir başka yerde ise her şeyin Brahman olduğu belirtiliyor. Diğer bir yerde de bu dünyanın sahte olduğu ve sadece Brahman'ın hakikat olduğu ifade ediliyor. Ve ge-*

ne Upanishadlar'ın bir yerinde, bütün bu çeşitliliklerin altında tek ve yegâne Mutlak Gerçeğin yer aldığı açıklanıyor. Birbiriyle çelişen bu ifadelerden bir anlam çıkarmamız nasıl mümkün olur?» Bana şu cevabı verdi: «*Bir swami'nin sorularına nasıl cevap verileceğini bilmiyorum. Sen, Shankaracharya halkasına mensup olan bir swami olmak üzere eğitim görüyorsun. Bunların yanıtını benden daha iyi bilmen gerekir.*»

Bilgi sahibi olan birçok kimseye başvurmama rağmen, hiçbiri beni tatmin edemedi. Bana çeşitli Upanishadlar'la ilgili yorumlarını aktarıyorlardı ama, görünürdeki bu çelişkileri hiç kimse çözemiyordu. En sonunda, Himalayalar'ın 215 km. kadar içersinde yer alan Uttarkashi yakınlarındaki bir swamiye başvurdum. Vishnu Maharaj adındaki bu swami daima çıplak gezerdi. Ne elbisesi vardı, ne de başka herhangi bir malı mülkü. Kendisine, «*Upanishadlar'la ilgili bir hususu öğrenmek istiyorum,*» dedim. «*Önce eğil,*» diye karşılık verdi, «*Upanishadlar hakkındaki soruşturmanı, kabaran bir nefisle yapıyorsun. Bu süptil hakikatları öğrenmen nasıl mümkün olacak ki?*» Başkasının önünde eğilmekten hoşlanmadığım için, oradan ayrıldım. Bu olaydan sonra her ne zaman Upanishadlar'la ilgili bir araştırma yapsam, bana, «*Vishnu Maharaj'a git. Sana başkası cevap veremez,*» denildi. Fakat, Vishnu Maharaj benim tüm sorunumun nefsim olduğunu bildiği ve «*Önce eğil ki, soruna cevap verebileyim,*» demek suretiyle nefsimi hemen sınayacağı için, bundan korkuyordum. Bunu yapamazdım. Bu soruları yanıtlayabilecek olan daha başka swamiler bulabilmek için elimden geleni yaptım ama, danıştığım herkes bana Vishnu Maharaj'a başvurmamı salık verdi.

Artık her gün Vishnu Maharaj'ın Ganj kıyısındaki mağarasına doğru gidiyor ve «*Bakalım benim sorularıma nasıl cevap verecek, bir göreyim,*» diye düşünüyordum. Fakat, mağaraya yaklaştığımda, kendisiyle yüzyüze gelmekten korkarak, bu niyetimden vazgeçiyor ve geri dönüyordum. Bir gün beni mağaranın yakınında gördü ve çağırdı: «*Gel,*

otur. Aç mısın? Benimle birlikte yemek yer misin?» Bana son derece nâzik ve cömert davrandı. Yiyecek ve içecek ikram ettikten sonra şöyle dedi: «*Şimdi gitmen gerekiyor. Bugün seninle birlikte daha fazla harcayacak zamanım yok.*»

— Efendim, bazı sorular sormak üzere gelmiştim. Yiyecek ve içeceği başka bir yerde de bulabilirim. Ben, spiritüel gıda istiyorum.

— Hazır değilsin. Aklından, beni incelemeyi geçiriyorsun; senin sorularına cevap verip veremeyeceğimi bilmek istiyorsun; öğrenmek istemiyorsun. Hazır olduğunda gel, o zaman sana cevap vereceğim.

Ertesi gün son derece alçakgönüllü bir tavır takınarak, «*Efendim,*» dedim, «*Bütün gece kendimi hazırladım. Şimdi hazırım!*» Bunun üzerine bana öğretmeye koyuldu ve tüm sorularımı açıklığa kavuşturdu. Sorularıma sistemli bir şekilde yanıt vererek, Upanishadlar'daki öğretilerde hiçbir çelişkinin bulunmadığını söyledi. Bu öğretiler, yüce ermişler tarafından, derin bir tefekkür ve meditasyon haleti içersinde doğrudan alınmıştı. Bana şu açıklamayı yaptı: «*Öğrenci uygulama safhasına geçtiğinde, hakikat hiçbir zaman değişmediği halde, bu zahirî dünyanın değişebilir nitelikte olduğunu idrâk eder. O zaman, değişikliklerle dolu olan formlar ve isimler dünyasının sahte olduğunu ve bunun ötesinde, değişmez olan bir Mutlak Gerçeğin var olduğunu bilir. İkinci etapta, hakikati öğrendiği vakit, sadece tek bir hakikatin olduğunu ve o hakikatin de her yerde hazır ve nazır olduğunu, dolayısıyla da sahtelik diye bir şeyin gerçekte var olmadığını anlar. Bu safhada, hem sonlu hem de sonsuz âlemlerde bir ve aynı olan o Realite'yi bilir. Fakat, daha yüksek olan bir başka hal vardır ki, o halet içersindeki şahıs, bir ikincisi olmayan tek ve yegâne Mutlak Gerçeğin var olduğunu ve görünürde sahte olan şeyin aslında Mutlak Bir'in bir tezahürü olduğunu idrak eder. Görünürdeki bu çelişkiler, sadece, Upanishadlar'ı ehil bir öğretmenden öğrenmeyen öğrencinin aklını karıştırır. İşinin ehli olan bir öğretmen, insanın çeşitli seviyelerde geçirdiği deneyimleri*

öğrenciye idrak ettirir. Bunlar şuur seviyeleri olup, aralarında çelişki yoktur. Upanishadlar'ın öğretileri, ne olağan bir zihin ne de entellektüel bir zihin tarafından anlaşılamaz. Onların anlaşılmasını sadece sezgisel bilgi sağlar.»

Aslında, üstadımdan aldığım bilgiyi teçhiz etmek istediğim içindir ki, bu tür soruları başkalarına kasten soruyordum. Ermişler, alçakgönüllü olmaksızın sorulan bu tür soruları hiçbir vakit yanıtlamazlar. Sorular, alçakgönüllülüğün kendisince çözümlenir. Bu yüce şahıs da bana, tartışma zihniyetini nasıl aşacağımı ve bu tür süptil soruları çözebilmek için sezginin kesintisiz akışını nasıl sağlayacağımı öğretmişti.

d — Tam Olgunlaştığımı Sanıyordum, Oysa

Gençliğimde, kemâle erdiğimi sanıyor ve daha başka bir öğretiye veya araştırmaya ihtiyacım olmadığını düşünüyordum. Başkalarına nazaran entellektüel bakımdan daha bilgili göründüğüm ve bizzat birçok swamiye öğretmenlik yaptığım için, Hindistan'da benim kadar ileri seviyeden bir swaminin bulunmadığını zannediyordum. Hakkımdaki bu nefsanî düşüncemi üstadıma açıkladığımda, bana şöyle bir bakarak, «*Uyuşturucu falan mı aldın?*» dedi, «*Ne demek istiyorsun?*» cevap verdim: «*Yok, gerçekten. Böyle hissediyorum.*»

Üstadım birkaç gün sonra aynı konuya değinerek bana öğüt verdi: «*Sen hâlâ bir çocuksun. Sadece, bir kolejde nasıl öğrenim görüleceğini biliyorsun. Dört şeyin üstesinden gelemedin. Bunlara hâkim olduğun zaman, bir yere erişmiş sayılacaksın: Tanrı'yla karşılaşmayı ve Tanrı'yı bilmeyi arzula. Fakat, kendin için mal mülk edinmeye ilişkin nefsanî bir arzun olmasın. Öfkeyi, açgözlülüğü ve bağımlılığı tümüyle terket. Muntazaman meditasyon yap. Ancak bu dört şartı yerine getirdiğindedir ki, kemâle ereceksin.*»

Üstadım, bundan sonra, bazı ermişleri ziyaret etmemi söyledi: «*Bu ermişlerle birlikte olduğunda, son derece alçakgönüllü olmalısın. İnatçılık eder veya hiddet gösterir-*

sen, bilgilerinden yoksun kalırsın. Onlar da gözlerini kaparlar ve meditasyon yapmayı sürdürürler.» Bunları, benim ne kadar inatçı ve sabırsız olduğumu bildiği için söylüyordu. Bana, değişik halkalara mensup olan ermişlerin bir listesini verdi. Hepsi de onun dostları olup, onlarla ahbaplık ederken ben de yanında olduğum için, beni çocukluğumdan beri tanıyorlardı. Çok yaramazlık ederdim. Mevcudiyetimin farkına varmaları için onları taciz eder ve elime geçirdiğimi atardım. Üstadımı her ziyarete gelişlerinde, «*O çocuk hâlâ seninle mi?*» diye sorarlardı.

İlk önce, sessizliği ile tanınan bir swamiyi ziyaret ettim. Dünyevî sorunlardan elini eteğini çekmişti. Yer yerinden oynasa, başını kaldırıp bakmazdı. Yolculuğum sırasında, yakınında yaşayan köylülerle konuştuğumda bana şöyle dediler: «*Hiç kimseyle konuşmaz; hiç kimseye bakmaz. Yemek dahi yemez. Üç aydır ayağa kalkmaksızın aynı yerde oturuyor. Böylesini hiç görmemiştik.*» Bu halete, «*piton yılanının eğilimi*» anlamına gelen *Ajagarvritti* adı verilir. Aynen bir piton yılanı uzun bir süre boyunca uyku halinde nasıl kalıyorsa, bazı ermişler de günlerce kıpırdamayıp, derin bir meditasyon halinde öylece kalırlar.

Kendisini görmeye gittiğimde, bir tepenin üzerindeki bir banyan ağacının altında, sanki Kâinat'ın bir Rabbi'ymişçesine, kapalı gözlerle gülümser bir halde uzanmış yatıyordu. Yağmur mevsimi de dahil olmak üzere yaz kış üzerine bir şey giymezdi. Derisi, aynen bir fil derisi gibi, hava şartlarına karşı dayanıklı görünüyordu. Sahip olduğu tek bir şey dahi yoktu ama, tatminkâr görünüyordu. O şekilde uzanmış yatarken görünce, «*Hiç olmazsa biraz edebli olsa,*» diye düşündüm. Sonra, aklımdan, «*Üstadım bu ermişi ziyaret etmemi söylemişti; üstadımın zamanımı boşa harcatmayacağını biliyorum. Şu anda sadece bedenini görmekteyim,*» diye geçirerek, ermişin ayaklarına dokundum. Dış uyaranlara karşı bir tepki göstermiyordu; bir başka yerde [yani Samadhi halinde] olduğu belliydi. Üç dört kez, «*Merhaba, efendim; nasılsınız,*» dedim. Hiçbir karşılık vermiyordu; ne

bir kıpırdanma vardı, ne de bir cevap. Ben de ayaklarına masaj yapmaya başladım. Öğretmenlerimiz yorulduğunda sık sık yaptığımız bir iştir bu. Hoşuna gideceğini sanmıştım ama, bana bir tekme attı! Öylesine güçlü bir darbe indirmişti ki, oldukça dik olan o tepeden ta aşağıya kadar yuvarlandım ve aşağıdaki bir göle düştüm. Yuvarlanırken ağaçlara ve kayalara çarpmış, ıstırap veren birçok yara almıştım. Gözümü kin bürümüştü: «*Bunu yapmaya ne hakkı var? Kendisine saygıyla yaklaştım, ayaklarına masaj yapmaya başladım, ama o beni tekmeledi. Böyle ermiş olmaz. Gösteririm ona. Ayaklarını kıracağım. Bana yaptığının iki mislini yapacağım.*» Gerçekten de karşılık vermek istiyordum. Belki de üstadımın, ona bir ders vermem için beni gönderdiğini düşünüyordum.

Öfkemi dile getirmek için tepeye çıktığımda, ermişi, gülümser bir halde otururken buldum. «*Nasılsın evladım?*» diye sordu. «*Nasıl mıyım?*» dedim, «*Beni tekmeleyip, tepeden aşağıya yuvarladıktan sonra, nasıl olduğumu mu soruyorsunuz?*» Bunun üzerine, ermiş şu sözleri söyledi: «*Üstadın sana dört şeyin üstesinden gelmeni söyledi ve sen bunlardan birini yıktın bile. Seni, öfke üzerindeki hakimiyetini sınamak için tekmeledim. Şimdi öylesine öfkelisin ki, artık burada bir şey öğrenemezsin. Sükûnete ermemişsin. Hâlâ çok hamsın. Öylesine nefissiz olan üstadının spiritüel öğretisini izlemiyorsun. Benden ne öğrenebilirsin ki? Benim öğretilerim için hazır değilsin. Git!*» O zamana kadar hiç kimse benimle öyle konuşmamıştı. Söyledikleri üzerinde düşününce, doğru olduğunu idrak ettim; tümüyle öfkeye kapılmıştım.

Ermiş, «*Neden bir ermişin ayaklarına dokunduğumuzu biliyor musun?*» diye sorduktan sonra, çok güzel bir kadim İran inancını aktardı: «*Bir ermiş, hayatının en güzel kısmını, Rab'bin lotüs ayakları dibinde teslim etmek suretiyle feda eder. İnsanlar genellikle sizi sadece yüzünüzden tanırlar. Fakat, ermişin yüzü burada olmayıp, Rabbiyle birliktedir. İnsanlar burada ermişin sadece ayaklarını bulduk-*

larından, ayaklarının önünde eğilirler.» Bu açıklamadan sonra, «*Birinin ayaklarına dokunurken bu alçakgönüllülüğü göstermen gerekir,*» dedi. «*Artık burada kalamazsın. Gitmen gerekiyor.*»

«*Birkaç gün önce, kemâle erdiğimi sanıyordum ama, bunun böyle olmadığından artık eminim,*» diye düşünürken göz yaşlarımı tutamadım. «*Efendim, nefsime gerçekten hâkim olduğumda size geri geleceğim,*» dedim ve oradan ayrıldım. Hayatın tüm darbeleri ile tekmeleri bize bir şeyler öğretir. Her nereden gelirlerse gelsinler, bunlar, gerekli dersi aldığımız takdirde, üstü kapalı rahmetlerdir. Buddha'nın bir sözü vardır: «*Bilge bir kişi için, kötü denilecek hiçbir şey yoktur. Hayatın herhangi bir tersliği, bunu nasıl kullanacağını bildiği takdirde, onun gelişimine yönelik bir basamak oluşturur.*»

Bir diğer swamiyi ziyarete giderken, ne yaparsa yapsın öfkelenmemeye karar vermiştim. Bu swaminin güzel bir çiftliği vardı. «*Sana bu çiftliği vereceğim. İster miydin?*» diye sorunca, «*Tabi,*» dedim. Gülümseyerek, şöyle dedi: «*Üstadın sana bağımlı olmamanı söyledi. Ama sen, kendini bir çiftliğe bağlamaya can atıyorsun.*» Kendimi çok küçülmüş hissettim. Zihnim görünürde öfke ile bağımlılığa eğilimliydi, daha yüksek şeylere değil.

Bir süre sonra bir başka swamiye gönderildim. Ziyaretimden haberdardı. Yolumun üzerinde, yıkanmak için gittiğimiz ufak bir pınar vardı. Pınarın oraya, birkaç altın para bırakmıştı. Pınarın yanında mola verdiğimde, gözüm altınlara ilişti. Bir an için aklımdan bu paraları almayı geçirdim. Bu düşünceyle hareket ederek, altınları belime sardığım kuşağa soktum. Bu kez düşüncelerim değişti: «*Ama bu paralar benim değil. Onlara ihtiyacım yok ki! İyi bir şey yapmıyorum.*» Altınları derhal geriye koydum. Swaminin yanına vardığımda bana kızmış olduğunu gördüm. Önünde eğildiğimde, bana şöyle dedi: «*Paraları neden aldın? Hâlâ altına karşı bir düşkünlüğün mü var? Çık git! Burası sana göre bir yer değil.*» İtiraz edecek oldum: «*Fakat al-*

tınları yerine koydum.» Swami ısrarlıydı: «*Sonradan koydun. Sorun, altınların seni cezbetmiş olması ve ilk anda onları almış olmandır.*»

Bu ermişlerin bana bahşetmiş oldukları deneyimler sayesinde, kitap bilgisi ile deneysel bilgi arasındaki farkı idrak etmeye başladım. Zayıf yanlarımı görmeye başlamıştım ve bundan hoşnut değildim. En sonunda üstadıma döndüğümde, «*Neler öğrendin?*» diye sordu. «*Entellektüel bilgiye sahip olduğumu, fakat bu bilgiye uygun bir tarzda hareket etmediğimi öğrendim,*» dedim. Bunun üzerine, üstadım şöyle söyledi: «*Tüm entellektüellerin sorunudur bu. Bilgileriyle aşırı derecede gururlanırlar. Şimdi sana nasıl uygulama yapacağını öğreteceğim ki, bilebilesin.*» Beşer yeterince bilgi sahibidir ama, bu bilginin günlük hayata geçirilmesi gerekir. Bu yapılmadığı takdirde, bilgi, sadece bilmenin sınırları içinde kapanıp kalır. Hepimiz neyin yapılması ve neyin yapılmaması gerektiğini gayet iyi biliriz ama, nasıl olunacağını öğrenmek çok zordur. Gerçek bilgi, bilmek sürecinde değil de olmak sürecinde yer alır ([45]).

e — Spiritüel Uygulama, Olgunluğa Ulaştırır

Bir keresinde hayat ile ölüm hakkında ders verirken, bir swami sessizce yaklaştı ve öğrencilerimin arasına oturdu. Kendisinin başlangıç safhasında olduğunu düşünerek, ötekiler gibi muamele ettim. Diğerleri dikkatle not alırken, onun sürekli olarak gülümsemesi sinirimi bozmuştu. Dayanamayıp, «*Beni dinliyor musun?*» diye sordum. «*Siz sadece konuşuyorsunuz,*» dedi, «*Ama ben, hayat ile ölüm üzerindeki hakimiyeti gözler önüne serebilirim. Bana bir karınca getirin.*» Kendisine verilen iri bir karıncayı üç parçaya böldü ve parçaları birbirinden ayırdı. Sonra gözlerini kapayarak, hiç kıpırdamadan oturmaya başladı. Bir dakika sonra bu üç ayrı parça birbirine yaklaştı, birleşti ve canlanan karınca uzaklaşıp gitti ([46]). Bunun hipnotizmayla veya benzer bir olguyla ilgisi olmadığını biliyordum.

Swaminin önünde küçük düşmüştüm. Hayat ve ölüm üzerinde birinci elden bir anlayışa ve hâkimiyete sahip olmayıp, sadece kutsal metinleri bildiğim için, öğrencilerim

karşısında da utanmıştım. «*Bunu nerede öğrendiniz?*» diye sordum. «*Üstadınız öğretti,*» deyince, üstadıma karşı öfke duydum ve derhal kendisini görmeye gittim. Beni o halde gören üstadım, «*Ne oldu?*» diye sordu. *Neden öfkenin sana bir kez daha hâkim olmasına izin veriyorsun? Sen hâlâ daha şiddetli duygularının esirisin.*» Karşılık verdim: «*Başkalarına, bana öğretmediğiniz şeyleri öğretiyorsunuz. Neden?*»

Gözlerimin içine bakan üstadım, şöyle dedi: «*Sana pek çok şey öğrettim ama, sen bunları uygulamıyorsun. Bu benim kabahatim değil! Elde edilen bütün bu başarılar uygulamaya bağlıdır, yoksa sırf bunlara ilişkin sözlü bilgiye değil. Piyanoyla ilgili her hususu bilsen dahi, uygulama yapmadığın takdirde hiçbir vakit müzik yaratamazsın. Bilmek, uygulama olmaksızın bir işe yaramaz. Bilmek, enformasyondan ibarettir. Uygulama doğrudan deneyimi bahşeder ki, yegâne geçerli bilgi budur.*»

f — Çiçekler Vadisi'ndeki Ermiş : Gudari Baba

Himalayalar'ın ekolojisi ve orada yetişen çiçekler hakkında pek fazla kitap olmamasına rağmen, mevcut olanları inceden inceye okumuştum. İngiliz yazarlarından biri, Himalayalar'daki Çiçekler Vadileri'ne ilişkin bir kitap yazmıştı. Bu kitabı okuduktan sonra, kalbimde karşı konulmaz bir arzu doğdu. Himalayalar'da sayısız türden zambaklara, rhododendron çiçeklerine ve diğer çiçeklere rastlanmasına rağmen, özellikle bu iki vadiden birini görmeyi istiyordum.

Himalayalar'ın, Çiçekler Vadisi'nin yer aldığı yöresinde sürekli olarak dolaşan bir ermiş vardı. Kendisini iyi tanırdım. Seksen yaşlarında, çok güçlü ve sağlıklı, aynı zamanda da çok garip bir kimseydi. Yanında sürekli olarak, eşi bulunmaz bir battaniye taşırdı. Çok ağır olan bu battaniye, yaklaşık olarak 40-50 kilo çekerdi. Bu battaniyeyi nasıl bu kadar ağır bir hale getirmiş olduğunu merak edebilirsiniz. Bitmez tükenmez yolculukları sırasında bulduğu herhangi

bir kumaş parçasını bu battaniyenin üzerine yamamıştı. Bin yamalı bir battaniyeydi bu. Battaniyeye, 'yamalı battaniye' anlamına gelen *gudari* adını verdiği için de halk arasında Gudari Baba adıyla tanınırdı.

Ricam üzerine, bana şöyle dedi: «*Çiçekler Vadisi'ni görmeyi ve beni izlemeyi gerçekten istiyorsan, bu battaniyeyi taşıman gerekecek.*» Kabul ettim ama, battaniyeyi sırtıma vurduğum anda ağırlığı altında sendeledim. «*Senin gibi bir gencin, görünürde böylesine sıhhatli olmasına rağmen bu kadar çelimsiz olması mümkün mü?*» diye ayıplayarak battaniyeyi aldı ve, «*Bak, ne kadar hafif!*» diyerek, tekrar sırtıma yükledi. Üstadımı tanıdığı için, Çiçekler Vadisi'ne yapacağı yolculukta kendisini izlememe izin vermişti.

Birlikte giderken, benimle konuşmaya başladı: «*Çiçek açma mevsiminde Çiçekler Vadisi'nden geçerken hiç kimse hafızasını koruyamaz. Senin gibi inatçı çocukların hepsini oraya götürüp, düzeltmemiz gerekiyor. Entellektüellik taslamaya çalışan ve bizimle tartışanları oraya götürmeliyiz ki, değerlerini anlasınlar.*»

— Ama, ben sizin arkanızdan geliyorum ya.

— A, tabi. Sürekli olarak tartışıyor ve kulağını dikkatle açmıyorsun. Entellektüel bilgin senin için bir gurur kaynağı oluşturuyor. Benim okumam yazmam yoktur. Sen benden daha fazla eğitim gördün. Senin eğitimin var ama, benim de zihin hakimiyetim var.

— Benim de hakimiyetim var.

— Göreceğiz.

— Efendim, her şeyden önce, zorlukla taşıdığım battaniyenizi lütfen sırtımdan alır mısınız?

«*Ah, bu modern çağın çocukları!*» diye serzenişte bulunarak, battaniyesini sırtımdan kaldırdı ve battaniyeyle konuşmaya başladı: «*Ah benim sevgili battaniyem, hiç kimse seni anlamıyor. Senin canlı bir battaniye olduğunu kimse bilmiyor.*» Ermişe bakarak, «*Bu ermiş gerçekten deli!*» diye düşündüm.

Ertesi sabah, aramıza, Çiçekler Vadisi'ni görmeyi benim kadar arzulayan bir Japon rahip katıldı. Bu Japon ra-

hip de Gudari Baba'nın deli olduğunu sanıyordu. «*Rama*», dedi, «*Bu ermişin neden bu kadar ağır bir yük taşıdığını açıklayabilir misin?*» Deneyimlerimizi birbirimizle paylaşmanın iyi olacağını düşünerek, rahiple konuşmaya koyuldum. Rahip, Çiçekler Vadisi'ne tek başına gitmekten korkuyordu. Biri ona, bu vadiye yolu düşen herhangi bir gezginin her şeyi unuttuğundan ve duyu objelerini algılamada duyularının koordineli bir şekilde çalışmadığından söz etmişti. Yolcu hafızasını yitirir ve sürekli gülümsermiş. Rahibe göre, Gudari Baba, bu bölgede dolaşmış olduğu ve tüm yolları bildiği için, bize rehberlik edebilecek yegâne kişiydi.

Ertesi gün Japon rahip ateşler içinde titremeye başladı. Burma cangıllarında yaşamış ve sıtma geçirmişti. Ateşi 40 dereceye kadar çıktı ve nabzı çok hızlandı. Gudari Baba, rahibe hitaben, «*Bu çocuğa benim deli olduğumu söyledin,*» dedi, «*Battaniyemin canlı kudretini görmek istiyor musun? Bu battaniyenin, bir battaniyeden ibaret olmayıp, canlı bir güç olduğunu biliyor musun? İyileşmek istiyorsan, diz çök ve alçakgönüllü ol!*» Battaniyesini alarak, Japon rahibin üzerine örttü.

Rahip itiraz edecek oldu: «*Ezileceğim! Bu battaniye çok ağır, oysa ben ufak tefek bir insanım.*» Rahibe susmasını söyleyen Gudari Baba, birkaç dakika sonra battaniyeyi üzerinden kaldırdı. Eline aldığı sırada, battaniyenin titrediğini gördüm. Rahibe, «*Ateşine ne oldu?*» diye sordu. Rahip, «*Artık ateşim yok, Efendim,*» diye cevap verdi. Gudari Baba, «*Bu battaniye çok cömert ve merhametlidir; ateşini senden alıp götürdü,*» dedikten sonra, bana bakarak, «*Rahibin ateşinin bir daha hiç tekrar etmemek üzere şifa bulmasını ister misin?*» diye sordu.

— Evet, lütfen.

— Fakat, bana deli diyor. Yardımıma lâyık olduğunu sanmıyorum.

— Ermişler merhametli ve gönlü yüce kişilerdir; başkalarını daima affederler.

Gülümseyen Gudari Baba, «*Tabi yardım edeceğim,*» dedi. Onbeş gün süreyle birlikte yolculuk ettik. Japon rahibin ateşi bir daha hiç çıkmadı.

Badrinath'ın 15 kilometre kadar dışında, Çiçekler Vadisi'ne giden bir yan yol vardır. Buradaki bir *gurı dwara*' da (Sihler mabedinde) mola verdik ve yemek yedik. Bu mabettekiler Gudari Baba'yı gayet iyi tanıyorlardı. Bütün bir gün boyunca mabette dinlendik ve ertesi gün Hemkund'a doğru yola çıkarak, Çiçekler Vadisi'ne yapacağımız yolculuğa başlamış olduk.

Vadideki çiçekler, gözün gördüğü yere kadar tümüyle açmışlardı. İlk birkaç saat için, bu, duyuları yatıştırıcı ve zihni uyarıcı bir manzara olmuştu. Fakat, yavaş yavaş, hafızamın giderek kaybolduğunu farketmeye başladım. Beş altı saat sonra, Gudari Baba bize, «*Hey sen! Bana adını söyleyebilir misin?*» diye sordu. Her ikimizin de zihni öylesine bir boşluktaydı ki, adlarımızı hatırlayamadık. Adımızı tümüyle unutmuştuk. Ben sadece var olduğumun farkındaydım ve yanımda iki kişinin daha olduğunu hayal meyal düşünebiliyordum. Bunun ötesi benim için meçhuldü. Bu çiçeklerin rayihası öylesine ağırdı ki, rasyonel bir biçimde düşünemez olmuştuk. Akıl yürütme melekemiz işlevini yitirmiş, duyularımız uyuşmuştu. Sadece, mevcudiyetimiz ve çevremizdeki şeyler hakkında hayal meyal bir fikir sahibiydik. Birbirimize anlamsız sözlerle hitap ediyorduk. Bu vadide bir hafta kaldık. Bu süre boyunca büyük bir sevinç duyduk. Gudari Baba, sürekli olarak bizimle eğleniyor ve, «*Eğitiminizin ve gücünüzün bir değeri yok,*» diyordu.

Çiçekler Vadisi'nden ayrıldıktan sonra, Gudari Baba bize öğüt verdi: «*Sevinciniz, çiçeklerin rayihasının üzerinizdeki tesirinden ötürüydü. Yoksa, meditasyon yapmış değilsiniz. İşte, marihuana ile esrar da insanları aynen böyle etkiler ve onlar da meditasyon yaptıklarını sanırlar. Bakın bana. Bu yabanî çiçeklerin rayihası beni etkilemedi. Halbuki, siz koleje gittiniz ve birçok kitap okudunuz. Şimdiye kadar hep başkalarının fikrine dayanarak yaşadınız. Bugün*

ise, doğrudan bilgi ile, adına bilgi denilen, ama aslında taklitten ibaret olan olguyu karşılaştırmak ve anlamak fırsatını elde ettiniz. Şimdiye kadar sahip olduğunuz fikirler, aslında başkalarının fikirleriydi. Başkalarının fikirlerine bağlı olarak yaşayanlar, hiçbir zaman karar verme ve kendi fikirlerini ifade etme yeteneğine sahip olamazlar. Evlatlarım, malûmat türünden bu bilgiyi biz gerçek bilgi olarak mütalâa etmeyiz. Sadece doğrudan bilginin geçerli olduğunu anlasanız bile, zihin hakimiyetiniz yok. Günümüz çocuklarına verilen eğitim çok yüzeyseldir. Disiplin olmaksızın, zihin hakimiyeti ve zihin hakimiyeti olmaksızın da doğrudan deneyim imkânsız olur.»

Japon rahip, Bodhi Gaya'ya gitmek üzere aramızdan ayrıldı. Ben ise, Gudari Baba'yla bir onbeş gün daha geçirdim. Gudari Baba o yörede dolaşıp durduğu için, tüm hacılar onun hakkında bilgi sahibidirler. Uygulamalı eğitim için, dünya hayatını terkeden bir kimsenin, tüm akıntıları ve karşı akıntılarıyla hayatın değerlerinin doğrudan bilgisine vâkıf olan böyle ermişlerle birlikte yaşaması gerekir.

5. BÖLÜM

Korku ve Altedilmesi Yolları

«Cehaletin ürünü olan korku, ilk safhalarında yanlış düşünme olgusundan kaynaklanmayıp, temelde içgüdüseldir; hem gayri zihnî olan hayvanlar âleminde hem de beşerî âlemde hakim bir unsur olduğu görülür. Fakat, beşerler âleminde, zihnî kudretler korkunun gücünün oldukça artmasına yol açar. Geçmişteki ıstırap ve üzüntülerin hatırlanması ve ufukta görülenlerin sezilmesi sonucunda, kendi bireysel korku ve fobilerimizden inşa ettiğimiz düşünce formu, korkunun gücünü muazzam bir şekilde pekiştirir. Üzerine düştüğümüz sürece (...) bu düşünce formu güçlenir ve sonunda bize hükmeder.»

Üstad Djwhal Khul

a — Nefsin Tezahürü Olarak : Şeytan

Bir akşam, mürit kardeşimle birlikte dağlarda elli kilometreye yakın yol katettikten sonra, Kedarnath'ın üç kilometre kadar ötesinde mola vermiştik. Çok yorgun olduğum için hemen uykuya dalmıştım ama, aşırı derecedeki yorgunluğumdan ötürü hiç de huzurlu değildim. Havanın soğuk olmasına rağmen üstüme örtecek bir battaniyem olmadığından, ısınmak amacıyla kollarımı boynuma dolamıştım. Ben, nadiren rüya görürüm. Hayatımda sadece üç ya da dört kez rüya görmüştüm ve bunların hepsi de gerçekleşmişti. O gece, rüyamda, şeytanın güçlü elleriyle boğazımı sıktığını gördüm. Nefes alamaz olmuştum. Mürit kardeşim nefes alma ritmimin değiştiğini farketmiş ve huzursuzluğumun ciddiyetini anlamıştı. Derhal beni uyandırarak ne olduğunu sordu. «*Biri gırtlağımı sıkıyordu!*» dedim. O zaman, bana, boğazımı benim kendi ellerimle sıktığımı söyledi.

Şeytan dediğiniz şey, sizin bir parçanızdır. Şeytan ve kötülük efsanesini bize zorla kabul ettiren, kendi cehaletimizdir. Beşerî zihin, bir harikâdır ve aynı zamanda majisyendir de. İstediği her an hem bir şeytan hem de ilâhî bir varlık kılığına bürünebilir. Büyük bir düşman da olabilir, büyük bir dost da, ve bize cehennemi de yaşatabilir, cenneti de. Şuurdışı zihinde saklı olan birçok eğilim mevcuttur. Aydınlanma yolunda yürümeyi amaçladığımız takdirde, önce bunların ortaya çıkarılması, bunlarla yüzyüze gelinmesi ve aşılması gerekmektedir.

Rüya görmek, zihnin doğal bir halidir. Uyanıklık ile uyuma arasında yer alan bir ara haldir. Duyuların duyu algılamalarını zaptetmeleri önlendiğinde, zihin, şuurdışındaki anıları hatırlamaya başlar. Tüm saklı arzular da, tatmin edilmeyi bekler bir halde, şuurdışında yer alırlar. Duyuların dünya objelerini algılamadığı ve şuurlu zihnin dinlenme halinde olduğu bir sırada, hatırlanan anılar öne çıkmaya başlar ve bunlara rüya denir. Rüyalar vasıtasıyla, saklı kişiliğimizin belirli bir seviyesini analiz edebiliriz. Bu analiz, bazen, belirli rahatsızlıkların iyileştirilmesinde yardımcı olur. Meditasyon yardımıyla, bu anıları şuurlu bir biçimde hatırlayabilir, analiz edebilir ve artık kesin bir tarzda çözümleyebiliriz.

Çeşitli türden rüyalar vardır. Genellikle gördüğümüz iyi ve kötü rüyaların yanısıra, analiz edilmesi gereken iki sınıf rüya daha vardır. Bunlardan biri, haberci rüyalar, diğeri de kâbuslardır. Haberci rüyalar bazen rehberlik edici mahiyette olurlar. Kâbuslar ise, hayal kırıklıklarının yol açtığı şiddetli ıstıraplara işaret ederler. Kâbuslar, kişinin çok yorgun olması veya hazımsızlık çekmesi halinde de görülebilir.

Gündüz vakti şeytan gördüğünü iddia eden hiç kimseye rastlamadım. Mürit kardeşim, gülümseyerek, bana şu açıklamayı yaptı: «*Karanlıkta bir halat parçasını bir yılan zannedebiliriz. Uzaktaki bir serabın su olduğu yanılgısına düşebiliriz. Böyle bir vizyonun başlıca sebebi, ışığın bulunmama-*

sıdır. Şeytan mevcut mudur? Eğer her yerde hâzır ve nâzır olan tek bir mevcudiyet varsa, o zaman şeytan nerede var olabilir ki? Dinî fanatikler, Tanrı'nın Varlığını unutmak suretiyle şeytanın mevcudiyetine inanırlar. Negatif bir zihin, beşerin içinde ikâmet eden en büyük şeytandır. Bu negatifliğin pozitifliğe dönüştürülmesi, pozitif mahiyetteki veya meleklere ait vizyonlara yol açar. Cehennem ile cenneti yaratan, zihindir. Şeytan korkusu, beşerin zihninden silinip atılması gereken bir fobidir.»

b — Hayalet Sanılarak Ölümle Karşılaşmam

Himalayalar'm eteklerindeki Nanital ormanlarında yaşadığım günlerde, bazen, 1800 metre yükseklikte yer alan ufak bir kente inerdim. Kent halkı, yogilerle swamilerin çoğuna yaptıkları gibi, hayır dualarıma ve öğütlerime mazhar olabilmek için arkamdan koşarlardı. Uygulamalarımı yapacak vakti bulabilmek için, kendimi ziyaretçilerden koruma ihtiyacını duymuştum. İngilizlerin gömülmüş olduğu, sâkin ve son derece bakımlı bir mezarlık keşfetmiştim. Soğuktan korunmak için sarındığım, battaniyeden bozma beyaz ve uzun bir cüppe içinde geceleri bu mezarlığa gider ve meditasyon yapardım.

Bir gece, sözkonusu bölgede devriye gezen iki polis, çevrede serserilerin olup olmadığını görmek amacıyla el fenerlerini oraya buraya tutarak, bu mezarlığın içinden geçiyorlarmış. Ben de bir İngiliz subayının anıt-mezarı üzerinde meditasyon yapmaktaydım. Başım da dahil olmak üzere her yanımı o beyaz battaniye ile örtmüştüm. Polisler belirli bir mesafe öteden el fenerlerini üzerime tutunca, beyazlar içinde insan benzeri bir şekil görüp korkmuşlar. Derhal karakola giderek, komiser ile diğer polislere mezarlıkta bir hayalet gördüklerini söylemişler. Bu söylenti tüm kente yayılmış ve halkı bir korkudur kaplamış. Ertesi gece kentin emniyet müdürü, yanına aldığı silahlı polislerle birlikte mezarlığa gelmiş. Tekrar üzerime ışık tutmuşlar ve benim bir hayalet olduğumu sanmışlar. Meditasyon hali içinde onları

farketmediğim için hiç kıpırdamıyordum. Hepsi de, kurşunların bir hayalete işleyip işlemediğini görmek istediklerinden, bana ateş etmek üzere tabancalarını çekmişler. Ancak, emniyet müdürü, «*Durun!*» demiş, «*Önce hayalete yakından bir bakalım. Belki de hayalet olmayıp, bir insandır.*» İyice yaklaşarak, üzerinde oturduğum anıt-mezarı çevirmişler ama, battaniyenin içindeki şeyin ne olduğunu bir türlü anlayamamışlar. Bunun üzerine havaya bir el ateş etmişler. O anda onların mevcudiyetini farkederek, meditasyon halinden çıktım. Üzerimdeki battaniyeyi atarak, «*Beni neden rahatsız ediyorsunuz? Benden ne istiyorsunuz?*» *diye* sordum. İngiliz uyruklu olan emniyet müdürü beni gayet iyi tanıyordu. Beni rahatsız ettiklerinden ötürü özür diledi ve o bölgede devriye gezen polislere, bana her gece sıcak çay getirmeleri için emir verdi. Böylece, birçok kişiyi korkutan hayaletin sırrı da açığa çıkmış oluyordu.

Bu olaydan sonra, emniyet müdürü Bay Peuce beni muntazaman ziyaret etmeye başladı. Kendisine meditasyon yapmayı öğretmemi istiyordu. Bir gün Bay Peuce, beşerdeki korkunun mahiyetini açıklamamı rica etti. Ben de, tüm korkular içinde özellikle ölüm korkusunun, görünürde, beşerin kalbinde çok derin kökler salmış olduğunu belirttim. Kendini koruma duygusu, insanda birçok halüsinasyonlara yol açar. Beşerler sürekli olarak korkuların tasallutu altındadır. Bu yüzden dengelerini kaybederler, ve hayaller kurmaya ve düşüncelerini arzu ettikleri biçimde yansıtmaya başlarlar. Bu süreci, defaatle tekrarlamak suretiyle derinleştirirler. Korku, beşerin en büyük düşmanıdır.

Hayaletlerden çok korkan Bay Peuce, benim hiç hayalet görüp görmediğimi öğrenmek istiyordu. Kendisine şu cevabı verdim: «*Ben hayaletlerin kralını gördüm, ki o da beşerdir. Beşer, kendini zihnindeki objelerle özdeşleştirdiği sürece bir hayalettir. Kendisinin gerçek mahiyetini, hakiki benliğini farkettiği gün, tüm korkulardan kurtulur.*» Kısa bir süre sonra, beni görmek için birçok kişi gelmeye başladı. Dostum Bay Peuce, belirli bir nedenden ötürü, istifa etmeye

ve Avusturalya'ya gitmeye karar vermişti. Ben de o kentten ayrılarak, Almora dağlarına çıktım. Hayatta atılan her adımdan korkmanın insana sevinç veren bir yanı olmadığı için, korkunun baskısı altında yaşamanın bir işe yaramadığı sonucuna varmıştım. Korkularla yüzyüze gelmeksizin, onları sadece güçlendirmiş oluyorduk. Spiritüellik yolunda, korku ve tembellik başlıca düşmanlardır.

c — Yılanlara Karşı Duyduğum Korku

Size kendi korkumdan bahsedeyim. Gençliğimde genellikle korkusuzdum. Kabarmış olan Ganj nehrinin bir kıyısından ötekine yüzebiliyor ve kaplanlara karşı en ufak bir korku dahi duymaksızın ormana dalabiliyordum ama, oldum olasıya yılanlardan çok korkuyordum. Yılanlarla yüzyüze geldiğim çok olmuştu ama, bu korkumu herkesten, hattâ üstadımdan dahi saklamıştım.

1939 yılının Eylül ayında bir gün üstadımla birlikte Rishikesh'e indik. Virbhadra'ya gidiyorduk ve bugün *ashram*'ımın bulunduğu yerde mola verdik. Sabahleyin erkenden Ganj'da yıkandık ve meditasyon yapmak üzere kıyısında oturduk. Daha o zamandan, iki üç saat süreyle hiç ara vermeksizin meditasyon yapma alışkanlığını edinmiştim. Saat yedi buçuk sıralarında gözlerimi açtığımda, bir kobra ile yüzyüze olduğumu gördüm. Yarım metre kadar ilerde, alt yarısı çöreklenmiş, üst yarısı dikilmiş bir vaziyette, hiç kıpırdamaksızın bana bakıyordu. Dehşete kapılmıştım; derhal gözlerimi kapadım. Ne yapacağımı bilemiyordum. Birkaç saniye sonra tekrar gözlerimi açıp da kobrayı aynı yerde görünce, hızla yerimden fırladım ve koşarak uzaklaştım. Emniyetli bir mesafeden dönüp baktığımda yılanın da çalılıklara doğru sürünerek uzaklaşmaya başladığını gördüm. Üstadımın yanına gidip olanları anlattım. Üstadım, gülümseyerek, derin bir meditasyon hali içinde olan bir kimsenin yakınındaki herhangi bir canlının da meditasyon haline girmesinin doğal olduğunu belirtti.

İlerki yıllarda, çeşitli türden eğitimlerden geçtikten sonra, yılanlarla ilgili korkunç bir deneyim daha yaşadım. Benden, Hint kültürünün yurdu sayılan Güney Hindistan'a gitmem istenmişti ([47]). Yolculuğum sırasında, soğuk ve yağmurlu bir akşam, sığınmak için bir mabedin kapısını çaldım. Önce bana, «*Eğer sen bir swamiysen, neden barınağa ihtiyaç duyuyorsun?*» dediler. Fakat, o sırada mabedin kapısında görünen bir bayan, «*Benimle gel. Sana sığınacak bir yer göstereceğim*», diyerek, beni iki metreye iki metrelik, sazdan yapılma ufak bir kulübeye götürdü ve orada kalabileceğimi söyledi. Sonra yanımdan ayrıldı. Üzerine oturabileceğim bir geyik postundan, bir şaldan ve belime sardığım bir bezden başka bir şeyim bulunmuyordu. Kulübede hiç ışık yoktu. Kapıdan sızan ışığa gözlerim alışınca, çevreyi birazcık olsun görmeye başladım. Birkaç dakika sonra, önümden sürünerek geçen bir kobranın varlığını farkettim. Akabinde, yanımdan bir başkasının geçtiğini gördüm. Kısa bir süre sonra, odada birkaç tane kobranın bulunduğunu anlamıştım. O zaman, bir yılan mabedine gelmiş olduğumu anladım! Çok tehlikeli bir durumdaydım ve korkuyordum. O kadın benim gerçek bir swami olup olmadığımı görmek istemişti. Halbuki, ben daha swami olmak üzere eğitim görüyordum. Çok korkmama rağmen, şöyle düşündüm: «*Gece vakti buradan kaçarsam, nereye gidebilirim ki? Üstelik, gittiğim takdirde, o bayan, gelecekte swamilere hiç sadaka vermez.*» Kararımı vermiştim: «*Burada kalacağım. Ölsem dahi, en azından, dünya hayatının terkedilmesine ilişkin prensiplerin yetersiz olduğunu kimse söyleyemez.*» O anda aklıma şöyle bir düşünce geldi: «*O bayan, aydınlanmış bir kişi gibi görünmemesine rağmen, bu kulübeye girebiliyor. O halde, ben niye burada emniyet içinde kalamayım?*» Üstadımın sözlerini hatırlayarak, kendi kendime telkinde bulundum: «*Sükûnet içinde oturduğum takdirde, kobralar bana hiçbir şey yapmazlar. Benden isteyebilecekleri hiçbir şey yok ki!*» Sabaha kadar gözlerimi kırpmadan orada oturdum. Tek kaybım, meditasyon yapamamak olmuştu. Tüm dikkatim kobralar üzerinde toplanmıştı.

Bu iki deneyime rağmen, yılanlara karşı duyduğum korku gene de silinmemişti. Genç bir swamiyken, yüksek rütbeli devlet görevlileri de dahil olmak üzere birçok kimse bana geliyor ve önümde eğiliyor, ben de onları kutsuyordum. Fakat, içimde, obsesyon derecesinde bir yılan korkusu vardı. Öğrencilerime *Brahma Sutralar*'ı, korkusuzluk felsefesini öğretmeme rağmen, içimde korku taşıyordum. Entellektüel tarzda düşünmek suretiyle bu korkuyu yok etmeye çalıştım. Ne var ki, ben çabaladıkça, korkum daha da güçleniyordu. Sonunda öylesine kuvvetli bir hale gelmişti ki, sorunlar yaratmaya başladı. Ne zaman ani bir ses duysam, aklıma yılan düşüncesi geliyordu. Meditasyon yapmak için oturduğumda, sık sık gözlerimi açarak çevreme bakıyordum. Her nereye gidersem, ortalıkta yılan arıyordum. En sonunda, kendi kendime şöyle düşündüm: «*Bu işlem sırasında ölsen dahi, gelişimin için hiç de hayırlı olmayan bu korkuyu ortadan kaldırmalısın. Seni seven, sayan ve sana bağlı olan insanlara nasıl önderlik edebilirsin ki? Bu korkuyu içinde taşırken, bir yandan da insanlara yol gösteriyorsun — seni gidi ikiyüzlü seni!*»

Üstadıma giderek, «*Efendim?*» dedim.

— Ne istediğini biliyorum. Yılanlardan korkuyorsun sen.

— Eğer biliyor idiyseniz, bu korkudan nasıl kurtulacağımı neden söylemediniz?

— Neden söyleyeyim ki! Bana sorman gerekirdi. Neden bu korkuyu benden saklamaya çalıştın?

Kendisinden sakladığım bir sırrım hiç olmamıştı ama, her nasılsa bu korkudan bahsetmemiştim. Bunun üzerine, beni ormana götürdü ve şöyle dedi: «*Yarın sabah şafakla birlikte sessizlik uygulamasına başlayacağız. Sabahleyin saat üç buçukta kalkacak ve yapacağımız özel bir ayin için yaprak ve yabanî çiçek toplayacaksın* [48].» Ertesi sabah işe koyulduğumda, büyükçe bir yaprak yığınına rastladım. Alacakaranlıkta yığını kucakladığımda, içinde bir kobranın çöreklenmiş olduğunu farkettim. Yılanı elimle kavramış olduğum için, kaçış yolu yoktu. Ne yapacağımı bilemiyordum. O ka-

dar korkmuştum ki, bayılmak üzereydim. Ellerim zangır zangır titriyordu. Üstadım bana seslenerek, «*Onu bana getir,*» dedi, «*Seni sokmayacak.*» Her halükârda, şuurdışından gelen korku tüm benliğimi sarmıştı. Yaprak gibi titrerken, bir yandan da aklımdan, «*Elinde tuttuğun, ölümdür.*» düşüncesi geçiyordu. Üstadıma inanmasına inanıyordum ama, korkum inancıma galebe çalmıştı.

Üstadım, «*Yılanları neden sevmiyorsun?*» diye sordu. «*Sevmek mi?*» diye bağırdım, «*Korkunun etkisi altındayken, nasıl olur da sevgi duyabilirim.*» Bu, dünyadaki herkesin bildiği bir durumdur: Bir kimseden korktuğunuz takdirde, onu sevemezsiniz. Şuurdışında sürekli olarak ondan korkarsınız. Korkunun nedeni şuurdışında gelişir.

Üstadım bana tekrar telkinde bulundu: «*Bak, ne kadar güzel bir yaratık o. Her tarafta dolaşıp durmasına rağmen, bak ne kadar temiz ve düzgün. Halbuki sen temiz kalamazsın; her gün yıkanman gerekir. Yılan, dünyanın en temiz yaratığıdır.*» İtiraz edecek oldum: «*Temiz ama, aynı zamanda da tehlikeli.*» Üstadım sözlerine şöyle devam etti: «*Beşer, bir yılandan daha kirli ve zehirlidir. Başkalarını öldürebilir ve incitebilir. Her gün, birlikte yaşadığı kimselere öfke ve diğer türden negatif duygular şeklinde zehir saçar. Yılan, bunu hiçbir zaman yapmaz. Yılan, sadece kendini savunmak üzere sokar. Derin uykudayken, parmağının kendi gözüne battığını hiç gördün mü? Dişlerin kendi dilini ısırır mı? Tüm uzuvlarının tek bir bedene ait olduğuna dair bir anlayış mevcuttur. Tüm yaratıkların da bir olduklarına ilişkin benzer bir anlayışa eriştiğimiz gün, hiçbir yaratığa karşı korku duymayacağız.*»

Üstadımı dinlerken bir yandan da elimle yılanı tutmaya devam ediyordum, ve giderek korkumun yatıştığını farkettim. «*Ben yılanları öldürmediğim takdirde, yılanların da beni öldürmek için bir nedenleri olmaz. Yılanlar, sebepsiz yere insanı sokmazlar. Beni neden soksunlar? Bir özelliğim yok ki,*» diye düşünmeye başlamıştım. Zihnim giderek normal bir şekilde çalışmaya başlamıştı. Bu deneyimden sonra da artık yılanlardan hiç korkmaz oldum.

Hayvanlar, içgüdüsel olarak, hem nefrete hem de sevgiye karşı son derece hassas olup, derhal zaptederler. Hayvanlara zarar vermek gibi bir niyetiniz yoksa, pasif hale geçerler ve dostça davranırlar. Vahşi hayvanlar dahi beşerlerle ilişki kurmak isterler. Himalayalar'm vadilerinde geçirdiğim yıllar süresince, hayvanlardaki bu eğilimi gözlemlemişimdir. Geceleri köylerin yakınına gelirler ve sabah erkenden ormana dönerler. Beşerlere yakın olmayı istermiş gibi davranırlar ama, beşerlerin şiddet dolu tabiatından da korkarlar. Bir beşer, tüm nefsaniyeti, bağımlılıkları ve nefretiyle, gerçek mahiyeti ile arasındaki irtibatı yitirir ve bu da, hayvanların ondan korkarak, kendini korumak amacıyla saldırmasına yol açar. Hayvanlara nâzik bir şekilde davranmayı öğrendiğiniz takdirde, size saldırmazlar. Valmiki, Aziz Francis ve Buddha'nın hayvanları nasıl sevdiklerini sık sık hatırlar ve onlar gibi hareket etmeye çabalarım ([49]).

Korku, güvensizliğe yol açar; güvensizlik duygusu zihinde dengesizlik yaratır; dengesizlik de kişinin davranışlarını etkiler. Tek bir fobi, beşer hayatına hükmedebilir ve sonunda da kişiyi akıl hastanesine götürebilir. Bir korkuyu ele alıp incelediğimizde, çoğunlukla bunun tahayyülden kaynaklandığını görürüz. Ne var ki, bu tahayyül de bir tür gerçeklik yaratabilir. Korkunun tehlikeyi yarattığı çok doğrudur. Beşerler, işte o zaman, kendilerinin yarattıkları bu tehlikeden kendilerini korumak zorunda kalırlar. Tüm rüyalarımız er ya da geç materyalize olurlar. Dolayısıyla, genellikle korkuya tehlikenin yol açtığını düşünmemize rağmen, aslında tehlikeyi davet eden korkudur. Korku, tahayyülümüzden kaynaklanan en büyük hastalıktır. Tüm korkular ile zihin kargaşasının, sadece belirli bir pratik deneyim ile karşı karşıya kalmak suretiyle kolaylıkla yenilebileceğini görmüşümdür.

Yoga Sutralar'ın ilk on emri, *samadhi* ([50]) haline erişebilmek için gerekli olan ön şartlardır ve bunların birincisi de *ahimsa*'dır. *Ahimsa*, öldürmemek, zarar vermemek, incitmemek anlamına gelir. Nefsaniyet yüzünden beşerler duy-

gusuzlaşırlar ve içgüdüsel kudretlerini kaybederler. İçgüdü büyük bir kudret olup, gereğince kullanıldığı takdirde, kişinin asil ahimsa yolunu izlemesinde yardımcı olabilir.

Hindistan'ın dağları ile ormanlarında dolaştığım şunca yıldır, herhangi bir sadhu'nun, swaminin veya yoginin vahşi hayvanların saldırısına uğradığını bir kere bile duymadım. Bu insanlar kendilerini ne hayvanlardan korurlar ne de çığ gibi tabiat afetlerinden. İnsanı korkusuz yapan, içsel kudrettir. Ve bireysel şuuru katederek Evrensel Şuur'la bir olanlar da, korkusuz insanlardır. Kim kimi öldürebilir ki? Çünkü, bedenin er ya da geç toprağa dönmesi gerekir ama, *Atman* ebedîdir. Bu güçlü imana, Himalayalar'ın kucağında yaşayan, değişik halklara mensup ermişlerin tümü sahiptir.

d — Bir Kaplan'la İninde Karşılaşma

Bir defasında, Tarai Bhavar'da yalnız başıma yola çıkmış, Nepal'deki dağlara doğru ilerliyordum. Nepal'in başkenti Katmandu'ya gitmekteydim. Günde otuz kırk kilometre yol alıyordum. Güneş battıktan sonra ateş yakıyor, meditasyon yapıyor ve sonra da yatıp uyuyordum. Ertesi sabah saat dörtte tekrar yola koyuluyor, saat ona kadar yürüyordum. Öğle vaktini su yakınındaki bir ağacın altında oturarak geçiriyor, üç buçuk ile akşam yedi arasında bir kez daha yollara düşüyordum. Yanımda bir battaniye, kaplan postu ve su dolu bir kaptan başka bir şey olmadığı gibi, üstelik çıplak ayaklarla yürüyordum.

Bir akşam saat altı sıraların da yorulduğumu hissettim ve en yakın yola üç buçuk kilometre kadar uzaklıktaki bir mağarada biraz kestirmeye karar verdim. İçerisi biraz rutubetli olduğundan, mağaranın tabanına battaniyemi serdim. Uzanıp da gözlerimi kapar kapamaz, hafif çığlıklar atarak bedenimi çekiştirip duran üç küçük kaplan yavrusu üzerime tırmandı. Acıkmışlardı ve beni anneleri sanıyorlardı. On onbeş günlük kadar olmalıydılar. Birkaç dakika için onlarla

şakalaştım. Yattığım yerden doğrulduğumda, mağaranın girişinde duran annelerini görmez miyim! İlk anda, kaplanın içeriye atılarak bana saldıracağından korktum. Fakat, akabinde içimden güçlü bir duygu geldi: «*Bu yavrulara benden bir zarar gelmez. Anneleri mağaranın ağzından çekildiği takdirde, ben de dışarı çıkarım.*» Battaniyemi ve su kabımı aldım. Anne kaplan girişten çekilir çekilmez dışarıya çıktım. 15 metre kadar uzaklaşmıştım ki, kaplanın sâkin bir şekilde içeriye girerek yavrularının yanına gittiğini gördüm.

Bu tür deneyimler, insanın korkuya hâkim olmasında ve hayvanlar ile beşerler arasındaki birliği bir an için olsa da idrak etmesinde yardımcı olurlar. Hayvanlar, şiddet ile korkunun kokusunu kolaylıkla zaptedebilirler. O zaman vahşi bir şekilde savunmaya geçerler. Fakat dost olduklarında da beşerlere himaye ve yardım edici bir tarzda davranırlar. Bir beşer tehlike anında hemcinsini terkedebilir, ama hayvanların bunu yaptığı ender görülür. Kendini koruma duygusu muhakkak ki tüm yaratıklarda çok güçlüdür. Ancak, sevgi konusuna gelince, hayvanların beşerlere nazaran kendilerini başkalarına daha çok adadıkları bir gerçektir. Hayvanların dostluğuna güvenebilirsiniz. Onların dostluğu kayıtsız şartsızdır. Halbuki, insanlar arasındaki ilişkiler birçok şartlara bağlıdır. Bizler çevremizde duvarlar örer ve önce kendi içsel varlığımızla, sonra da diğerleriyle olan irtibatı kaybederiz. Başkalarıyla olan ilişkilerimizde içsel hassasiyetimizi tekrar kazanabilseydik, pek fazla bir çaba göstermeden aydınlanabilirdik.

6. BÖLÜM

Dünyayı Yenmenin Yolları

«Kurtuluş, dünya hayatının dışsal olarak değil de, daha ziyade içsel olarak terkedilmesine bağlıdır.»

Mahavatar Babaji

«Yoga prensibi, beşerî mevcudiyetin bir gücünü ya da tüm güçlerini, İlâhi Varlığa ulaşmanın bir yoluna dönüştürmektir.»

Sri Aurobindo
(1872 - 1950)

a — Tüm Varlığım Göz Halindedir

İki yıllık bir süre boyunca, Sri Nagar yakınındaki bir swamiyi muntazaman ziyaret etmiştim. Kendisine hizmet etmeme rağmen, benimle hiç konuşmadığı gibi, gözlerini nadiren açardı. Adı, Hari Om'du. Bütün bir iki yıl içerisinde, bir kerecik olsun bana bakmamıştı! Bir gün üstadıma şöyle dedim: «*Bu swamiden bıktım artık. Sanki bir kütük veya kaya parçasını ziyarete gidiyor ve hizmet ediyormuşum gibi geliyor.*» Üstadım, «*Böyle söyleme,*» dedi, «*Bunun farkında olmasan dahi, gerçekte o seni görüyor.*» İtiraz ettim: «*Beni nasıl görebilir ki? Gözleri kapalı.*»

Aynı gün kendisini ziyarete gittiğimde, Hari Om gülümseyerek şöyle dedi, «*Ben bir kütük ya da kaya parçası mıyım? Öylesine büyük bir sevinç hali içersinde olmamdan ötürü gözlerimi açmak için ortada bir sebep görmediğimi biliyor musun? Güzelliğin ve görkemin kaynağı olan O'nunla birlikteyken, gözlerimi niçin açayım? Çoğu kimsenin peşinden koştuğu bölük pörçük zevkler artık beni tatmin etmiyor. İşte bu yüzden de gözlerimi kapalı tutuyorum. O ebedî güzelliği görebilmek için, zihin gözünü açman gerekir. Çünkü, duyuların kapasitesi sınırlıdır. Duyular, sadece, sınırlı objelerin sınırlı güzelliğini algılarlar.*» (51).

Hari Om'un güzel sözleri beni esinlendirmişti. O günden sonra onu ne zaman görmeye gitsem, azıcık da olsa gözlerini aralıyordu. Gözleri birazcık açılacak olsa, sanki dolu kadehten taşan şarap görmüş gibi oluyordum. İçten akıp gelen sevinci ben de deneyimleyebiliyordum ([52]).

«*Başkaları için gece olan sürede, aydınlanmış kişi uyanık kalır,*» meâlindeki Sanskrit dizeyi mırıldanan Hari Om, bana şu açıklamayı yaptı: «*Günün en iyi zamanı gece vaktidir. Fakat, gece geçen saatlerin değerinden ve sessizliğinden yararlanmayı bilenler pek azdır. Geceleri üç grup insan uyanık kalır: Yogi, bhogi (dünya hayatından hoşlananlar) ve rogi (hastalar). Yogi, meditasyon halinde sürûra erer; bhogi, duyusal zevklerin tadını çıkarır; rogi ise, ıztırap ve acıdan ötürü uyanık kalır. Üçü de uyanıktır ama, sadece meditasyon yapan bundan yararlanır. Bhogi, bir anlık bir zevk alır ve o ânı uzatmak arzusuyla aynı deneyimi tekrarlar. Ne yazık ki, o an bu şekilde uzatılamaz. Halbuki, meditasyon sürecinde, gerçek sevinç giderek ebedî huzura dönüşür. Gözlerin şuursuz bir tarzda kapatıldığı, zihinde hiçbir muhtevanın bulunmadığı hal, uykudur. Gözleri şuurlu olarak kapatmak, meditasyonun bir parçasıdır. Bir yogi gözlerini kapatır ve duyularını duyu algılamalarından çekip alır. Istırap ile hazzın oluşturduğu karşıt çiftlerden kurtulur. Ona göre, gözleri kapamak, iç gözün açılması demektir. Beşerler dünya objelerini iki küçük gözün yardımıyla görürler. Fakat, benim tüm varlığımın bir göz haline geldiğini biliyor musun sen?*» ([53]).

b — Bir Dansözün Spiritüel Dönüşümü

Üstadım bana sık sık şöyle derdi: «*Bütün bu dünya bir okuldur. Sadece benim sana öğretmemi beklemeyip, her şeyden ders almalısın.*» Bir gün, bana şu talimatı verdi: «*Evlâdım, şimdi Darjeeling'e git. Kentin dışında bir ırmak, ırmağın kıyısında da bir mezarlık göreceksin. Her ne olursa olsun, kırkbir gün süreyle, sana öğreteceğim belirli bir sadha-*

na'yı yapacaksın. Zihnin seni bu sadhana'yı tamamlamaktan ne kadar caydırmaya çalışırsa çalışsın, o yeri terketmemen gerekiyor.»

Birçok kimse böyle bir yerde kalmaktan korkar; bu insanların garip saplantıları vardır. Fakat bu benim için bir sorun teşkil etmiyordu. Oraya gittim ve yemek yapmak için ateş yakabileceğim ufak bir kulübeye yerleştim. O günlerde üniversiteye gidiyordum ve yaz tatiline girmiştik. «*Tatilimi sadhana yaparak geçirmem, benim-için büyük bir şans,*» diye düşünüyordum. Üstadımın bana öğrettiği spiritüel uygulamaları otuzdokuz gün süreyle yerine getirdim ve hiçbir gelişme olmadı. Ancak, o gün aklımdan bazı karşı konulmaz düşünceler geçmeye başladı: «*Dünya ile ilişkini koparmış bir halde, ıssız bir yerde vaktini boşa harcayarak, ne kadar aptalca bir iş yapıyorsun. Gençliğinin en güzel dönemini harcıyorsun..*» Üstadım, bana, «*Unutma, kırkbirinci gün iç dünyanda kesinlikle bazı gelişme belirtileri göreceksin. Uygulamaları o günden önce terketme. Zihninden gelecek telkinler seni etkilemesin. Ayartılmanı istemiyorum,*» diye nasihat etmişti. Ben de, «*Söz veriyorum,*» demiştim. Fakat, otuzdokuzuncu günde, zihnim, yaptığım bu işe karşı birbiri arkasına teviller sıralamaya başladı: «*İki gün daha geçse, bir farkı olacak mı sanki? Otuzdokuz gün geçti de hiçbir şey deneyimlemedin. Mektup yazacağına dair dostlarına söz vermene rağmen, tek bir satır dahi yazmadın. Ölülerin arasında yaşıyorsun! Bu ne biçim bir öğreti? Üstadın bunu sana neden yaptırıyor ki? O, iyi bir öğretmen olamaz.*» Bu düşünceler sonucunda, oradan ayrılmaya karar verdim.

Yaktığım ateşin üzerine bir kova su döktüm ve sazdan yapılma kulübeyi imha ettim. Dışarısı soğuktu. Yün bir şala bürünerek, gecenin karanlığında kente doğru yürümeye başladım. Kentin ana caddesinde ilerlerken, kulağıma müzik sesi geldi. Binaların birinde, bir bayan şarkı söyleyip dans ediyordu. Şarkının teması şuydu: «*Hayat kabında pek az yağ var ve gece uzun.*» Bayanın tekrarlayıp durduğu bu sözü duyunca duraladım. Tabla'nın (darbukanın) sesi, san-

ki bana sesleniyordu: «*Tak, tak! Yazık sana, yazık sana! Sen ne yaptın öyle?*» Birden müthiş canım sıkıldı. «*Neden şu son iki günü de tamamlamıyorum?*» diye düşündüm, «*Öğretmenime gittiğim takdirde, bana, 'Uygulamanı tamamlamadın. Bitki olgunlaşmadan önce meyva almayı umuyorsun,' diyecek.*» Hemen geri döndüm ve *sadhana*'mın geriye kalan iki günlük kısmını yerine getirdim. Aynen üstadımın önceden belirttiği gibi, uygulama kırkbirinci gün meyvasını verdi.

Gerekli süreyi tamamladıktan sonra tekrar kente indim ve doğrudan şarkıcı bayanın evine gittim. Bayan, güzel ve ünlü bir dansözdü. Fahişe olduğu söyleniyordu. Genç bir swaminin evine yaklaştığını görünce, «*Dur, buraya gelme! Yanlış yerdesin! Böyle bir yer sana göre değil!*» diye bağırdı. Fakat benim kendisini dinlemediğimi görünce, kapıyı kapadı ve hizmetinde çalışan gür bıyıklı, iriyarı ve güçlü bir adama beni içeriye bırakmamasını söyledi. Adamcağız, önüme dikilerek, «*Dur, genç swami! Burası sana göre bir yer değil,*» dedi. Durumu açıkladım: «*Hayır. Onu görmek istiyorum. O benim annem sayılır. Bana yardım ettiği için, kendisine şükran borcum var. Beni söylediği şarkıyla ikaz etmeseydi, uygulamalarımı tamamlayamayacaktım. Başarısız olarak ve hayatım boyunca kendimi suçlayacak ve suçlu hissedecektim.*» Bunları işitir işitmez kapıyı açan bayana, «*Gerçekten*», dedim, «*Sen benim annem gibisin.*»

Bayana olanları anlattım ve bir süre sohbet ettik. Üstadımın adını duymuştu. Gitmek için ayağa kalktığımda, «*Bu andan itibaren annen gibi yaşayacağıma söz veriyorum,*» dedi, «*Sadece senin değil, diğer birçok kimsenin de annesi olabileceğimi kanıtlayacağım. Artık esinlendim.*» Ertesi gün Hindistan'ın irfan merkezi sayılan Varanasi'ye giden bayan, Ganj üzerindeki bir kayıkta yaşamaya başladı. Akşamları kıyıya çıkıyor ve kumlar üzerinde şarkı söylüyordu. Bu sırada binlerce kişi kendisine katılıyordu. Evi olarak kullandığı kayığın üzerine, «*Beni bir sadhu sanıp yanılmayın. Ben bir fahişeydim. Lütfen ayaklarıma dokunmayın,*» diye yazmıştı. Hiç kimsenin yüzüne bakmıyor, hiç kimseyle ko-

nuşmuyordu. Biri kendisiyle konuşmak istediği takdirde, sadece, «*Yanıma otur ve Tanrı'nın adını terennüm et,*» diyordu. «*Nasılsın?*» diye hatırını sorduğunuzda, «*Rama*» diye sesleniyor, «*Bir ihtiyacın var mı? Sana bir şey getireyim mi?*» diye sorduğunuzda da gene «*Rama*» yanıtını veriyor, başka hiçbir şey söylemiyordu. Bir gün, beş altı bin kişilik büyük bir topluluk önünde, «*Sabah erkenden ayrılıyorum. Lütfen bu bedeni suya atın ki, balıklara yem olsun,*» demiş ve susmuştu. Ertesi gün bedenini terketti. Aydınlanma vakti geldiğinde, geçmişi arkada bırakarak, kişiliklerimizi tümüyle dönüşüme uğratabiliriz. Dünyanın en büyük ermişlerinden bazıları, daha sonra Aziz Pavlos olan Saul gibi çok kötü kişilerdi. Şam yolundayken birden Saul'un aydınlanma günü gelmiş ve kişiliği dönüşüme uğramıştı. Hindistan'ın kadim destanlarından Ramayana'nın yazarı olan Valmiki de benzer bir deneyim geçirmişti. Kendinizi suçlamayın. Ne kadar kötü veya küçük olmuş olduğunuzu düşünürseniz düşünün, tüm kişiliğinizi dönüşüme uğratma şansına sahipsiniz. Gerçekten arayan kişi için, gerçeği idrak etme ve tüm bağlar ile ıstıraplardan kurtulma imkânı daima vardır. Bir saniye içinde kendinizi aydınlatabilirsiniz.

c — Bir Katilin Spiritüel Dönüşümü

Himalayalar'da, Gangotri, Jamnotri, Kedarnath ve Badrinath'ta olmak üzere çok ünlü dört mabet vardır. Haziran'dan Eylül'e kadar, düzlüklerdeki köylerden ve kentlerden gelenler bir iki ay için dağlara çıkarlar. Hint yaşamına ait olan bu eski geleneğe bugün dahi uyulur. Dağlara çıkan patikalarda, yüksek gayelere yönelik olan her türden insana rastlanır. Bir defasında, iki dostumla birlikte bu mabetlere hac ziyareti yaparken, ellibeş yaşlarındaki bir *sadhu*'yla karşılaştık. Uttar Pradesh eyaletinin Banda yöresinden geliyordu. Son derece alçak gönüllü, sâkin ve huzur içinde bir insandı. O da bize katıldı. Alışılagelen güzergâhları izlemekten kaçmıyor ve imkân olduğu takdirde kestirmeden gidiyorduk. Geceyi geçirecek bir mağara bulduk ve

yaktığımız ateşin üzerinde patates kızartmaya başladık. Yanında hiçbir şeyi olmayan sadhu da patatesden ibaret olan yemeğimizi bizimle paylaştı. Yemekten önce hep birlikte şükran duası yaptık: «*Bunun hepsi Brahman'dır; Brahman tarafından sunulmakta ve Brahman tarafından alınmaktadır.*» Tasdik edici mahiyetteki bu tür sözler, Tanrı Şuuru'nun ayakta tutulmasında çok yararlı olurlar. Sohbet sırasında, Sadhu bize hayat hikâyesini anlattı.

Onsekiz yaşındayken, babası ile aynı köyden bir başka toprak sahibi arasında arazi yüzünden anlaşmazlık çıkmış. Köylüler kıskançlıklarından ötürü babasını öldürmüşler. Kıskançlık, nefsin rahminde gelişen ve nefsaniyet ile bağımlılık tarafından beslenen bir kötülüktür. Babası öldürüldüğü sırada kendisi okuldaymış. Eve döndüğünde, beş kişiyi öldürerek babasının intikamını almış. Sonra dağlara kaçmış ve Himalayalar'daki yogiler ile ermişlerin ayakları dibinde yaşamaya başlamıştı. Sürekli *satsanga* ile ve çeşitli yerlerdeki *sadhular*'ı ziyaret etmek suretiyle, kendisini suçluluk duygusundan kurtarmaya çalışmıştı. Zahitlik uygulamaları yapmaya koyulmuş ve birlikte yaşadığı sadhular'a daima itirafta bulunmuştu. Otuzaltı yılını böylece dağlarda geçirmiş ve birçok kereler gidip polise teslim olmayı düşünmüştü. Otuzaltı yıllık bu süre boyunca, Naga Baba adıyla herkes tarafından tanınmıştı. 'Naga' sıfatı, hiçbir şeye sahip olmayan, beline saracak bir bezi dahi bulunmayan anlamına gelir. Birçok kez, başkalarıyla oturup konuşurken, bir katil olduğunu açıkça söylemiş ve içsel benliğini nasıl dönüşüme uğrattığını anlatmıştı: «*Ben bir katil olduğumu biliyorum, fakat artık tamamiyle değiştim,*» diyordu. Hindular'a, Müslümanlar'a, Hıristiyanlar'a ve Budistler'e ait birçok kutsal metinde, kalpte meydana gelen bu tür bir değişime ilişkin tanımlara rastlanır.

Naga Baba'yla uzun bir süre sohbet ettikten sonra, kendisinin gidip polise teslim olması ve mahkeme önüne çıkması gerektiği sonucuna vardık. Böylece, ertesi sabah, bizimle birlikte sözkonusu mabetlere gitmek yerine, kendi kö-

yüne doğru yola koyuldu. Köydeki karakola giderek, durumunu polislere anlatmıştı. Onu tevkif ederek, yargıç önüne çıkarmışlardı. Yargıcın, «*Suçlama belgesi nerede? Bu şahıs nelerle suçlanıyor?*» diye sorması üzerine, poliste otuzaltı yıl önceki cinayetin öyküsünü anlatmıştı. Ancak, ortada, bu gerçekleri kanıtlayacak ne bir dosya vardı ne de bir kayıt. Yargıç, Naga Baba'yı sorguya çektikten ve o zamandan beri neler yaptığını ve nasıl yaşadığını tespit ettikten sonra, onu serbest bırakmıştı. O da Himalayalar'a dönmüştü.

Kriminologlara göre, tüm suçlar belirli bir dengesizlik hali içersinde işlenirler. Yasaların, üzerlerine düşeni yapmaları gerektiğini kabul ediyorum. Ancak, bu tür suçları işleyen kimseleri ıslah etmenin ve eğitmenin bir yolu yok mudur acaba? İnsanlar hasta oldukları için mi suç işlemektedirler, yoksa onları suç işlemeye biz mi zorlamaktayız? Bu veçhelerin her ikisi birden dikkatlice incelenmelidir. Spiritüel uygulamalar, suç işleyenlere öğretildiği takdirde, onların başkalarının mevcudiyeti ile haklarını idrak etmelerinde yardımcı olabilirler. Suç olgusunu bir hastalık olarak görüyorsak, o zaman bunu iyileştirmenin bir yolunu da bulmamız gerekir. Ne kadar özgür olduğumuzu düşündükçe, kalbim de dünyanın tüm ülkelerindeki hapishanelerde yaşayan insanlarla birlikte olmaktadır. Bu ne büyük bir trajedidir. Kanımca, bu hemcinslerimize yardımcı olması maksadıyla, kendi kendilerini geliştirmelerine ve ıslah olmalarına uygun bir atmosfer yaratılabilir.

Beşeriyet henüz tam bir uygarlığa erişmiş değildir. Dünyada, tüm vatandaşları için yasal biçimde bedava eğitim, tıbbî bakım, eşitlik ve adalet sağlayan hiçbir ülke yoktur. Henüz, tüm beşerler için bu temel ihtiyaçları karşılayan ve hâlâ beklemekte olduğumuz bir sonraki uygarlık etabına bizi ulaştıracak bir atmosfer yaratan bir toplum kurabilmiş değiliz.

d — Bağımlı Olmamaya İlişkin Bir Ders

Üstadım bana her şeyi verdi, ama ben ona hiçbir şey veremedim. Sâlikleri ona o kadar çok para verirdi ki, bu

parayla ne yapacağını bilmezdi. Ben, onun adına, bu parayı başkalarına dağıtır ve istediğim şekilde harcardım. Bir keresinde, kendisine, «*Bombay'e gitmek istiyorum,*» demiştim. «*Yanına istediğin kadar para alabilirsin,*» diye karşılık verince, 5000 rupi almıştım. Bu parayla, üç adet gramafon da dahil olmak üzere, birçok şey satın almıştım. Bunu gören üstadım, «*Harika! Hepsini birden çal, evladım,*» demekle yetinmişti. Hepsini birden çalınca da hiçbir şey anlayamamıştım.

Açgözlülük ile ihtirasın hiç kimseyi tatmin ettiği görülmemiştir. Mal edinme arzusu sürekli olarak artar ve en sonunda bir ıstırap girdabına dönüşür. Bu tür bir cehaletten, mabetleri ziyaret etmekle, kilisede ibadet etmekle, vaız dinlemek veya ayin yapmakla kurtulunamaz. Beşerler yüzyıllardır arzularını yerine getirmektedirler ama, hâlâ ıstırap içindedirler. Nihaî gerçeğe erişebilmek için, kişinin gerekli olmayan yüklere duyulan arzudan kendini kurtarması gerekir. Gerekli olandan fazlasına sahip olmak, sadece kendiniz için engeller yaratır. İhtiyaçların ne olduğunu anlamaksızın istek ve arzuları yerine getirmek, kişiyi idraklilik yolundan saptırır. Arzu, tüm ıstırabın kaynağıdır. Dünyasal kazançlar için duyulan arzular, kişinin kendi kendini idrak etmesini sağlayıcı çabalara yöneltildiğinde, aynı arzu bir vasıta halini alır. Bu etapta, bu arzu, bir engel halini almayıp, kendi kendimizi idrak etmemizi sağlamak için yararlı bir vasıtaya dönüşür.

Bunu basit bir örnekle açıklayabiliriz. Mum ışığı rüzgâr tarafından kolayca söndürülür. Fakat, aynı ışığı korursak ve bir ormanı ateşe vermek için kullanırsak, bir orman yangınına yol açabiliriz. Aynı şekilde, yüksek gayeye yönelik bir şahıs, disiplinin yardımıyla, içinde yanan arzu alevini korursa, bu arzu giderek büyür. O zaman tüm terslikler de, engeller teşkil etmekten ziyade, aslında birer vasıta haline gelmeye başlarlar. Kendi kendini idrak etme yolunda ortaya çıktığı düşünülen engeller, gerçekte engel değildirler. Bu engelleri yaratan, zayıflıklarımız ve dünya ob-

jelerine verdiğimiz değerdir. Yarattığımız engellerin en güçlülerinden biri de bağımlılıktır. Bağımlı olmamanın yardımıyla, bu tür engelleri aşabiliriz.

Bu engelleri ortadan kaldırmanın dört yolu vardır. Birincisi, herhangi bir obje olmadığı takdirde, beşerî zihin de bağlanacak bir şey bulamaz. Objenin terkedilmesi bir yoldur ama, bu herkesin yapabileceği bir iş değildir. İkincisi, dünyanın tüm objeleri ortada dururken, bunları birer vasıta olarak kullanma tekniğini öğrenirsek, bu objeler bizim için bir engel oluşturmazlar. Bu yolun üzerinde, tavırların dönüşüme uğratılması gerekmektedir. Tavırlarını dönüşüme uğratan kişi, içinde bulunduğu kötü şartları da olumlu şartlara dönüştürebilir. Üçüncüsü fetih yoludur ki, bu yoldaki şahıs, eylemlerini beceriyle ve kendi kişiliğini işin içine katmadan yapmayı öğrenerek, eylemlerinin meyvalarını başkalarının yararına olmak üzere feda eder (54). Teslimiyet yolu olan dördüncüsünde, kişi kendini ve sahip olduğu her şeyi Rab'be teslim eder ve tüm bağımlılıklardan soyutlanmış bir ömür sürer (55).

Üstadım, beni düzeltmek yerine, beşerin zihni ile kalbinin beşerî zayıflıktan ötürü değişmiş olduğunu bana idrak ettirmeye çalışırdı. Herhangi bir zayıflığa rastladığım vakit, bunun üzerinde derin derin düşünür ve kendimi dönüşüme uğratmak için meditasyon yapardım. Üstadım, bana, hiçbir vakit, «*Bunu yap, şunu yapma,*» demeyip, tek başıma katetmeye başladığım yolu göstermiştir. «*Tek başına yürümeyi öğren,*» sözü, benim için bir ders olmuştur.

e — Dünyayı Deneyimle ve Sonra Terket

Gençliğimde, pahalı elbiseler giymek gibi kötü bir alışkanlığım vardı. Kumaşı çarşıdan kendim seçer, sonra terziye giderek diktirirdim. Elbiseyle aynı renkte bir de kravat takardım. Bu tavrım üstadımın sâliklerinden bazılarının aklını karıştırdığından, hayat tarzımdan şikayet eder dururlardı. Beş yıl süreyle bu şekilde yaşamama rağmen, üstadım hiç üzerinde durmadı. Gelişimim için gerekli olan bir

ders alıyordum. Üstadımın yanına gittiğimde, «*Çok zevksizsin,*» derdi. Ben de, «*Efendim, bu piyasadaki en iyi kumaş,*» diyerek, itiraz ederdim. Bir gün, giyim kuşama duyduğum ilgiyi yitirdim. Üstadımın yanına, basit birer giysi olan *kurta* ve pijama içinde çıktım. O zaman, «*Çok güzel görünüyorsun,*» dedi ([56]). Üstadım, dünyaya ait şeylerin tadına bakmamı, değerlerini anlamamı ve analiz ettikten sonra da terketmemi isterdi.

Sade bir yaşantı ve yüksek düşünceler, bir estetik duygusunun yaratılmasında yardımcı olurlar. Bu estetik duygusunun yaratılması ve hayatımıza zerafet ve güzellik katmak, uzun bir süre alır. Ne pahalı elbiseler çirkinliğimizi örtmeye muktedirdirler, ne de modaya uygun giysiler bizi güzelleştirecek güçtedirler. Dış unsurlar üzerinde odaklanmak yerine, içsel güzelliğimizi geliştirmeyi ve ifade etmevi öğrenmeliyiz. Bu içsel güzellik, herkesin görebileceği şekilde parlayacaktır.

Dünya hayatının terkedilmesi, ateşten bir yol olup, ancak dünyasal arzuları sönmüş olanlarca izlenmelidir. Bir an içinde birçok öğrenci dünyasal kazanç ve kayıplar karşısında hayal kırıklığına uğrayabilir ve duygusal bakımdan rahatsız olabilir ve bunun sonucunda da dünyadan el etek çekmeyi düşünebilir. Bu tür öğrenciler, çok hoş olan bazı şartlar bulsalar dahi, gittikleri her yere içlerindeki dengesiz dünyayı da taşırlar. Hayal kırıklıkları, açgözlülük, ihtiras, nefret, öfke ve kıskançlık, spiritüel disiplin olmaksızın terkedilemez. Hayal kırıklığı ve tatminsizlik içindeki bir can, dünya hayatını terketme yolunu izlemeye uygun değildir. Bir mağarada oturarak, dünya zevklerini düşünmek, sefalettir. Üstadım, hayal kırıklıklarıyla dolu olmayan normal bir çocukluk dönemi geçirmemi istemişti. O yıllarda en iyi arabaları satın alır ve yılda iki kez değiştirirdim. Hindistan'daki herhangi bir prensten daha iyi yaşardım. Akrabalarım ile dostlarımdan çoğu, hattâ emniyet görevlileri, bu kadar lüks içinde yaşayacak parayı nereden bulduğumu merak ederlerdi. Bu işin sırrı, üstadımın, ihtiyacım olan her şeyi bana vermesindeydi. Kendisi hiçbir şeyi alıkoymaz veya kullanmazdı.

Dünya nimetlerinin değerini idrak ettiğim zaman sükûnete erdim ve gereğince meditasyon yapmamda yardımcı olan o zihin huzurunu edindim. Gizil haldeki ihtiras, faal haldeki bir yaşantı sırasında değil de meditasyon sırasında daha çok ortaya çıkacağı için, çok tehlikelidir. Dünya kazançlarına duyulan arzu, aydınlanma arzusunun yerine getirilmesinde engeller oluşturur. Üstadım, bir defasında, «*Hadi, Ganj kıyısına gidelim. Sana bir ders daha vermem gerekiyor,*» demişti.

— Ne için?
— Neden Himalayalar'da yaşıyorsun?
— Spiritüel uygulamalar yapmak için.
— Neden spiritüel uygulamalar yapmak istiyorsun?
— Aydınlanmak ve kemale ermek için.

Bunun üzerine, üstadım bana şu cevabı verdi: «*Peki, o halde neden dünyasal şeyleri arzuluyorsun; neden dünyaya ihtiyaç duyuyorsun? Dünyadan el etek çekmiş olmana ve bir mağarada yaşamana rağmen gene de dünyayı düşünüyor olman, tatmin edilmesi gereken gizil bir arzun olduğu anlamına gelir. Bu, kendi üzerinde disiplin uygulaman dışında başka hiçbir şeyle iyileştirilemeyecek olan bir başağrısıdır. Kişisel disiplin, kişisel eğitime yol açar ve o da doğrudan deneyimi sağlar. Doğrudan deneyim sayesinde de idrakini genişletirsin. Bu genişleyiş, hayatın amacıdır.*» Dünyanın cezbedici, baştan çıkarıcı unsurlarının çok güçlü oldukları bir gerçektir ama, aydınlanmaya duyulan yakıcı bir arzu da yüksek gayeye yönelik bir şahsın yolundan sapmasına izin vermez.

f — Mücevherler mi, Yoksa Ateş mi?

Üstadım, dünya hayatını terketmem ve bir swami olmam hususunda hiçbir zaman ısrar etmemiştir. Benim her şeyi denememi ve kendi kendime karar vermemi istemiştir. Daima şunu söylerdi: «*Benden her ne öğrenmek istiyorsan, öğren; fakat bağımsız bir şekilde geliş. Yardımıma her*

ne vakit ihtiyacın olursa, ben buradayım.» Kendisine bir soru yönelttiğimde de şöyle derdi: *«Yoruldun mu? Cevabını kendin bulamaz mısın? Neden defaatle bana gelip sorular soruyorsun? Sana bunların cevabını vermek yerine, soruları çözüme ulaştırmanın metodunu öğreteceğim.»*

Üstadım, beni dünya nimetleriyle sınamak için elinden geleni yapardı: *«Dünya hayatına katıl; yüksek rütbeli bir devlet görevlisi ol. Bana bağlı kalman ve sadece benimle birlikte olman iyi bir şey değil. Dünya hayatında bir yerin olsun istiyorum. Sana refah bahşederim.»*

— Ben bunu istemiyorum ki.

— Emin misin?

Bunu söyledikten sonra ne yaptığını anlatsam, inanmazsınız! Beni dağlara çıkardı ve, *«Mücevherlerden hoşlanıyorsun, değil mi?»* diye sordu. Gerçekten de hoşlanıyordum. Bütün güzel şeyler aşırı derecede hoşuma gidiyordu. Bu saklı arzumu bildiği için, *«Şuraya bak,»* dedi: Bir de baktım ki, ne göreyim, önümde yüklüce bir mücevher yığını yükselmiyor mu! Gözlerime inanamamıştım. Bu bir serap mıydı, yoksa gerçek bir şey miydi, anlamak istiyordum. Üstadım, *«Hayal görmüyorsun,»* dedi, *«Haydi, eline alsana. Hakiki olduklarına dair seni temin ederim. Al onları. Hepsi senindir. Hindistan'ın en zengin insanı olacaksın. Şimdi, oğlum, bırak beni gideyim. Uzaklardaki dağlara gitmek istiyorum.»* Gözlerimden yaşlar boşanmaya başlamıştı: *«Beni bırakıyor musunuz? Sizin yerinize bu mücevherleri mi kabul etmemi istiyorsunuz? Ben onları istemiyorum. Ben sizinle birlikte olmak istiyorum.»* Bunun üzerine, üstadım bana şöyle söyledi: *«Eğer benimle birlikte olmak istiyorsan, işaret ettiğim yere bak. O görkemli alevi görüyor musun?»* O yana baktığımda, şaşkınlık içinde, dev ateş duvarları gördüm. Üstadım, konuşmasını sürdürdü: *«O ateşten geçebildiğin takdirde, beni izleyebilirsin. Hangisini seçiyorsun? Karar vermelisin: Dünyayı ne kadar arzuluyorsun, ışığı ne kadar arzuluyorsun?»* Cevap verdim: *«Ateşi, dünyanın baştan çıkarıcı unsurlarına tercih ediyorum. Yeniden doğmak is-*

tiyorum. Başka bir yol yok.» Ve böylece, dünya hayatını terketme yolunu seçmiş oluyordum.

Dünya hayatını terketme yolu, sırat köprüsünde yürümek gibidir. Öylesine zordur ki, her adımda düşmek ihtimali vardır. Bu yolda karşılaşılan engellerin en güçlüsü, nefsani arzudur. Bu yolda, sadece, korkusuz olan ve dünyanın cezbedici, baştan çıkarıcı unsurlarından kurtulmuş olanlar yürüyebilir. Tüm arzularını tek bir nokta halinde yönelten, sadece aydınlanma arzusunu güçlendiren kişi, başarıya ulaşabilir. Dünya hayatını terketme yolu, nadiren seçilir; bu yol, herkese göre değildir. Ancak, dünyadan el etek çekip de bu hayattan sevinç duyanlara ne mutlu. Öte yandan, kişi, eylemlerini diğerkâmca ve beceriyle nasıl yapacağını bildiği ve dünyada yaşayıp da dünyadan olmadığı takdirde, faaliyet yolu da eşit derecede yararlıdır. Her ikisinin de amacı aynıdır.

g — Swami Olarak Geçen İlk Günlerim

Swami rütbesini aldığımın ertesi günü, üstadım, «*Swami olabilmek için sadaka dilenmen gerektiğini biliyor musun?*» dedi. Şaşırmıştım: «*Ne?*» Üstadım bunu şöyle açıkladı: «*İçindeki nefsin sana, başkalarına bağımlı olmadan mevcut olduğunu söylüyor. Bu nefsi arındırman gerekiyor, ve bunu da alçakgönüllü olmaksızın yapamazsın. Seni, dilenmen için fakir kimselerin yaşadıkları evlere göndereceğim. O zaman, kim olduğunu anlayacaksın.*» Razı oldum.

O gün başıma gelenleri hayatım boyunca unutamam. Sağlıklı bir görünüşüm vardı ve ipek giysiler içindeydim. İpekler giyen bir dilenciyi düşünebiliyor musunuz? Üstelik, yürürken, hiç derdi olmayan bir insan gibi kayıtsız bir tavır takınıyordum. Yoga prensiplerine göre, ayakta dururken ve yürürken dik durmanız gerekir. Fakat, o zaman da insanlar sizin gereğinden fazla gururlu olduğunuzu sanırlar. Sabah erkenden sadaka dilenmeye çıktım ve inek sağmakla uğraşan bir bayana rastladım. Dizlerinin arasına toprak bir kap yerleştirmiş, bir yandan süt sağıyor bir yan-

dan da şarkı söylüyordu. «*Narayan Hari,*» ([57]) diye seslenince, birden öyle korktu ki, ayağa fırlamasıyla birlikte toprak kap yere yuvarlandı ve kırıldı. «*Aman Tanrım!*» demişim. Öfke içindeki bayan, bağırmaya başladı: «*Bu kadar sağlıklı ve kuvvetli birinin dilenmesi ne ayıp! Hem millete hem de kendine yük oluyorsun. Dilenmeyi kim öğretti sana? İpek giysiler alacak kadar paran olmasına rağmen gene de dileniyorsun.*» Bayanın karşısında iyice ufaldığımı hissettim. «*Lütfen bana hakaret etmeyin,*» diye yalvardım. Ama o konuşmaya devam etti: «*Bu, bana kaynanamın verdiği antika bir kaptı! Asalak adam! Çek git, görmesin gözüm seni!*» O kaba öylesine bağlıydı ki, durmadan söyleniyordu.

Döndüğümde, üstadımın, her gün yaptığı gibi, bana, «*Yemeğini yedin mi?*» diye sormasını bekliyordum. Ama, sormadı. Gün boyunca hiçbir şey söylemedim, o da ağzını açmadı. Zaten, üstadım sessiz tabiatlıydı. Akşamleyin dayanamayıp konuştum: «*Bugün bana yemek yeyip yemediğimi sormadınız.*»

— Sormadım, çünkü artık sen bir swamisin.

— Ne demek istiyorsunuz?

— Bir swami, hem kendisinin hem de tüm arzularının efendisidir.

— Yani, bu swamilik işi, sizin artık bana bakmayacağınız anlamına mı geliyor?

— Sen artık bir swamisin ve ben de bir swamiyim. Seninle benim aramda bir fark var mı? Swami olmayı sen istedin. Artık kendi kendine bakabilmelisin. Beni bir koltuk değneği olarak kullanmana gerek yok.

Çok üzüldüm ve kara kara düşünmeye başladım. Sonunda, artık bağımsız olmam gerektiğine karar vererek, şöyle dedim: «*Bugünden itibaren, her ne olursa olsun, hiç dilenmeyeceğime dair söz veriyorum. Eğer Tanrı yaşamamı isterse, yaşar ve meditasyon yaparım, ama hiçbir zaman sadaka dilenmeyeceğim.*» Üstadımın bu sözlerime verdiği karşılık şu oldu: «*Eğer verdiğin söze sadık kalmak istiyorsan, bu senin bileceğin iş, Söyleyeceğim bir şey yok. Sen bir swamisin.*»

Verdiğim bu söz üzerine, Ganj kıyısına indim ve oturdum. Beni görmeye gelenlerin hepsi de benimle bir başkasının ilgilendiğini sanıyordu. Birçok kişinin bana çiçek getirmesine ve önümde eğilmesine rağmen, hiç kimse meyva veya yiyecek herhangi bir şey getirmiyordu. Onüç gün süreyle, aç olup olmadığımı soran çıkmadı. O kadar zayıf düşmüştüm ki, yürümekte güçlük çekiyordum. «*Swami olmak gibi aptalca bir işe neden kalkıştım,*» diye düşünmeye başlamıştım. Onüçüncü günün sonunda artık gözyaşlarımı tutamadım. İlâhî Anne'ye hitap etmeye karar verdim ve şöyle dedim: «*Bu yolu dürüstçe izleyeceğime dair yemin ettim ama, benim için bir somun ekmek dahi yok.*» Birden Ganj'ın sularından, yiyecekle dolu bir kâseyi tutan bir elin çıktığını gördüm. Bu el bana doğru gelmeye başladı ve bir bayan sesi, «*İşte, bu senin için,*» dedi. Kâseyi aldım ve yiyecekleri atıştırmaya başladım. Ne kadar yersem yiyeyim, kâse hiç boşalmıyordu ([58]).

Sözkonusu kâseyi üç yıl süreyle kullandım. Kâseden çıkan yiyeceği birçok kişiye dağıtmama rağmen, hiç tükenmiyordu. İçine tatlılar koyduğum da, kâseyi dolduramıyordum. Gelip kâseyi görmek isteyen binlerce kişi de buna tanık olmuştur. Kâseye süt doldurduklarında, hiç taşmazdı. Sonunda o kâsenin esiri oldum. Bana başvuranlar, benden herhangi bir şey öğrenmeye değil de, sadece o mucizevî kâseyi görmeye geliyorlardı. Üstadımın, «*O kâseyi Ganj'a at,*» dediği gün, bu talimatını derhal yerine getirdim.

Aydınlanma yolu üzerinde olduğunuzda, Tanrı, sizin önünüze, baştan çıkarıcı birçok unsur çıkarır. Ancak tüm bu unsurları reddettiğinizdedir ki, yolun sonuna varabilirsiniz. Yavrusu ağladığında, bir anne ne yapar? Önce ona bir şeker verebilir. Ağlamayı sürdürürse, daha başka rüşvetleri dener; bir bebek veya bir kurabiye verir. Ancak çocuk ağlamayı kesmediği takdirdedir ki, annesi onu kucağına alıp bağrına basar. Anne çocuğunu kucağına alana kadar belirli bir süre geçecektir ve ilk başta diğer bazı cezbedici unsurları deneyecektir. Aynısı, kendi kendini idrak etme yolu üzerindeki bizler için de geçerlidir.

Sadaka dilenmek, bir keşiş için zorunludur ama, başkaları için rezillikten başka bir şey değildir. Hayatlarını tümüyle Yüce Tanrı'nın rahmetine teslim edenlere, yemek için ihtiyaç duydukları yiyecek ile yaşamaları için gereken barınağın daima bahşolunduğunu görmüşümdür ([59]). Yiyecek ve barınak için endişe duyanın imanı tam değildir. Malik olduğum yegâne şeyin Tanrı olduğuna ve Tanrı haricindeki herhangi bir şeye dayanmanın hayatıma felâket getireceğine, hayatımın son nefesine kadar inanacağım. Rabbim'in daima önümde yürüyerek, ihtiyacım olan her şeyi sağladığım görürüm.

h — Sürekli Olarak Taciz Edilmek

Yirmibir yaşındayken, Rishikesh'in sekiz kilometre dışında, Ganj kıyısındaki sazdan bir kulübede yaşıyordum. Yalnız başıma yaşadığım için de birçok kişi benim büyük bir ermiş olduğumu sanıyordu. Kendinizi tecrit eder, garip elbiseler giyer, (hiçbir zaman etüd etmeseniz dahi) yanınızda bazı kutsal metinler bulundurur ve sizi görmeye gelenlere yüz vermezseniz, insanlar sizin büyük bir swami olduğunuza karar verirler. Gün boyunca beni de görmeye geliyorlardı. Uygulamalarımı yapacak zamanı dahi bulamıyordum. Sabahtan akşama kadar önümde eğiliyor ve çiçekler, meyvalar ya da para sunuyorlardı. Bir süre için bundan hoşlandım! Fakat, giderek tepki duymaya başlamıştım. «*Nedir bu olanlar? Vakit kaybından başka bir şey değil,*» diye düşünüyordum. Ziyaretçiler beni öfkelendirir olmuştu. Bunun üzerine, gelenler mırıldanmaya başladılar: «*Bir swaminin öfkelenmesi mümkün mü? Sırf bizden kurtulmak için, öfkelenmiş gibi yapıyor.*» Ve ziyaretçilerin sayısı daha da arttı. Artık kendimi tutamadım. Sükûnetimi ve dengemi tamamıyle kaybederek, gelenlere hakaret etmeye başladım. Ama onlar, «*Efendim, sizin hakaretleriniz bizler için hayır duadır,*» demezler mi! Sonunda, o yerden kaçmak zorunda kaldım. «*Demek ki, öfkemi hâlâ yenememişim,*» diye düşünüyordum.

Bu tür olaylar birçok swaminin başına gelir. Ziyaretçiler tarafından sürekli olarak rahatsız edilirler ve dikkatleri dağıtılır. Swamilerin, dikkati çekmemeyi öğrenmeleri ve uygulamaları kesintiye uğramayacak bir tarzda yaşamaya çalışmaları gerekir. Bir swaminin hayatı, sürekli olarak taciz edilmekle geçer. İnsanlar, onun, herhangi bir beşerden yüksek seviyede olduğuna inanırlar. Hindistan'da, «*Swami,*» hem her şeye kudreti yeten bir kişi, hem bir şifacı, hem bir vaiz, hem bir doktor, hem de daha birçok vasıfları olan biri demektir. Swamileri öylesine zor durumlara sokarlar ki, onların yerinde başkası olsa delirir. İnsanlar, bazı swamilerin bu yol üzerinde daha yeni olduklarını, bazılarının belirli bir miktar yol aldıklarını ve ancak birkaç tanesinin hedefe ulaşmış olduğunu idrak edememektedirler. Bu tefrikin yapılmayışı, hem onları hem de swamileri zor durumlara sokan beklentilere yol açar. İnsanın kendisini bu kargaşadan kurtarması kolay değildir. Ziyaretçilerime her ne vakit, «*Ben daha pratisyenim; sizinle paylaşacak hiçbir şeyim yok. Lütfen beni yalnız bırakın,*» diyerek doğruyu söylemişsem, bu sözlerimi kendilerine göre yorumlamışlar ve giderek daha fazla sayıda gelmeye başlamışlardır. Ormanın derinliklerinde yaşadığım günlerde dahi rahatsız edilmişimdir. Bazen bu swamilikten usandığım olurdu.

Aydınlanabilmek için, swami elbisesi giymeye gerek yoktur. Asıl mesele, zihnin, eylemin ve konuşmanın disiplin altına alınmasını kapsayan o sürekli spiritüel *sadhana*'nın gerçekleştirilmesidir. Swami olmak harikulâde bir şeydir ama, gerçek bir swami olmak da o denli zordur ([60]).

k — Taciz Edilen Kankaria Baba

Aydınlanma peşinde koşan ve bu amaca yönelik olarak uygulamalar yapan biriyseniz, ve sizi ziyarete gelenler tarafından sürekli olarak rahatsız ediliyorsanız, uygulamanızı başarıyla tamamlayamayacaksınız demektir. Halbuki, Hindistan'daki bir geleneğe göre, swami olduğunuz takdirde,

size gelen herkesin sorularını cevaplandırmak zorundasınızdır. Birçok kişi, swamilerin hayattaki tüm dertlere deva bulacaklarını sanır. Bazılarının bu inançtan yararlanıp, şifa buldukları da olur. Bunun sonucunda abartılmış öyküler anlatılmaya başlar ve yolun başındaki bir swami, başarılı bir şifacı olarak kabul edilir. Bu zavallı swami uygulamalarını sürdüremez ve amacının ne olduğunu unutur. Hedefine erişememiş bir swami olarak kaldığından, vaktini ve hayatını boşa harcar. Bu tür sorunlardan kaçmanın en iyi yollarından biri de, insanın başka bir kılığa bürünerek, sadhana'sını yapmaya devam etmesidir. Gerçek hayatlarında çok yüksek bir seviyede olmalarına rağmen, dengesizmiş gibi görünmek suretiyle rahatsız edilmekten kurtulan birçok mistik mevcuttur (61).

Buna örnek olabilecek bir olay biliyorum: Bir swami, yiyecek ve para getirerek kendisini sürekli rahatsız eden insanlardan bizar olmuş. Sonunda çareyi yanına bir levha asmakta bulmuş. Levhada, «*Beni seven herkes, sadece tek bir çakıltaşı getirsin,*» diye yazılıymış. Bunu okuyanlar, swaminin çakıltaşlarından hoşlandığı sonucunu çıkarmışlar ve her gün kendisine çakıltaşı getirmeye başlamışlar. Bir, iki, üç çakıltaşı derken, halkın yollardan toplayıp getirdiği çakıltaşları bir süre sonra gerçek bir tepe haline gelmiş. Çakıltaşlarından oluşan bu tepenin üzerinde yaşamaya başlayan swamiye de «*çakıltaşlarının swamisi*» anlamına gelen Kankaria Baba adını vermişler. Swami de bu sayede kendini ziyaretçilerden uzak tutabilmiş.

Kankaria Baba, bundan sonra, hiçkimsenin anlamadığı bir lisânda konuşmaya başladı. Kendisini görmeye geldiklerinde, «Do, do, do, do, do,» diyordu. Bana da aynı şekilde davranması üzerine, geceleyin yalnız başınayken tekrar yanına gittim. O zaman bana şu açıklamayı yaptı: «*İnsanlar beni rahatsız ettikleri için, yeni bir lisân öğrendim; hiç kimse benimle konuşamıyor.*» Bu swami, bana, dünyaya ait insanların beni rahatsız etmelerine izin vermeyecek şekilde olmayı öğretti. Nefsin birçok yüzü bulunduğundan, beşe-

rin de birçok kişiliği vardır. Bunlardan bazılarını tespit edebilip analize tabi tutabilirsek de birçoğu meçhul kalır. Kankaria Baba, dünyanın aslında, Tanrı adı altında nefse ibadet ettiği sonucuna varmıştı ([62]). Aşağı benlik (nefis), arkasında yer alan ve kendiliğinden var olan o gerçekliği idrak ettiğinde, içe dönmeye başlar. Bu tür bir benliğe, yüksek benlik denir. Yüksek benliğin yardımcı olmasına karşılık, aşağı benlik insanı perişan eder.

1 — Yol Üzerindeki Baştan Çıkarıcı Unsurlar

Görmeye gittiğim bir swami, kendi kendini idrak etme yolu üzerindeki baştan çıkarıcı unsurlar hakkında bana ders vermek için aşağıdaki öyküyü anlatmıştı:

Genç bir adam, dünya hayatını terk etmek üzere yeminler etmiş ve swami olmuştu. Üstadı, kendisine, üç şeyden sakınmasını söylemişti. Bunlar, altın, kadın ve şöhretti ([63]). Bir gün bu swami bir nehri geçerken, karşı kıyının bir kısmının sularla sürüklenip gittiğini farketmişti. Dikkatli bakınca, sürüklenen toprağın altından, içi altın parayla dolu olan büyük kavanozların ortaya çıkmış olduğunu gördü. «*Dünya hayatını terk ettiğime göre bunlara ihtiyacım yok. Fakat, bir mabet inşa ettirebilirsem, hiç de fena olmaz,*» diye düşündü. Birkaç müteahhide giderek, bulduğu altınları gösterdi ve bir mabet inşa etmelerini istedi. Müteahhidler, aralarında, «*Bir swaminin bu kadar paraya ihtiyacı yoktur. Onu nehre atıp, parayı aramızda bölüşelim,*» diyerek anlaştılar.

Tanrı'nın rahmeti sayesinde boğulmaktan zor kurtulan swami, kesin bir karar verdi: «*Her ne olursa olsun, bir daha parayla iş yapmak yok.*» Ormanın derinliklerinde yerleşen swami, kendisini ziyarete gelen olduğunda, «*Lütfen orada durun,*» diyordu, «*Eğer yanınızda para varsa, daha fazla yaklaşmadan önce bir kenara bırakın.*» Bir gün bir bayanın geldiğini görünce, «*Yaklaşma bana,*» diye emretti. Bayan alttan aldı: «*Efendim, her gün buraya yemek bırakacak ve gideceğim.*» Fakat, her gün swamiye daha bir yaklaşıyordu.

Swami, onun iyi bir insan olduğuna kanâat getirmişti. «*Demek ki,*» diye düşündü, «*Gerçekten bana bakmak istiyor ve benim kendisini aydınlatmamı arzuluyor.*» Günler geçti ve bir gün bayan, swamiye arkadaşlık etsin diye bir kedi getirdi. Fakat kedi, swami için hazırlanan yemekten yemiyordu. Swami, «*Hergün kedi için biraz süte ihtiyacım olacak,*» diye bayandan ricada bulundu. Bunun üzerine, bayan bir inek getirdi. Swami'nin, «*Bu ineğe kim bakacak?*» diye sorması üzerine, bayan bu işe talip oldu ve swami de kabul etti. Bayan, swamiyle giderek daha fazla ilgilenir olmuştu. En sonunda, birlikte yaşamaya başladılar ve bir de çocukları oldu. Bir gün swami çocukla ilgilenirken, ziyaretine gelen bir başka swami, «*Sana ne oldu böyle?*» diye sordu. Swami, dünya hayatına ne kadar dalmış olduğunu idrak edince ağlamaya başladı. Orayı terkederek, ormanın daha da derinliklerine çekildi. Büyük bir samimiyetle uygulamalarını sürdürdü ve birkaç yıl sonra da bazı *siddhiler* edindi.

Bir gün, yakınlardaki bir köyde yaşayan bir şahıs araya araya swamiyi buldu. Önünde eğilerek, «*Swamiji,*» dedi, «*Siz çok müşfik ve büyük bir ermişsiniz. Ben çok fakirim; çocuklarımın iaşesini yeterince temin edemiyorum. Lütfen bana yardım edin!*» Swamiji ona şu cevabı verdi: «*Sakalımdan bir kıl kopar ve dolabına koy. Yarın dolabının parayla dolu olduğunu göreceksin. Ancak, bundan kimseye bahsetme.*» Adam, evine döndüğünde, beşerî tabiatına karşı koyamadı ve bu sırrı eşine açtı. Eşi de komşularına anlattı. Kısa bir süre içinde olay çok geniş bir çevrede duyuldu. Swamiye koşan yüzlerce kişi, sakalından bir kıl koparmaya çalışınca, swaminin yüzü kan revan içinde kaldı. Swami, bir kez daha yerinden ayrılmak ve uygulamalarına yeniden başlamak zorunda kalmıştı. Fakat, çok değerli bir ders almıştı. Altın, kadın ve şöhrete bulaşmanın sonuçlarını artık biliyordu. Bu öyküyü bana anlatan swami, son olarak şunu söyledi: «*Bu, hiçbir vakit aklından çıkarmaman gereken bir derstir. Bu öykü kulağına küpe olsun ve bu yol üzerinde rastladığın tüm genç swamilere bunu anlat.*»

Hindistan'ın kuzey eyaletlerinden Uttar Pradesh'de yaşarken, akşamları ziyaretime gelenler olur ve ben de onlara Upanishadlar'la ilgili açıklamalar yapıyordum. Bir gün, İngiliz edebiyatı konusunda «*master*» yapmış olan genç bir bayan, kendisiyle özel bir görüşme yapmamı rica etti. Konuşmasına, önceki bir yaşamda eşi olduğumu belirterek başladı. İki saat süreyle konuştuktan sonra, bu iddiasının doğru olabileceği hususunda kendisiyle mutabık kalmamı sağlamıştı. Uzun bir zamandan beri, hiç kimseyle bu kadar özel bir görüşme yapmamıştım. Bu hayatta da evlenmemiz gerektiğine dair beni ikna etmeye çalışıyordu. Daha sonra bayanın annesiyle görüştüm ve o da kızının bu hayallerini destekledi. Bu genç bayanın söyledikleri öylesine büyüleyiciydi ve ben de bu konuda o kadar tecrübesizdim ki, onunla birlikte yaşamanın nasıl olabileceğini düşünmeye başladım. Kendisine, üstadımın evlenmeme izin vermesi halinde, benim bu işe razı olacağımı bildirdim. Spiritüel yolumdan ayrılmayı düşünmememe rağmen, biriyle birlikte yaşamayı ilk ve son kez bu olay sırasında düşünmüştüm. Genç bayan çok tanınmış bir aileden geliyordu. Kardeşlerinin, kuzenlerinin ve diğer akrabalarının çoğu, hükümetin yüksek kademelerinde mevki sahibiydiler. Hepsi de onunla evlenmem için baskı yapıyorlardı.

Bir yıl süreyle, duygularımın güçlü etkisi altında kaldım. Benim için kötü bir dönemdi bu. Hayal kırıklıkları ve tatminsizlikler içinde bocalıyor, fakat bayanın ve ailesinin tesiri altında kaldığımdan ne yapacağımı da bilemiyordum. Bu deneyim, kendini dünya hayatını terk etme yoluna adayan bir öğrencinin spiritüel yol üzerinde nasıl rahatsız edilebileceğini ve aklının nasıl karıştırılabileceğini görmemde bana çok yardımcı olmuştur. Bu yol üzerinde birçok engeller ortaya çıkar. Fakat, guru ile Tanrı'nın rahmetinin öğrencinin bu engelleri aşmasını sağladığından eminim.

En sonunda, üstadıma gittim ve kararı ona bıraktım. Kendisi benim hayatımı hiçbir zaman yönetmemiş olması-

na rağmen, ihtiyacım olduğunda bana yol gösterirdi. Bir miktar itiraz ettikten ve tartıştıktan sonra, daima üstadımın tavsiyelerine göre hareket etmişimdir. Üstadım, bana şunu söyledi: «*Senin bir görevin var ve henüz bunu tamamlamış değilsin. Dünyasal dostluk ile spiritüel başarıları inceledikten ve karşılaştırdıktan sonra dünyasal hayatı terketme yolunu izlemeye karar vermiş olmana rağmen, şimdi kendini, seni gene dünya hayatına çeken cezbedici unsurlara kaptırıyorsun. Bunda ısrar eder ve şu anda içinde bulunduğun atmosferin tesiri altında kalmayı sürdürürsen, bu yola geri dönmen birkaç hayattan önce gerçekleşemez.*» Kararı benim vermem gerekiyordu. Fakat, üstadımın bu sözlerini duyduktan sonra, sözkonusu ilişkiye son vererek, dünya hayatından el etek çekme yoluna döndüm.

Gayet iyi bilinen iki yol vardır: Dünya hayatını terk etme yolu ve dünyada faaliyette bulunma yolu. Benim yolum, birincisiydi. Yolları birbiriyle kıyaslamak ve birinin ötekinden daha üstün olduğunu söylemek yanlış olur. Bir aile kurarak dünya hayatı çerçevesinde yaşamayı ve çalışmayı kapsayan yolu kesinlikle kınamıyorum. O yol, geçim imkânlarını sağlamasına rağmen, insanın vaktinin büyük bir kısmını alır. Dünyadan el etek çekme yolunda ise, spiritüel uygulamalar için bol bol vakit olmasına rağmen, yiyecek, giyecek ve barınak sağlama imkânları sınırlıdır. Bu yolun üzerindekiler, bu tür ihtiyaçlarını karşılamak için aile sahiplerine dayanmak zorundadır. İnsanın hangi yolu izlediği hususu önemli değildir. Önemli olan, hangi yol üzerinde olursa olsun, kişinin göstereceği dürüstlük, samimiyet, doğruluk ve sadakattir.

Sözkonusu olay, halkın swamiler ile yogileri yüksek platformlara çıkarmaları ve onlara yarı-tanrılar gözüyle bakmaları yüzünden, birazcık olsun gururumu kırmıştı. Hindistan'da bir swaminin toplumdan tecrit olarak, hiçbir dünyasal objeye sahip olmadan ve hiçbir dünya işiyle uğraşmadan yaşaması beklenir. Bu yol üzerinde, bu tür beklentilerden ötürü ikiyüzlü bir yaşam sürdüren kimselere çok rastladım. Birçok Batılı psikoloğun, dünyadan el etek çekme-

nin ve özellikle de seks hayatını yok etmenin zahitlere özgü bir delilik olduğunu söylerler. Kararı herkesin kendisine bırakıyorum. Fakat, şunu da belirtmekte yarar var ki, ikiyüzlülük büyük bir engel oluşturur. Seks hayatından kaçınanlar, içsel kişiliklerini dönüşüme uğratmadıkları takdirde, gerçekten de anormalleşirler. İlkel itilimleri kontrol altına alamayanlar, dünya hayatından vazgeçme yolunu izlememelidirler.

Yiyeceğe, sekse, uykuya ve kendini korumaya ilişkin itilimler, güçlü itilimlerdir. Her birinin, beşerî yaşam ve davranış üzerinde çok güçlü bir etkisi vardır. Neden sırf seks üzerinde böyle bir tabu olsun ki? Yoga biliminde, tüm itilimler spiritüel gelişime doğru kanalize edilir ve yönel-tilirler. Bu itilimleri kontrol altına alamayan ve süblime edemeyenler, dünyada yaşamalı ve ihtiyaçlarını aşırıya kaçmadan tatmin etmelidirler. Bu itilimlerin tatmin edilişini, spiritüel deneyimlere dönüştürmelidirler. Öğrencileri üzerinde onların hazmedemeyecekleri katı bir disiplin uygulayan *sadhular*, bu yüzden akılları karışan öğrencilerini yalancılığa ve ikiyüzlülüğe iterler. Böyle bir disiplin gerekli midir? İçteki ve dıştaki çelişkiler, kişinin spiritüel yol üzerinde olmadığını açıkça belirleyen işaret ve arazlardır.

n — Spiritüel İtibar Boş Şeydir

Dünya hayatını terketme yolunu izleme kararımı yeniledikten sonra, suçluluk hissine kapıldığımı düşünen üstadım, bana, Hindistan'ın iç kısmından geçen Narmada Nehri'nin kıyısında yaşamamı ve orada bazı zahitlik uygulamaları yapmamı söyledi. Kherighat'ın 45 kilometre kadar güneyinde, Omkareshwar yakınlarında yeralan, ıssız ve sık bir ormana gitmem için talimat verdi. Nehrin o kısmı timsahlarla kaynıyordu. Bu hayvanları, sabah ve akşam vakti, nehir boyunca uzanan kumların üzerinde görmek mümkündü. Nehrin kıyısında, hiç kimse tarafından rahatsız edilmeksizin tam altı ay süreyle yaşadım. Yanımda sadece, bir su kabı, bir battaniye ve belime sarmak için kullandığım iki

adet bez vardı. 10 kilometre ötedeki bir köyden gelenler, her gün süt ve bir somun beyaz ekmek getiriyorlardı. Fizik ve mental mahiyetteki yoğun zahitlik uygulamalarıyla geçen bu altı ay, hayatımın yüce bir dönemini oluşturmuştur.

Bir gün, ormandan geçen bir avcı grubu, birkaç tanesi benden sadece birkaç metre ötede duran birçok timsahın ortasında, kumlar üzerinde meditasyon yaparken görmüşlerdi beni. Ben farkında olmadan fotoğrafımı çekmişler ve bir gazetede yayımlanmasını sağlamışlardı. Bunun sonucunda, gazetelerde benimle ilgili öyküler çıkmaya başlamıştı. O günlerde, Karvirpitham'ın Shankaracharya'sı (64) da halefini arıyormuş. Bu haberler kulağına gelince, birkaç *pandit*'e, uzaktan günlük yaşayışımı izlemeleri için talimat vermiş. Geceleri köyde kalıyorlar ve gündüzleri de faaliyetlerimi gözlemliyorlarmış. Beni bir süre izledikten ve hakkımda ayrıntılı bir soruşturma yaptıktan sonra, bana gelerek, Shankaracharya olmayı düşünmem için beni ikna etmeye çalıştılar. O sırada, Shankaracharya, son derece entellektüel yapıda olan ünlü Sanskrit âlimi Dr. Kurtkoti'ydi. Kendisi, «*Gitarahasya*»nın (65) yazarı olan Hint lideri Tilak'ın da yakın bir dostuydu. Kurtkoti'yle görüşmek için gittiğimde, benden hoşlandığını gördüm. Sonra üstadıma gittim ve bu pozisyonu kabul etmek için iznini aldım. Onsekiz gün süren bir törenden sonra, Jagat Guru Shankaracharya'nın halefi olarak görevlendirildim. Papa ve diğer dinî liderler de dahil olmak üzere, dünyanın her yanındaki başarı dileyen kişilerden binlerce telgraf aldım. Bu benim için garip bir deneyimdi; yalnızlık ve sessizlik içinde geçirdiğim altı aylık süreyle tam bir tezat yapıyordu. Daha otuz yaşına gelmeden, bana bu kadar büyük bir sorumluluk yüklemişlerdi.

Toplumsal-dinî reforma inanan Dr. Kurtkoti, diğer dinî ve politik liderlerle yapmış olduğu değerli yazışmaların dosyalarını bana teslim etmişti. Çeşitli gruplar ve liderlerle birçok toplantılar yaptım. Zamanımın büyük bir kısmını, seyahat etmek ve konferans vermek alıyordu. Bunları yapma-

dığım zamanlarda da, sabahtan akşama kadar, beni ziyarete gelen ve kendilerini kutsamamı isteyen insanlarla görüşüyordum. Bu işleri yürütmek bana çok zor gelmeye başlamıştı. Artık hiç özgürlüğüm kalmamıştı. «*Meditasyon yapmaya ve uygulamalarımı yerine getirmeye vakit bulamıyorum. Bütün günümü insanları kutsamakla geçiriyorum. İyi bir şey değil bu,*» diye düşünüyordum. Hiç de mutlu değildim. Vicdanımın sesi, bana, «*Bu iş sana göre değil. Vazgeç!*» diyordu. Neticede, iki yıl sonra oradan kaçıverdim. Cebimde tek kuruşum yoktu. Bir gün önce emrimde büyük bir konak ve birçok araba vardı, ertesi gün ise üzerimdeki elbiselerden başka hiçbir şeyim yoktu. Himalayalar'a dönmek amacıyla, bilet dahi almaksızın, istediğim yere giden bir trenin üçüncü sınıf kompartımanlarından birine atladım. Üzerimde hâlâ Shankaracharya'nın pahalı giysisi olduğundan, trendekiler bu elbiseleri nereden çalmış olabileceğimi merak etmiş olmalılar. Kondüktör bana geldiğinde, hem yanımda param olmadığı hem de kimliğimi açıklamayı istemediğim için, sonraki istasyonda inmem için beni zorladı. Daha önce biletsiz seyahat etmek gibi bir suçu hiç işlememiştim. Başımı önüme eğdim ve alçakgönüllülükle, «*Beni cezalandırmadığınız için size teşekkür ederim,*» diyerek trenden indim.

Shankaracharya'nın hayranları ile izleyicileri, bu mevkiin itibarını ve prestijini sarstığım için beni hiç de takdir etmemişlerdi. Benim sorumluluklarımdan kaçtığımı düşünüyorlardı ama, ben orada mutlu olmamıştım ki. O yere bir daha hiç gitmedim.

Üstadıma döndüğümde, bana şöyle söyledi: «*Dünyanın baştan çıkarıcı unsurlarının bir swamiyi nasıl takip ettiğini, dünyanın spiritüel bir insanı nasıl yutmak istediğini kendi gözlerinle gördün. Mevkileri ve kurumları da deneyimledin, dünya hayatını terk etmeyi de; artık seni hiçbir şey etkileyemez. İnsanlar, spiritüel liderlerinden çok şeyler beklerler. İnsanları yükseltmek ve aydınlatmak için elinden geleni yap, ama kendi yolunu da hiç unutma.*»

Beni tanıyan bir şahıs, çim biçiyor, otları topluyor ve ineklerle mandaların yemesi için satıyordu. Geçimini bu yoldan sağlıyordu. Fakat bir gün aklından şu düşünce geçmişti: «*Swami Rama hiçbir şey yapmaksızın hayatın tadını çıkarıyor. Her nereye giderse, insanlar ona çiçek getiriyor, önüne halılar seriyor ve hattâ içinde oturması için bir de kulübe veriyorlar. Çamaşırını yıkayanlar, yemeğini pişirenler ve tüm ihtiyaçlarını karşılayanlar var. Swami olmak çok iyi bir iş olsa gerek.*» Derhal eşine giderek, şöyle dedi: «*Bir deney yapmayı öneriyorum. Altı ay süreyle swami rolü oynayacağım.*» Eşi itiraz etti: «*Ama benim paraya ihtiyacım var. Ailene bakman gerekiyor.*» Şahıs, «*İnsanların bana verecekleri tüm parayı sana veririm,*» dedi.

Birazcık para biriktirerek gerekli olan giysileri satın aldı ve swami rolünü oynamaya başladı. İlk üç gün içersinde hiç kimse ona aç olup olmadığını sormadı. Birçok kimsenin beni ziyarete gelip, bana meyva getirdiğini görünce, zoruna gitmişti. Halbuki, ben bu meyvaları yemiyordum. (Eğer biri bana bir şey getirirse, başkasına veririm. Bu sayede, herhangi bir yükümlülüğüm olmaz. Getirenler, bana bu hediyeleri vermek suretiyle, ben de bir başkasına devretmek suretiyle, sevgimizi dile getiririz.) Yedi gün geçtikten sonra adamcağız iyice zayıflamış, ancak hiç para kazanamamıştı. Geceleri sessizce eşini ziyaret ediyordu. Eşi, «*Sen ne kadar aptal bir adamsın. Bayağı iyi para kazanıyordun. Bak, şimdi hiç kazanamıyorsun. Hiç olmazsa Swamiji'ye git de başarısının sırrını sor.*»

Adamcağızın swami giysileri içinde geldiğini görünce, «*Lütfen yanıma gelin, Swamiji,*» dedim. Kulağıma eğilerek, «*Size kişisel bir soru sormak istiyorum, efendim,*» diye fısıldadı. Yanımdaki diğer kişilerden dışarıya çıkıp beklemelerini rica ettim. Bana, «*Başarınızın sırrını bilmek istiyorum,*» dedi. Kendisine şu soruyu sordum: «*Başarılı olduğumun farkında değilim. Hangi bakımdan başarılı olduğu-*

mu düşünüyorsun?» Cevap verdi: «*Para istemediğiniz halde, size para getiriyorlar. Bu kulübe Emrinizde. Sizi götürmek için şoförler geliyor. Birçok kişi ziyarete geliyor ve yanınızda oturuyorlar. Neden?*» Şöyle dedim: «*Biliyor musun, bu tür şeyleri istediğimde bana bunların hiç biri gelmemişti. Fakat, ne zaman ki bunları istememeye karar verdim, hepsi gelmeye başladı.*»

Swami Vivekananda'nın ([66]) şu sözlerini unutmayın: «*Servet, flörte benzer. Onu istediğinizde sizden kaçar. Fakat onunla ilgilenmediğinizde, koşa koşa arkanızdan gelir.*»

p — Cezbedici Unsurlara Karşı Epröv

Bir zamanlar, swami olmaya karar veren okumuş bir delikanlı vardı. Swamilerin nasıl konuştuklarını ve nasıl bir tavır takındıklarını gözlemlemişti. Swamilik yolunu izlemeden veya herhangi bir disipline bağlanmadan, kendi başına, dış görünüşü ve davranışıyla tam bir swami gibi hareket etmeye başladı.

Bir gün, Himalayalar'daki Uttarkashi'de yer alan ashramıma gelen bu genç, bir süre orada kalmak için izin istedi. Benimle ne zaman konuşacak olsa, bakışları hep kolumdaki saate ilişirdi. Birisinin bana hediye ettiği Omega marka bir saatti bu. Basit bir saat olması ya da bu genci böylesine cezbeden pahalı bir saat olması beni hiç ilgilendirmiyordu. Ne zaman sohbet edecek olsak, sözü bu saate getiriyordu: «*Ah, ne kadar çarpıcı bir saat; görünüşü ne kadar cezbedici. İşleyişi mükemmel olmalı.*» Üç gün süreyle buna katlandıktan sonra, «*Delikanlı,*» dedim, «*Bir süre için Gangotri'ye gidiyorum. Bu saati sana emanet edebilir miyim?*» Battaniyemle sandaletlerimi yanıma alıp da misafirime veda ettiğimde, çok geçmeden saatimle birlikte ashramdan kayıplara karışacağını adım gibi biliyordum. Aslında Gangotri'ye gitmek niyetinde değildim; neler olacağını görmek istiyordum. Kısa bir süre sonra döndüğümde, delikanlı ile saatin gerçekten de yok olduğunu öğrendim. Günler

geçtikçe, dostlarım saatime ne olduğunu sormaya başladılar. Onlara saatimin kullanılmakta olduğunu söylüyordum ama, ben bu konuyla hiç ilgilenmiyordum.

Tesadüfen, altı ay sonra aynı gence Hardwar tren istasyonunda rastladım. Öylesine utanmıştı ki, kaçmaya çalıştı. «*Efendim,*» dedi, «*Yaptığım şey çok kötüydü.*» Kendisine şunu söyledim: «*Bana hiçbir şey yapmadın. Eğer bunun yanlış olduğunu düşünüyorsan, bir daha yapma.*» O sırada, saatin kolunda olmadığını farkettim. Saatin nerede olduğunu, iyi çalışıp çalışmadığını sorunca da, «*Paraya ihtiyacım vardı, sattım,*» dedi.

Kısa bir süre sonra, saat gene bana geldi. Saati o gençten satın alan şahıs, öğrencilerimden biriydi ve saati bana iade etti. Bunun üzerine, delikanlıyı arayıp bir daha buldum ve saati kendisine vererek, şöyle dedim: «*Eğer bu saatin sana bir yardımı olabilirse, o zaman senin olmalıdır.*» Önce anlıyamadı ve kendisine bu sözleri ne anlamda söylediğimi çıkaramadı. Fakat, giderek, dünya objelerine karşı o güne kadar bildiğinden tamamiyle farklı bir tavır takınmanın mümkün olduğunu görmeye başladı. Bu olay onu o kadar etkiledi ki, daha sonra, kendisine tavsiye ettiğim bir ashrama gitti. Bugün kendisi tamamiyle dönüşüme uğramış bir şahıstır.

Birçok insan, kendilerindeki belirli hususlarla yüzyüze gelemezler. Kendilerindeki mevcudiyetinden hoşlanmadıkları, fakat bir türlü kurtulamadıkları bu çelişkilerle, arzularla ve alışkanlıklarla yüzyüze gelmeyi istemezler. Kendilerinin gerçek benliklerini başkalarının bilmesine izin vermezler ve teviller ile bahaneler öne sürerler. Biri ile, bir yerde, belirli bir ilişki içersinde, kendimizi tamamiyle teşhir etmemiz ve içimizde bastırılmış olan bu utanç verici tohumları orada tutmamamız gerekir. Bu saklı sırlar, gelişimimizi geciktirmekten başka bir işe yaramazlar. Yüzyüze gelmekten kaçındığımız şeyleri başkalarına da yansıtırız. Meditasyon sırasında kişi bütün bu utandırıcı düşünceler ile arzuların yavaşça yüzeye vurmasını sağlar ve ağlarına

düşmeksizin onları öylece gözlemleyebilir. Meditasyon, bu şekilde, iyileşmek ve dengeli bir hayat yaşamak için etkili bir vasıta olarak işlev görür.

Evlerini ve görevlerini terk edenler, gene de içlerinde, önceki hayatlarında ekilmiş olan ve derin kökler salan *samskaralar*'ı[67] taşırlar. Bu samskaralar'dan kurtulmak uzun bir zaman alır. Bunun için, yaratıcı izlenimler ile spiritüellik tohumlarının sürekli olarak zihnen hazmedilmesi gerekir. Zihnî muhtevanın bu temizlenme ve yenilenme işlemi, ancak kişisel disiplini kapsayan bir yol izlediği takdirde mümkündür. Çok sayıdaki modern öğretmenler, spiritüelliği ve meditasyonu disiplin olmaksızın öğrettiklerini ileri sürerler. Sağlam teknikler ortaya koyabilirler ama, öğrencilerini disipline girecek şekilde eğitmedikleri takdirde, bu iş, hiçbir zaman sürülmemiş olan toprağa tohum ekmeye benzer ([68]). Kişisel disiplin, spiritüel yol üzerinde büyük bir önemi haizdir. Bir keşiş veya bir swami olmak o kadar önemli değildir. Önemli olan, kişisel disiplin altında yaşanılan bir hayatı kabullenmektir. İç hayat ile dış hayat arasında bir köprü olması gerekir. Disiplin, işte o köprünün temelidir ([69]). İnsanların sırf tekniklere ilgi duymakla kalmayıp, kendi içlerinde disiplini geliştirmeyi öğrenmeleri zorunludur.

r — İki Çıplak Sadhu ve Kişilikleri

Gangotri'ye giderken, Himalayalar'ın derinliklerinde yer alan Uttarkashi'de bir ay kalmıştım. Sabahları, Tekhala yönünde üç dört kilometrelik bir yürüyüş yapıyordum. Tekhala ile kaldığım yer arasında, Ganj kıyısındaki küçük bir ahşap evin iki ayrı odasında iki çıplak *sadhu* yaşıyordu. Bu sadhular, altmış yaşlarında, okuma yazması olmayan iki duldu. Su kabı da dahil olmak üzere, hiçbir eşyaları yoktu. Ünlü olduklarından her ikisini de tanıyordum. Fakat, bu ünlerini ne ilim irfanlarına ne de yoga bilgeliklerine borçluydular. O kadar soğuk bir iklimde çırılçıplak yaşadıklarından, dış görünüşleri onları ünlü yapmıştı. As-

lında, her ikisi de nefsaniyet, öfke ve kıskançlıkla doluydular. Birbirlerinden nefret ediyorlardı! Güneşli bir günde Tekhala'ya doğru yürürken, uzaktan, her ikisinin de ısıtmak için hasırlarını güneşe sermiş olduklarını gördüm. Arada sırada bu işlemi yaparak, hasırlardaki rutubeti gideriyorlardı. Evlerine doğru yaklaştığımda, güreşe tutuşmuş olduklarını farkettim. İki çıplak, yaşlı sadhu, kıyasıya güreşiyordu: Aralarına girerek, «*Nedir bu?*» dedim. Ayrıldılar ve biri şu açıklamayı yaptı: «*O, benim hasırıma bastı! Kendini ne sanıyor ki! Dünyanın en büyük sadhusu olduğunu zannediyor.*»

Bu deneyim beni çok sarstı. Dünya hayatını terk etme yolunu analiz etmeye başladım. İnsanın, servetini, evini, akrabalarını, eşini ve çocuklarını terk etmesinden sonra dahi, hem ünvan ve şöhrete duyduğu ihtirası kolaylıkla terk edemeyeceğini hem de nefsini kolaylıkla arındıramayacağını ve duygularını kişisel aydınlanmaya doğru yönlendiremeyeceğini idrak ettim. Aydınlanma için gerekli olan bir adım da, yeni bir zihnin geliştirilmesidir. Sırf dünya hayatını terk etmek, mutsuzluk ve hayal kırıklığına yol açar. Hayatın amacını idrak etmeksizin dünyadan el etek çekmek, hem sadhular hem de onları örnek almaya çalışan dünya beşerleri için sorunlar yaratır. Dünya beşerleri, izlenmesi gereken en iyi örneklerin sadhular olduğunu zannederler. Fakat, sadhulardan çok daha üstün olan birçok aile sahibi insana rastlamışımdır. İçsel durum, görünüşteki hayat tarzından daha önemlidir.

s — Dünyada Ol, Ama Dünyadan Olma

Görünüşte, Hindistan'daki bazı swamilerin, hiçbir iş yapmaksızın, tüm ihtiyaçlarının karşılandığı sanılabilir. Fakat gerçek hiç de öyle değildir. Aslında, Hint halkı sürekli olarak swamileri baskı altında tutar. Halk, swamilerin beşer olmadıkları inancındadır. Herkes, swamilerin beşerüstü bir hayat yaşamalarını bekler ve onları rahatsız eder. Swamilere başvurarak, «*Şöyle şöyle bir yerde konuşmanız gereki-*

yor», «Beni görmeniz gerekiyor», «Şu kişiyi iyileştirmelisiniz», vb. gibi şeyler söylerler. Hindistan'da genellikle, bu tür ihtiyaçları aşmış oldukları düşünüldüğünden, swamilerin ne yiyeceğe ne de uykuya ihtiyaç duymadıkları varsayılır. Dünyadan el etek çekmiş olduğundan, bir swaminin açlık duymaması, para sahibi olmaması ve soğuk havalarda üzerine battaniye örtmemesi gerekmektedir! Halkın düşüncesi bu yönde olduğundan, biz de uykudan, yemekten ve her şeyden vazgeçerek, onların beklentisine uygun bir tarzda yaşamak zorunda kalırız. Swami olmak, hiç de kolay bir iş değildir. Bu iyi niyetle de yapılsa, sürekli bir baskı altında tutulursunuz.

Hindistan'da, swamiler her nereye giderlerse, halk da sırf heves gidermek için, darbukalarını da yanlarına alarak oraya gelirler ve sürekli olarak şarkı söylerler. Bazı günler, otuz kilometrelik bir mesafeyi yürüyerek aştıktan sonra, akşamları iyice yorgun olurdum. Sabahleyin çok erkenden meditasyon yapmak üzere kalkacağımdan, dinlenmek için ancak o saatlerde vakit bulabiliyordum. Fakat, bulunduğum yere koşuşanlar, birkaç saat boyunca şarkı söylerlerdi. Gidebileceklerini söylediğimde, *«Hayır efendim, sizin için şarkı söylemek istiyoruz,»* derlerdi. Benim uykuya ihtiyacım vardı ve onlar da şarkı terennüm etmek istiyorlardı. Sonunda, onlar şarkı söyledikleri sırada uyumayı da öğrendim; hem de darbuka sesleriyle diğer bütün patırtının ortasında. Onlar kendilerini şarkıya kaptırmış bir halde gözlerini kapadıklarında, ben de uykuya dalarak gözlerimi kapıyordum.

Genellikle uyurgezerlik denilen şeyi duymuşsunuzdur. Ancak, bir başka tür uyurgezerlik daha vardır ki, bundan haberiniz yoktur. Ben, dikkatimi dağıtan şeylere ilişkin olarak uyumayı ve sadece kendi yolumu izlemeyi öğrendim. Ne olursa olsun, yoluma devam ettim. Siz de her ne olursa olsun, yapmaya kalkıştığınız işi yapacağınıza dair karar verin. Kararlı olduğunuz takdirde, dikkatinizi dağıtıcı unsurların muhtemel mevcudiyetine rağmen yolunuza devam edecek ve rahatsız edilmeyeceksiniz. *Sankalpa* (kararlılık), çok önemlidir. Dış şartlarınızı, dünyayı veya toplumunuzu kendinize uyacak şekilde değiştiremezsiniz. Fakat, güçlü ve kararlı

olursanız, bu hayat yolundan büyük bir başarıyla geçebilirsiniz.

t — Dünyasalı Kaybetmek, Ruhsalı Kazanmaktır

Bir zamanlar, müridini ziyaret eden ve onun yanında kalan bir swami vardı. Bu müridin tüm ailesi, bir disiplin örneği ve son derece spiritüel bir insan olmasından ötürü swamiyi sever ve sayardı. Swami daima güneş doğmadan kalkar, yıkanır ve saatlerce meditasyon yapardı. Fakat bir gün, sabahın erken saatlerinde henüz ortalık karanlıkken, «*Hey, bana yiyecek getirin!*» diye bağırmaz mı. Müridi, «*Efendim, şimdi yıkanma vaktinizdir,*» dedi. Swami itiraz etti: «*Bana yiyecek getir. Acıktım!*» Yemeğini yedikten sonra banyo yaptı ve arkasından da yattı.

Swami'nin bu davranışı her şeyi altüst etmiş ve tüm evin düzenini bozmuştu. Ev sâkinleri, «*Ona bir şeyler oldu; delirdi herhalde,*» diye konuşuyorlardı. Müridin eşinin, «*Üstadımız harikulâde bir insandır. Kendisine yardım etmeliyiz,*» demesi üzerine, eve doktorlar çağırdılar. Doktorlardan da ricada bulundular: «*İlaçtan bahsederek kendisini rahatsız etmeyin, Sadece, 'Sizden öğrenmek istiyoruz,' deyin. Lütfen, kibar olun.*» Doktorlar, kendilerine bu şartla para ödeneceğinden, müritler gibi hareket ettiler. Swamiye, «*Gurudev, nasılsınız?*» diye hitap ediyorlar, fakat ondan bir ses çıkmıyordu. Hiç hareket etmeyen swaminin komaya girdiğine hükmettiler. Biri gözlerini inceledi ve hiçbir kıpırdanma göremedi. Bir diğeri nabzın çok yavaş olduğunu tespit etti. Aralarında, «*Yaşayacağını sanmam,*» diye konuştular. Üçüncü bir doktor da swamiyi bir stetoskopla muayene etti ve kalp atışının azaldığını görünce, «*Kalbi zayıflıyor,*» diye açıkladı. Swamiyi daima spiritüel babası olarak gören bayan, ağlamaya başlamıştı. En sonunda beni çağırdılar. Ben içeriye girer girmez yerinden doğrulan swamiye sordum: «*Swamiji, sorun ne?*»

— Herhangi bir sorun yok. Neden soruyorsun?

— Herkes üzüntü içinde.

— Ben iki sebepten ötürü meditasyon yapardım. Fakat bugün ebeveynim öldüğü için, kederden ötürü meditasyon yapmıyorum.

Swaminin bu sözleri çok gizemliydi. Bunun üzerine, «*Ebeveyniniz mi öldü,*» diye sordum, «*Siz bir swamisiniz. Ebeveynle bir ilginiz yok ki.*» Swami, «*Hayır, hayır. Senin de ebeveynin var. Öldüklerinde sen de anlayacaksın,*» dedi ve şu açıklamayı yaptı: «*Bağımlılık benim annem ve öfke de benim babamdı. Her ikisi de öldüğü için, artık yapacak bir işim yok. Şimdi hiçbir şey yapmak istemiyorum.*» (70)

Bağımlılık, öfke ve gururu terk ettiğiniz zaman, meditasyon sizin tabiatınız haline gelir. O zaman meditasyon yapmak için oturmanıza gerek kalmaz. Çünkü, tüm hayatınız bir tür meditasyon haline gelecektir.

u — Swami Ekolleri ve Bir Cizvit Sadhu

Shankaracharya mevkiini işgâl ederken, bir Cizvit *sadhu* ile karşılaştım (Sadhu adı, Rab'bin hizmetinde olan kimselere verilir). Bazen *sadhular* ile Swamiler, beyaz giysiler veya çuval giyerler. Fakat, dünya hayatını terk etme yolunda inisiye olduklarında, onlara safran renginde bir giysi verilir. Safran rengindeki bu giysi, ateş rengini sembolize eder. Bunu giyme izni, ancak tüm dünyasal arzularını bilgi ateşinde yakmış olanlara verilir. İleri seviyeden bazı kesişler, böyle bir elbiseyi giymekten kaçınırlar ve formalitelere uymazlar. Ya beyaz elbiseler giyerler, ya bir battaniyeye sarınırlar ya da çuval kullanırlar. Onlar için, belirli bir giysinin kullanılması önemsiz bir husustur.

Swamilerin on, sadhular'ın da birkaç fırkası vardır. Swamilerin on fırkasından dördü özellikle Brahminler içindir. Çünkü, Brahminler, çocukluktan itibaren uygulamalar yapar ve spiritüel kitapları etüd ederler. Spiritüel bir çevre içersinde büyütülürler. Bilgelik metinlerini incelediklerinden, bu bilgiyi gereğince yayabilirler. Fakat, diğer altı fırka öteki sınıflara aittir.

Sözkonusu Cizvit sadhu, safran renkli bir giysi giyiyor ve boynunda bir haç taşıyordu. Bu durum ilgimi çekti. Karşılaştığım üçüncü Hıristiyan sadhu'ydu. Eğitim görmüş olan bu keşiş, Sanskrit, İngilizce ve Güney Hint dillerinin çoğunu biliyordu. Aynen Hint swamiler gibi yaşıyordu. Cizvit sadhu, Hz. İsa'nın Himalayalar'da yaşamış olduğuna dair sarsılmaz bir inanca sahipti ([71]).

v — Gizemli Genç Bir Hint Ermişi

Shankaracharya mevkiini terk ettikten sonra, üstadımın yanına giderek, birkaç gün süreyle orada kaldım. Oradan da yola çıkarak, Kashmir'in en yüksek irtifadaki mabedi olan Amarnath'a hac ziyareti yapmaya karar verdim. Amarnath, yıl boyunca karlarla kaplı olan bir mağaradır. Mağaranın tavanından sarkan bir sarkıt, Shiva'nın *Lingam*'ını ([72]) andırır. Hıristiyanlar nasıl haça saygı duyuyorlarsa, Hindular da Lingam sembolüne saygı duyarlar. Bu yörede bir çift beyaz güvercinle ilgili olarak anlatılan çok ünlü bir öykü vardır. Hac günü oraya bir çift beyaz güvercinin geldiği söylenir. İlim irfan sahibi Kashmir'li bir *pandit*, bu yolculukta bana rehberlik ediyordu. Hz. İsa'nın Kashmir'de yaşayıp meditasyon yaptığını belirtti ([73]).

Amarnath'a giderken, rehberim beni on kilometre ötede, Gulmarg ormanlarında yer alan bir ashrama götürdü. Gulmarg, yabancıların sık sık ziyaret ettikleri ilgi çeken yerlerden biridir. Orada, Kaşmir Şaivizmi konusunda âlim olan ve vaktinin çoğunu meditasyon yapmakla geçiren bir swami yaşıyordu. Kaşmir Şaivizmi'nin, hâlâ daha çevrilmemiş ve açıklanmamış olan birçok kutsal metni vardır. Bu yüce metinlerde açıklanmadan bırakılan o kadar çok şey vardır ki, bunları ancak, bu yolun izleyicileri olan ve belirli bir kısmına halihazırda vakıf olan talihli kişiler anlayabilirler. Son derece yeterli ve başarılı bir öğretmen olmaksızın, bu kutsal metinleri anlamak imkânsızdır. Bu felsefeye göre, ruh, zihin, beden ve tüm kâinattaki bütün gerçeklik seviyeleri, *spanda*, yani 'spontane vibrasyon' denilen prensi-

bin bir tezahürüdürler. Bu kutsal metinler, *shaktipata* [74] ve beşerlerde gömülü halde olan gizil gücün uyandırılması konularını işlerler.

Sözkonusu swami, bana, her yaz mevsiminde Amarnath mağara mabedini ziyaret eden, fakat esas ikâmet yerini hiç kimsenin bilmediği bir gezgin velî'den bahsetti. Ladakh'tan gelenler, çoğu kez bu velîyi, dağlardaki patikaları tek başına aşarken görürlermiş. Amacım, sadece mağara mabedi ziyaret etmek olmayıp, Himalayalar'ın bu gezgin velîsiyle de karşılaşmaktı. Hayatımda karşılaştığım bütün insanlar arasında, üç kişi beni son derece etkilemiş ve hafızamın derinliklerinde iz bırakmıştır. İşte bu velî de onlardan biriydi. Mabedin sadece elli metre ilerisinde, yedi gün süresince kendisiyle birlikte oldum. Yirmi yaşlarında ve çok yakışıklıydı; elma gibi kırmızı yanakları vardı. Hayatını bir *brahmachari* olarak sürdüren bu velînin, beline sardığı kumaş parçasından başka bir şeyi yoktu. Yüksek irtifalara öylesine alışıktı ki, yoga uygulamaları sayesinde, 3.000 ilâ 3.500 metrelik yüksekliklerde yaşayabiliyor ve çıplak ayakla dolaşabiliyordu. Soğuktan hiç etkilenmiyordu [75]. Kendisiyle birlikte yaşamak, benim için aydınlatıcı bir deneyim olmuştu. Yoga bilgeliği ve sürûrla dolu olan, kemâle ermiş bir şahıstı. Halk, bu genç velîye, Bal Bhagawan (Enkarne Haldeki Çocuk-Tanrı) adını vermişti. Ancak, o kendisini bu tür övgülerden uzak tutuyor ve sürekli olarak Himalaya dağlarında dolaşıyordu. Bir süre bizim mağara manastırımızda da yaşamış olup, üstadımı tanıyordu. O zamanlar üstadımın yanında meditasyon uygulamaları yapan bazı öğrencilerin hatırını sordu. Sözlerini hiç uzatmıyor, kısa ve nâzik cümleler halinde konuşuyordu. Yanımdaki rehberim önünde eğilmeye, ayaklarına dokunmaya ve duygusal bir bağlılıkla ortalıkta koşuşmaya başlayınca, bundan pek hoşlanmadığını hissettim. Bu yüce velîyi kendime örnek aldım.

Sekiz ilâ on saat boyunca gözlerini hiç kırpmaksızın oturabilen birini daha önce hiç görmemiştim ama, bu velî olağanüstü bir şahıstı. Meditasyon yaparken, yerden 75 cm.

kadar havaya yükselerek levite oluyordu ([76]). Bu mesafeyi orada bir iple ölçmüş, sonra da cetvelle bu ipi ölçmüştüm. Ancak, daha önce de söylediğim gibi, şunu belirtmeliyim ki, levitasyonu spiritüel bir uygulama olarak mütalâa etmiyorum. Levitasyon, ileri seviyeden bir *pranayama* ve *bandha* ([77]) uygulaması sayesinde gerçekleştirilebilir. Kütle ile ağırlık arasındaki ilişkiyi bilen biri, uzun süren uygulamaları gerektirse dahi gene de levitasyonun mümkün olduğunu anlar. Fakat, benim aradığım bu değildi. Ben, bu velî ile doğrudan bir deneyim geçirmek istiyordum. Kendisine, en yüksek aydınlanma haliyle ilgili bir soru sordum. Upanishadlar'da geçen bir *mantra*'yı mırıldandıktan sonra, şu cevabı verdi: «*Duyular iyice kontrol altına alındığında ve dünya objeleriyle temaslarına son verildiğinde, duyu algılamaları da artık zihinde imajlar oluşturamazlar. O zaman zihin, tek bir nokta halinde odaklanmak üzere eğitilir. Zihin artık şuurdışından düşünce desenleri hatırlayıp ortaya çıkarmadığında, dengeli bir zihin hali daha yüksek bir şuur haline yol açar. Sattva hali içersinde tesis edilen mükemmel bir sükûnet hali, en yüksek aydınlanma halidir, Meditasyon ve bağımlı olmama uygulamaları, bunun iki anahtarıdır. Belirli bir hayat felsefesinin tesisi için, çok sağlam bir kanâat gereklidir. Bu süreçte, zekâ, araya giren, ve körü körüne duygusallık da yoldan saptıran unsurlar olarak değerlendirilmelidirler. Her ikisi de büyük güçler olmalarına rağmen, önce bilinmeli ve analiz edilmeli ve sonra da sezginin kaynağına doğru yöneltilmelidirler. Sezgi, hakikî bilginin yegâne kaynağıdır. Bütün bunlar, yani dünyada gördüğün her şey, sürekli olarak değişime uğrayan tabiatından ötürü, gerçek değildir. Gerçek, bütün bu değişimlerin arkasında saklıdır.*» Bana, izlemekte olduğum yol üzerinde korkusuzca ilerlememi söyledi. Yedi gün süren *satsanga*'dan sonra, rehberimle birlikte bu yüce ermişin yanından ayrıldık. Önce Sri Nagar'a gittim, oradan da sonbaharı geçirmek üzere Himalayalar'daki yurduma döndüm.

Bir keresinde, bir nehrin yanında yaşamakta olan bir ermişi görmeye gitmiştim. O zamanlar, ermişlere ancak Himalayalar'da rastlanabileceğine dair yanlış bir inanca sahiptim. «*Hakikî bir ermişin, bir kente bu kadar yakın olan bu küçük nehrin kıyılarında yaşaması mümkün değil,*» diye düşünüyordum. Fakat, ermişin hayat tarzını da doğrudan deneyimlemek istiyordum.

Ermişin bulunduğu yere yedi kilometre kadar yaklaştığımda, bana yiyecek gönderdi. Ne var ki, bu olay beni hiç etkilemedi. «*Bu da bir şey mi,*» diye düşündüm, «*Biri beni görmeye geldiği takdirde, ben de onun yolda olduğunu hissedebilir ve onun için yemek hazırlayabilirim. Bu hakikî bilgelik değil.*» En nihayet, ermişin huzuruna çıktığımda, bana, «*Geç kaldın,*» dedi, «*Yarın sabah bedenimi terkediyorum.*» Bunun üzerine, «*Yarım gün daha bekleyip, bana bir şeyler öğretseniz olmaz mı?*» diye sordum. Cevabı kısa oldu: «*Hayır, hiç vaktim yok.*»

Bu ermişin, çeşitli dinlere mensup olan birçok izleyicisi vardı. Hindular onu bir swami olarak tanırken, Müslümanlar kendisini bir İslam ermişi olarak mütalâa ediyor, Hıristiyanlar ise bir Hıristiyan olduğuna inanıyorlardı. Hıristiyanlar ile Müslümanlar, ölümünden sonra onu kendi mezarlıklarına götürmeyi amaçlıyorlar. Hindular da cesedini kendi adetlerine göre gömerek, üzerine bir anıt dikmeyi plânlıyorlardı. Ermiş, ertesi gün bedenini terketti. Çağrılan doktor, kendisinin vefat etmiş olduğunu açıkladı. Akabinde, herkes birbirine girdi. Farklı dinlerin cemâatleri ile liderleri, cesedi kimin alacağı hususunda kavga etmeye başladılar. Her grubun prestiji sözkonusuydu. O yörede görevli olan sulh hâkimi, bana müracaat ederek, «*Siz onunla birlikteydiniz. Kendisinin gerçekte hangi dinden olduğunu belki bilirsiniz. Bu anlaşmazlığı halletmemde bana yardımcı olabilirsiniz,*» diye ricada bulundu. «*Kendisi hakkında hiçbir şey bilmiyorum,*» dedikten sonra, aklımdan şu düşünceler geçti: «*Aca-*

ba kendisi ne tür bir ermişti? Ölmek suretiyle, hem benim hem de ötekilerinin başına dert açtı; üstelik bana da bir şey öğretmedi. Eğer büyük bir ermiş olsaydı, böyle bir kargaşaya sebep olmazdı.»

Bu arada ermişin ölümü üzerinden dört saat geçmişti ki, birden ayağa kalkarak, «*Bakın,*» dedi, «*Sizler kavga ettiğiniz için, ben de ölmekten vazgeçtim!*» Sulh hakimi ve diğerleri, dehşet içersinde ermişi izliyorlardı. Ermiş, sözlerine devam etti: «*Sizlerin hiç birinizi gözüm görmesin. Ben, Tanrı'dan başkasına ait değilim.*» Sonra, bana dönerek, «*Üzülme evladım,*» dedi, «*Şimdi seninle birlikte olacak ve üç gün boyunca seni eğiteceğim. Dördüncü günde de sessizce bedenimi terkedeceğim.*»

O üç gün süresince ermişle birlikte yaşadım. Yanında geçirdiğim bu süre çok aydınlatıcı oldu. Hayatımın en güzel dönemlerinden biriydi diyebilirim. Bana çok şey öğretti. Her gün defaatle aynı sözü tekrarlıyordu: «*Gerçekte ne isen, o ol; olmadığın bir şahısmış gibi görünmeye çalışma.*» Üç gün sonra, «*Suya girmek istiyorum,*» dedi ve nehrin sularına dalarak gözden kayboldu. Kendisini aramaya gelenlere, nehre girdiğini ve bir daha hiç çıkmadığını söyledim. Bedenini aramalarına ve bulabilmek için çok çabalamalarına rağmen, hiçbir vakit bulamadılar. Yüce ermişler, kendilerini belirli herhangi bir din ya da inançla özdeşleştirmezler. Bu tür ayrımların daima yukarısında kalırlar. Onlar, tüm beşeriyete aittirler.

DİPNOTLAR

Not : Bu kitabın içinde geçen Sanskrit kelimelerden bir kısmı, **Sathya Sai Baba,** kitap-69'un 'Sanskrit Sözlük' bölümünde açıklanmış olduğundan, buraya alınmamıştır. Sözkonusu kaynaktan yararlanılmasını tavsiye ederiz.

(1) **Bhoja patra:** Ağaç kabuğundan yapılan ve üzerinde kadim kutsal metinlerin yazılı olduğu bir tür kâğıt (yz).

(2) **İda ve Pingala:** Beşer bedeninin soldaki ve sağdaki enerji kanalları (yz). Sushumna'nın çevresine dolanmış bir halde yer aldıkları düşünülür. Bu üçü, bazen, çevresinde iki yılanın sarılı olduğu Hermes'in Âsası ile sembolize edilir. Bedenin enerji merkezleri olan Şakralar, bu üçlü kanal boyunca yer alırlar. Bkz: 1. sayfadaki resim.

(3) **Sushumna:** Hayat gücünün uyandırılması için yapılması gereken bir nefes alıp verme uygulaması (yz). Kundalini enerjisinin, yukarıya çıkışı sırasında içinden geçtiği ve belkemiği boyunca uzandığı düşünülen merkezî kanal.

(4) **«Sattyam, Shivam, Sundaram»:** Prof. Kasturi'nin kaleme aldığı ve Bhagawan Sri Sathya Sai Baba'nın hayatını ayrıntılı olarak anlatan sürekli kitap dizisi de bu adı taşır.

(5) **Raga:** Hint müziğinin temelini oluşturan sabit melodi gamları. Her biri, en az beş notadan oluşan altı esas raga vardır. Bunların her biri, belirli bir mevsimde ve günün belirli bir saatinde çalınırlar.

(6) Bkz: **Parapsikoloji Bitkiler Araştırması,** kitap-40.. Böl: 3/b.

(7) Günah çıkarma işlemi gibi çeşitli suni uygulamalar yapıldığı takdirde negatif karmik yüklerin sonuçlarından kurtulunabileceği inancı boş ve anlamsızdır.

(8) O zamandan bu yana Hindistan'da büyük değişiklikler olmuştur. Sathya Sai Baba, Hint ülkesinin orijinal spiritüel kültürünün tekrar canlandırılmasına yönelik olan muazzam bir eğitim programı tesis etmiş olup, bir süreden beri bunun ülke çapındaki uygulanımını başlatmış bulunmaktadır.

(9) Bkz: **Piramitler**, kitap - 71.. dipnot - 11.

(10) Dalay Lama, Eylül 1983'de kısa bir süre için İstanbul'u ziyaret etmiştir.

(11) **Sahaja-samadhi**: Sürekli ve derin bir meditasyon hali (yz). Bkz: Dipnot - 50.

(12) Babaji, 'Saygıdeğer Baba' anlamına gelen bir ünvan olup, birçok yogi için kullanılabilir. Dolayısıyla, Swami Rama'nın Gurusu, Pramahansa Yogananda'nın bahsettiği ünlü Mahavatar Babaji ile aynı kişi değildir.
Bkz: **Işınlama**, kitap - 29... Böl: 4.

(13) Bir yıl sonra ölmesi, kazanmış olduğu Swami'lik disiplinini kaybetmemesini temin için Yukarı'nın bir lütfudur.

(14) **Shangri-La**, yazar James Hilton'un «Kayıp Ufuklar» adlı ünlü romanında geçen ve muhtemelen Shamballa olgusu ve adından esinlenerek yaratılan hayali bir yerin adıdır. Ancak, gerçek Shamballa'yı, ya da daha doğrusu, etherik plândaki Yüce Merkez Shamballa'nın fizik plândaki Mekânı olan Agartha'yı ve Üstadlarını arayanlar olmuştur.

(15) İşte burası, Agartha'dır.
Bkz: **Agarta**, kitap - 1, 33 ve 36.

(16) Sadıklar Plânı: **«Tahayyülün iğvası, bir hayli hayatlar, ve merhalelerle sizleri takip edecektir. Bu bir zaruret-tir. Zira, varlık, saf bir şuur ile; eşya ile kendisi arasında saf bir alâka kurmak mecburiyetindedir. Yani, eşyanın hakiki mahiyeti, kalitesi ve niteliği hakkında açık bilgiye sahip olmalıdır. Âdeta irade bir yana itilip doğrudan bir alışveriş, kendiliğinden bir muhavere, bir intibak, bir doğrudan nüfuz lâzımdır. Halbuki, insan, eşyanın aslî zatı ile hiçbir zaman direkt bir temasta bulunamıyor. Eşyanın aslî zatı, onun gerçek mahiyetidir. [Buna nüfuz] maddeye nüfuz demektir. İşte bu nüfuza engel olan ve irade ile gizli veya aşikâr sıkı bağları bulunan tahayyülünüz, eşya hakkında hükümler verir; halbuki bu yanıltıcıdır. Varlık, bu bilgiyi, ancak uzun tecrübelerinin sonunda hak edeceği bir liyakat karşılığı konisinin mihrakından alır. Çünkü, her ne yaparsa-yapsın, gerçek mahiyet hakkındaki bilgisi daima nakıstır. Bu, insan-üstü haller için böyledir. Bu kadar.»** (14-4-1965).

(17) Şuur sahaları, varlığın maddî ve manevî tatbikatlarının tüm izlenimlerini ihtiva eder. Bunlar arasında sentez-

leyici, analiz edici, ayıklayıcı, vb. gibi, konuları idrake yardımcı olacak işlemler yapılmazsa, zihin yanlış, eksik veya olgunlaşmamış bir konuyu gerçekmiş gibi kabul ederek, derin bir yanılgı içine girebilir.

(18) Swami Rama, daha üç yaşındayken üstadı kendisine bir mantra verdiği sırada ilk inisiyasyondan geçmiş oluyordu. İkinci inisiyasyonda ise öğreniminin içine daha ileri seviyeden uygulamalar giriyordu.

(19) Şathya Sai Baba: **«Zaman'ın yok edilemez bir gerçek olduğunu hayal ettiğimizde aldanmalar ortaya çıkar. Zaman değişir; Mutlak değişmez.»**
Bkz: **Zaman ve Rölativite**, kitap - 44.. Böl: 3/1.

(20) Bkz: **Ruhsal Mesajlar - 1.**. Celse: 5, sf - 29.

(21) Dağlarda, 'nantin' kelimesi, 'çocuk' anlamına gelir (yz).

(22) **Satsanga:** Ermişlerle, velilerle birlikte olmak; iyi kişilerle kurulan arkadaşlık.
Sathya Sai Baba: **«Satsanga: İyi kişilerle arkadaşlık kurmak, önemlidir; iyi vasıfların geliştirilmesinde yardımcı olur.»**
Sathya Sai Baba: **«Satsanga, yani zihinleri Tanrı'ya yönelik olan kişilerle birlikte olma faaliyeti sayesinde, kendi kendini kontrol etme ve geliştirme olgularına sistemli bir biçimde eğilmek suretiyle, beşer, kendisini bedenle ve onun ihtiyaçları ve özlemleriyle özdeşleştirmesine yol açan yanılgıyı yenebilir.»** (7-9-1966).
Hz. Mevlâna: **«İnsanoğlunun yükselme alâmeti, Tanrı erleri ve yüce velilerle sohbet etmesidir.»**

(23) Üstad Djwhal Khul: **«Konuşma, sözün tam anlamıyla, büyük bir majik güç olup, veliler veya beyaz majisyenler, sessizlik ile konuşmanın güçlerine ve kudretine ilişkin bilgi sayesinde, fizik plânda sonuçlar oluşturabilirler. Gayet iyi bilindiği üzre, majik faaliyetin bir kolu da, doğanın saklı enerjilerini harekete geçiren ve devaları çalışmaya sevkeden mantralar ile formüller ve kudret Kelâmları biçimindeki bu bilginin kullanımını kapsar.»**
«Yüksek bir gayeye yönelme, çabalama, başarısızlığa uğrama, ve çabaları yenileyerek sonunda başarıya ulaşma süreci sayesinde sezginin geliştirilmesi, Yüksek Benlik için, sesin [mantralar'ın] kullanımı sayesinde hızla elde edilen sonuçlardan çok daha yararlıdır.»

(24) Hz. Muhammed de, diş temizliğinde, ucu dövülerek fırça haline sokulan bir cins ağaç olan 'misvak'ı kullanırdı.

(25) Bkz: **Piramitler,** kitap - 71.. dipnot - 16.

(26) **Mala:** Tesbihe benzeyen ve bir mantranın zikredilmesinde sayma işlemi için kullanılan bir dizi boncuk (yz).

(27) Buradaki 'daha önceden' sözü, 'daha önceki hayatlardan' anlamında kullanılmıştır.

(28) **Tantra:** Genellikle Shiva ile eşi Shakti arasında geçen diyaloglar şeklinde yazılmış olan belirli bir dinî ve majik metinler grubu. Ayin, ibadet, disiplin, meditasyon ve bazı güçlerin edinilmesine ilişkin bir dizi kaideleri içeren Tantralar'ın başlıca özelliği, Mabud'un dişi veçhesine, enerjisine öncelik vermeleridir.
Sathya Sai Baba: **«Tantra, beşerin spiritüel gelişiminde merkezî bir rol oynayan Sakthi'ye dayalı olan spiritüel bir bilimdir.»**

(29) **Kali:** Yüce Tanrıça, İlâhî Ana **Shakti,** hem yumuşak hem de sert tabiatlı olarak tezahür eder. Özellikle de, İlâhî Ana'ya, ikinci tabiatına bürünmüş haliyle ibadet edilir. Dehşet verici formuna büründüğünde aldığı adlardan biri ise, 'siyah' anlamına gelen Kali'dir. Shakti, Kali formundayken, **«Siyah derili, dehşet verici ve korkunç çehreli, her yanından kanlar akan, yılanlarla çevrili ve kafataslarıyla insan kafalarına sarınmış bir halde temsil edilir.»**

(30) Bkz: **Aporlar,** kitap - 39.. Böl: 2/d.

(31) **Siddhiler:** Yoga uygulamaları sonucunda elde edilen ve sekiz ana başlık altında toplanan okült güçler. Herhangi bir çıkar veya tatmin için kullanıldıklarında, spiritüel gelişimi engellerler.

(32) Sathya Sai Baba: **«Benim fiillerim, çalışmamı, yani [dünyaya] geliş nedenim olan vazifeyi inşa ettiğim temellerdir. Gözlemlediğiniz tüm mucizevî fiillerin bu şekilde yorumlanması gerekir... Dharma'nın tesisi, benim hedefimdir. Dharma'nın öğretilmesi, dharma'nın yayılması, benim gayemdir. Sizin mucize dediklerîniz, bu amaca yönelik olan araçlardan ibarettir.»**

(33) Sathya Sai Baba: **«Krishna, Arjuna'ya hem Guru'nun hem de Mürid'in vasıflarını çok açık bir şekilde öğretmiş, onların davranışlarını, âlimliklerini, erdemleri ile zayıflıklarını, faaliyetlerini ve özelliklerini açıklamıştı.**

Bu değerli öğüt cevherleri, sadece Arjuna'ya değil, tüm dünyaya hitaben verilmişti. Guru ya da Mürit olmaya çalışan herkes, bu değerli sözlere dikkat etmelidirler. Bugünün Guruları ile Müritleri'nin tabiatları da günümüzün düşük standartlarına uygundur. Kadim zamanlarda, bir Guru ancak büyük bir zorlukla bulunabilirdi; son derece nadir ve son derece değerli olduklarından, binlerce hevesli arayıcı onları ormanlarda ararlı. Şimdi ise Gurular'a her köşede düzineyle rastlamak mümkündür ama, gerçek Müritler'in sayısı azalmaktadır. Her ikisi de hızla dejenere olmakta ve birbirine benzemekte, birbirinin seviyesine uygun hale gelmektedirler. Gurular'ın işlevi, Müritleri beslemek ve onlara bakmak ihtiyacına indirgenmiştir. Müritler buna lâyık olduklarında, bu yanlış bir şey değildir ama, Gurular Müritler'in kendilerini terkedeceğinden çekinerek, onların beğeni ve kaprislerine göre hareket etmek zorunda kalırlar... Müritler, Guru'ya karşı en basit bir şükran duygusu bile duymazlar... Üstelik, şartları da müritler belirler! Dinlenme, kolay hayat ve rahatlık arzularının Guru tarafından dikkate alınması gerekmektedir! Guru, herhangi bir Sadhana üzerinde ısrar etmeden veya herhangi bir kayba ya da endişeye yol açmadan, Mürid'in mutluluğunu garantilemelidir! Moksha, aynen bir meyva gibi, doğrudan kucaklarına düşmelidir! Guru, Mürid'in tüm arzularına saygı göstermelidir! Eğer Guru bunları yerine getirmezse, Mürit derhal onu terkeder ve suçlar... Peki, o halde hakiki Guru kimdir? Moha ya da Gaflet'i yok etmenin yolunu öğretendir. Ve hakiki Sishya veya Mürit kimdir? Dışarıya doğru meyleden zihni kontrol altına almaya ve fethetmeye çabalayandır.»

(34) Sadıklar Plânı: «Enkarnasyon, tekâmülün bir vetiresi ve bir tarzıdır. İnsan, hiçbir zaman ruhî bir varlık olarak kalmak kaderine mâlik değildir. İnsanın en büyük hikmeti işte burdadır. O, daima doğacak, daima yaşayacaktır. Doğacağı ve yaşayacağı muhit, liyakati ve o nisbette selahiyeti ile paralel olarak bilgisinin ve ruhî kudretlerinin bir zaferi olarak devam edecektir. İnsan, öyle durumların varisidir ki, maddeyi ve ruhu ve maddî plânı ve ruhî plânı aynı şekilde yürütebilecek, kullanabilecek, hizmet edebilecek durumdadır. Yani, bir beden içerisin-

de insan suretinde yaşarken, şuuru apaçık olarak gene aynı kuvvette ruhî vasatıyla da irtibatta bulunup yaşayabilecektir. Onun mukaddderi işte böylece 'iki el' mukaddderidir.» (1-3-1968).

(35) Sathya Sai Baba: «Tanrı tarafından beşer için yaşanılan ideal olan Rama üzerinde tefekkür edin. Rama, kişiliğe bürünmüş Dharma'dır, yani Vigrahavaan Dharmah'dır. Rama, bir üstad, bir eş, oğul, kardeş, dost ya da hattâ bir düşman olarak yaşayabilmesi için beşerin geliştirmek zorunda olduğu erdemlerin en yüce örneğini vermiştir.» (23-3-1966).

Sadıklar Plânı: «Duygu bakımından yaşanan realite ile, faaliyet olarak yaşanan realite arasında büyük farklar ortaya çıkacaktır. Şüphesiz, bu derecede çeşitli tekâmül seviyelerine sahip olan beşerî varlık arasında, her türlü iyiliğin ve hayrın, her türlü ulvî ve mütekâmil olan sahanın örnekleri de verilmiştir. Birçok fevkalâde yüksek duygulu ve tertemiz varlıklar, insanlara daima bir iki gömlek sonra ulaşılabilecek realitelerin ifadelerini sarfetmişlerdir, tebşir etmişlerdir. Yalnız sizde değil, doğuda, batıda, kuzeyde ve güneyde.. dünyanın her noktasında, ismi bilinsin veya bilinmesin, her realitenin hazırlayıcıları vardır. Bu unutulmasın.» (7-5-1971).

(36) Onaltı gün süren bir sünnet düğünü sırasında, semâ ile meşgul olan Hz. Mevlânâ ne yemek yemiş, ne su içmiş, ne de uyumuştu. Sünnetin yapıldığı onaltıncı günün gecesinde, Hz. Mevlânâ kendisine yemek getirilmesini emretti. Tam elli kaba yakın bir yemeği iştahla yedikten sonra tekrar semâ'ya kalkınca, herkes hayretler içerisinde kaldı. Karnında en ufak bir şişkinlik dahi olmamıştı. O zaman, Hz. Mevlânâ şöyle dedi: «Tanrı eri; Hz. Musa'nın, sihirbazların develer yükü sihir âletlerini yuttuğu halde hiç karnı şişmeyen ve hiçbir eser gözükmeyen esası, veya evlerdeki karanlıkları yok eden bir kandilin ışığı gibidir.»

(37) Ünlü Hint ermişlerinden Sri Ramakrishna (1836-1886) da, aynı şekilde, sık sık İlâhî bir vecid haline girer ve bu yüksek halet içindeyken, dünyasal anlayışa ve yargıya ters düşebilecek davranışlar gösterirdi. Sırf bu davranışlarını görüp de kendisini yargılamaya kalkışanlar, onun İlâhî kimliğini idrak ettiklerinde ne kadar yanıldıklarını anlarlardı.

(38) **Mataji:** Yaşlı bir bayan için kullanılan bir saygı ifadesi (yz).

(39) **Shankaracharya:** **«Guru'nun konferansı sessizdir. Guru'nun sessiz konferansı, müridin tüm kuşkularını yok eder.»** Muhyiddin İbn'ül Arabî zamanının ilahiyat ve tasavvuf bilginlerinden olan Bağdat'lı ünlü sûfi Şeyh Sühreverdî ile karşılaşmıştı. Karşılaşma sırasında ikisi de hiç söz söylemeksizin durmuşlar ve sadece bakışmışlardı. Sonradan Sühreverdî, Arabî hakkında: **«O hakikat denizidir. O tepeden tırnağa kadar Peygamberimizin yaptığı şeylerle bezenmiştir. Geçmişi ve şimdisi Peygamberin nuru ile doludur.»** demişti.

(40) **Kumbha Mela:** Hindistan'da 12 yılda bir kutlanan büyük bir dinî bayram (yz).
Prahamansa Yogananda'ya göre de, bu, 4 belirli kentin birinde 3 yılda bir kutlanan ve böylece her kente 12 yılda bir rastlayan bir bayramdır.

(41) **Pranayama:** Nefes kontrolü (yz). Belirli bir düzene göre nefes alıp verme uygulaması. Meditasyonla birlikte yapılmadığı takdirde tehlikeli olabilir.

(42) **«Yoga Vasishtha»:** Ermiş Valmiki'ye atfedilen ve 26.000 Sanskrit mısradan oluşan nazım eser. Yoga felsefesini açıklayıcı mahiyetteki birçok metafizik öyküyü ihtiva eder (yz).

(43) İbni Batûta: **«Anlatıldığına göre, belirli bir tarikatın âlimleri bir gün Şeyh Ahmed bin Uceyl'i ziyaret ederler. Şeyh yerinden kımıldamaz, sadece âlimlerin selâmına karşılık verir. Âlimlerin, aralarında kaderden bahsederek, 'Kader yoktur. Aslında herkes kendi hareketini kendi yaratır,' demesi üzerine, Şeyh, 'Eğer dediğiniz doğruysa, yerinizden kalkınız,' cevabını verir. Âlimler kalkmak istedikleri halde kalkamazlar. Şeyh, onları o halde bırakarak, oradan ayrılır. Âlimler uğradıkları ıstıraptan dolayı feryad ederler. Yanlış inançlarından vazgeçtiklerine dair yemin etmeleri üzerine, Şeyh onları bu durumdan kurtararak, üç gün ziyafet verir.»** [Aslında âlimler burada haklıdırlar. Şeyh, yanlış bir görüşü zorla benimsetmiştir.]

(44) Sadıklar Plânı: **«..Sizler çoğu zaman vicdanının tatbikatını yapmaya çalışan kimselersiniz. Ya sırf vicdanî kalmakta, ya sırf makul olmaktasınız. İkisi de iyidir**

ama, her ikisi[nin birlikte olması] en iyidir.» (20-6-1965).

(45) Hz. Mevlânâ, bir gün, bilgi verdiği yüksek bir şahsa şöyle der: «Bu halinle sen bir altın gibisin. Altından daha altın olman gerekir. Bir zaman potaya girecek, birçok kez kaynayacak ve riyazetin örsü üzerinde çekiç darbeleri yiyeceksin ki, Süleyman'ın yüzüğü veya Sultan'ın yanağında küpe olasın. Şimdi bütün bu insanlar, avam ve taklitçi Müslümanlar'dır. Bunlar, aşkın potasına girdikten, sabrın örsünde şiddetli darbeler yedikten, imkânsız şeylere tahammül ettikten ve ayak takımının cefalarını çektikten sonra temizlenip Tanrı'nın aynası oldukları anda, muhakkik olurlar. Bu kadar yeter.»

(46) Beyâzıd-i Bestami, Hıristiyan rahiplerle yaptığı bir görüşme sırasında, «Peki,» demişti, «Ben de Hz. İsa gibi bir ölüyü diriltsem, bana da Allah'ın Oğlu diyecek misiniz?» Onlar, «Evet, dirilt de görelim,» deyince, bu yüce veli, oradaki bir karıncanın başını koparmıştı. Rahipler karıncanın öldüğüne dair kesin kanâatlarını bildirince, bu kez karıncanın başıyla gövdesini birleştirmiş, ve dirilen karınca, yuvasına doğru uzaklaşıp gitmişti.

(47) Ne ilginçtir ki, Sathya Sai Baba, Güney Hindistan'daki Puttaparthi'de doğmuş ve asli Ashramı'nı Prasanthi Nilayam adıyla burada tesis etmiştir. Üstad Djwhal Khul da 5. Kök Irk'ın 2. ve 3. Alt Irkları'nı eğiten ve Deva devrimiyle ilgili özel bir faaliyet yürüten okült merkezin Güney Hindistan'da yer aldığını belirtir.

1 Eylül 1983 günü uyanmama yakın bir sırada, uyku ile uyanıklık arasında sizi gördüm. Bana Hindistan'daki özel bir bölgeyi belirterek şunları söylediniz: «Hindistan Evliyalar yurdudur. Böyle olmasını yadırgamayın. Burada Evliya'lık seviyesine gelmiş varlıklar bedenlenmişlerdir. Oraya göre bu durum normal karşılanır. Çünkü oradaki herkes Evliya'dır.»

Fizik bedenimden ayrıldıktan sonra dikey olarak yükselmek için koşulların uygun olup olmadığını size sormayı çok istedim. Karar veremiyordum. İyice yorgunluk duyuyordum. Bu düşünceler içinde öylece dururken, net bir halde, beyazımsı, gümüşi renkli parlak bulutlar (Ektoplâzma gibiydi) görüş alanı içinde, gittikçe muntazam bir şekil alarak bir hâle oluşturdular. Bu hâle'nin içinde yüzünüz olanca canlılığıyla belirdi. «De-

neyin şimdilik yeterli olduğunu, fizik bedene dönmemin uygun olacağını» söylemeniz üzerine bedenime dönmek istedim. Hemen sonra bu hâle'nin içinde bir yüz belirdi. Tanıyordum. Fakat nerede görmüştüm, bilemiyorum. Beyaz saçlı, beyaz bıyıklı olarak gördüğüm bu varlık, tebessüm ederek bakıyordu. Aklımda, Hint'li bir ermiş'e, ait olduğu düşüncesi belirdi. Bu görünüşün kaybolmaya başlamasıyla huzur içinde fizik bedene döndüm. (28-3-1983).

(48) Bu ibadete, **parthiv puja** (Shiva ibadeti) denilir (yz).

(49) Sathya Sai Baba da hayvanlara büyük bir ilgi ve şefkat gösterir ve saliklerinin onlara kesinlikle iyi muamele etmesini ister. Prasanthi Nilayam'da, aralarında Sai Gita adındaki filin, bir devenin, birçok köpek, kuş, tavşan ve geyiğin bulunduğu, çeşitli hayvanlardan oluşan gerçek bir hayvanat bahçesi vardır. Shirdi Sai Baba da hayvanları çok sever, hattâ zaman zaman hayvan formuna bürünerek sâliklerini sınardı.

(50) **Samadhi:** Meditasyonun ulaşabileceği en yüksek safha. Bu safhada deneyimlenen halete göre tasniflenen çeşitli türleri vardır.

(51) Sadıklar Plânı: **«Bir varlık, madde kâinatına intikal ettiği zaman, Üç-Bilgi'si ile intikal eder. Üç-Bilgi'sinin ona kazandırmış olduğu yüksek hamule, veya siz buna potansiyel dersiniz, varlığın bu kaba âlem içerisindeki faaliyetinde en büyük yardımcısıdır. Sizin en büyük yardımcınız, bizzat kendiniz, kendi yüksek benliğinizdir. Kendiniz ve kendi yüksek benliğiniz, aynı şey değildir. 'Kendiniz'den maksat, şu anda zamanınızı ve mekânınızı tayin eden idrâkiniz ve şuurunuzla olan sizsiniz. Yüksek benliğiniz ise, şu andaki zaman ve mekânın dışında müteal bir zaman ve mekânın süreçlerine tâbi olarak faaliyette bulunan bir varlıktır. O varlığın kudreti, şu andaki beyin vasıtanızla anlaşılması güç olan bir kudrettir.»** (31-8-1972).

Bir sınıf. Burada, Dr. Bedri Ruhselman'ı görüyorum. Karatahtaya bir resim çiziyorlar. Önce dişi prensibe, sonra da erkek prensibe benziyor. Birbirinin içine kaynaşmış olarak görülen bu iki prensip, insan neslini simgeliyormuş. Geleceğin beden yapısıymış. Bedenin sadece sınır noktalarını, ana-temel hatlarını çiziyor. Ba-

na bu şeklin içini boyayarak canlandırmak ödevini veriyor. Dikkatle boyamaya başlıyorum. Sınır hatlarını geçmemeye özen gösteriyorum. Kendilerinin verdiği pembe bir tebeşirle boyuyorum. Boyadığım yerler, canlanıyorlar ve tamamen bittiğinde, betimlenmesi olanaksız gibi olan son derece etkili anlatımlı bir varlık görünüyor. Teninin renginden yüzündeki ifadeye kadar son derece betimsiz bir güzelliği var. (4-10-1930).

George Adamski 1953 yılındaki 1. gözleminde, Venüs Ana Gemisi'ndeki bir odada gördüğü tabloyu tarif etmektedir. Adamski, erkek ve kadın simalarının karakteristiğini mükemmel bir ahenk içinde dengeleyen bu tablonun, tarifi imkânsız tesirler yaydığını ve kendisinin de bu tesirlerin etkisinde kaldığını söylemiştir.

(52) Hz. Mevlânâ, vecit halindeki bir Semâ Âyini'nden sonra şöyle der: «Dostlar ileri geliniz, benim iki gözümde Tanrı ışıklarının yüceliğini açıkça seyrediniz.»

(53) Çevresinde olup biten her şey kendisi için apaçık olan Hz. Muhammed, namazda, öndekileri gördüğü gibi arkasındakileri de görürdü.

Muhyiddin İbn'ül Arabî: **«Fas şehrinde Mescid-i Ezher'de namaz kıldırırken, mihraba girdiğim vakit bütün vücudum bir göz olmuştu. Her tarafımdan görüyordum. Kıblemi gördüğüm gibi, geride giren ve çıkan cemaati de görüyordum. Hiçbir şey bana gizli kalmamıştı. Hatta namaza yetişemeyenleri ve yanlış kılanları görüp düzeltim.»**

Bkz: **Atlantis**, kitap - 70.. sf - 45 - 46, dipnot - 51.

Sathya Sai Baba: **«Bu inisiyasyon törenine verilen Upanayana adı, bir başka gözün bahşedilmesi anlamına gelir. Sahip olduğunuz iki göz, ruh âleminin görkemini ve heybetini size ifşa edemez. Bu gözler, objektif dünya ve onun geçici cazibeleri üzerinde odaklanmıştır. Bu yüzden, Brahman'ı idrak etmenizi sağlayabilecek olan o içsel vizyonu size ifşa edecek bir üçüncü göz olarak size Gayathri mantra verilmiştir.»** (20-6-1977).

(54) Bu tatbikat, Karma Yoga yoludur.

(55) Sathya Sai Baba: **«Beşer'in İlâhî hale gelmesi gerekmektedir, ki o, İlâhî Olan'dan gelmiştir. Dolayısıyla, dünyaya olan bağımlılığını azaltmak zorundadır. Bunu, kendisini dünyadan soyutlayarak değil de, O'nun ellerindeki bir alet**

olarak dünyada bulunmak suretiyle yapmalıdır; içinde başlarını kaldıran tüm nefsani eğilimlerini bastırmak suretiyle yapmalıdır; Tanrı'nın Dharma denilen emirlerini odaklanmış bir zihinle gözetmek suretiyle yapmalıdır.» (4-10-1965).

(56) Hz. Mevlânâ: «Tanrı, sizin şekillerinize ve amellerinize bakmaz, kalbinize ve niyetlerinize bakar. Çalış ki, elbise seninle tanınsın, sen elbise ile tanınma.»

(57) **Narayan Hari:** Swamilerin kendilerini tanıtmak için kullandıkları, Rab'bin bir adı (yz).

(58) Bu, bir 'bolluk mucizesi' örneğidir.
Bkz: **Aporlar**, kitap - 39.. sf - 61.

(59) Sathya Sai Baba: «Beşerin realitesi, Atma'dır. Başka her şey önemsizdir, [ve o her şeyler], kişinin, kuşlar ve hayvanlarla ortak yanını oluşturan şeylerdir. Bu, beşerin kendine özgü ayrıcalığıdır. Beşer, bu yüksek kaderin varisi olmak üzere, dünyadaki tüm kademelerini tırmanmıştır. Eğer beşerin dünyadaki hayatı hayvanlar gibi yiyecek ve barınak, konfor ve zevk aramakla boşuna harcanırsa, kendini hayat boyu çekeceği bir hapis cezasına daha mahkûm ediyor demektir.»
Hz. İsa: «Sizi diri tutacak yiyecek ve bedeninizi örtecek giyecek hakkındaki endişeli düşünceleri bir kenara bırakmanızı emrediyorum. Ne hayat yiyecekten ibarettir, ne de beden giyecekten. Kargaları düşünün: onlar ne ekerler ne de biçerler; depoları ya da ambarları yoktur; gene de Tanrı onları besler. Siz kuşlardan çok daha değerlisiniz.»

(60) Sathya Sai Baba: «Dünyanın bugün, kutsiyet ile dolu olan bir kalbe ihtiyacı vardır. Kutsiyet, her yerdeki gençlerin, oğlanların, kızların ve çocukların zihinleri ile kalplerine kök salmalı ve boy atmalıdır. İyiler ve iman sahibi kişiler, üstlenmeleri gereken tek yüce Sadhana olarak bu görevi yüceltmeye çabalamalıdırlar.»

(61) Hz. Mevlânâ, «Benim velilerim, benim kubbelerimin altındadır. Onları benden başka kimse bilmez.» Kudsi hadisinin anlamını oğlu Sultan Veled'e şu şekilde açıklar: «Kubbelerden maksat, velilerin huylarıdır. Çünkü, bazı velilerin, görünüşte bazı şeylere karşı hırsları olur. Bazıları gezmekten hoşlanır, bazısının temâşa hoşuna gider. Bazısı ticaretten zevk alır, bazısı ilim kazanmaya rağbet gösterir, bazısı mal toplamaya meyleder. Halkın hoşuna

gitmesin diye onların peygamberlerin şeriatına aykırı hareketlerde bulunmaları mümkündür. Onlar, bu kubbelerin altında gizli kalırlar. Şöhret âfetinden kaçarak, şöhretsizliğin icabı olan rahat ve huzur içinde, tiksinilen ve hoşa gitmeyen şeyleri işlerler. Bu yüzden, aşağı ve hattâ yüksek tabakadan halk bile bu topluluğu tanımaz. Onların bu hallerine akıl erdiremezler. Dolayısıyla, Peygamberimiz'in, 'Tanrı'nın gizli velileri vardır' sözü doğrudur.»

Kemâl Yolcusu: **«Meselâ, mütekâmil bir ruh, yeryüzünde, insanların nefretle karşılayacağı bir hadiseyi incelemek için bedenlenir. Bu insan, hayatta yapacağı işler bakımından diğerleri tarafından fena, suçlu, günahkâr addedilir. Halbuki, tekamülde mevkisi yüksek bir varlıktır. Etüdünde eksik bulunmaması için, bunu da denemek istemiştir.»**

(62) Muhyiddin İbn'el Arabî birgün Şam'ın zenginlerini camide namaz kılarken görmüştü. Kalbinde para sevgisiyle ibadet edenlere caminin avlusundan: **«Sizin taptığınız Tanrı işte benim ayaklarımın altındadır»** şeklinde haykırarak ayağını yere vurmuştu. Bu sözü anlayamayan halk Arabî'nin üzerine saldırmış ve söylemedikleri söz, vurmadıkları tekme kalmamıştı. O da bir süre sonra, bu olaydan dolayı dünyadan ayrılmıştı. Yıllar sonra Şam'ı alan Yavuz Sultan Selim, Arabî'nin ayak vurduğu yere giderek buradaki hikmeti anlamak istemiş ve burasını kazdırdığında bir küp altın çıktığını görmüştü. Böylece Arabî'nin: **«Siz Tanrı'ya değil ancak buna tapıyorsunuz»** demek istediği anlaşılmıştı.

(63) Hz. Mevlânâ: **«Tanrı âşıklarını, sevginin tatlılığı, dünya halkını da kadın ve altından ayrılmak zehiri öldürür. Madem ki Tanrı bu varlık âlemini sırf yokluktan yaratmıştır; o halde senden bir şey yapıp vücuda getirmeleri için yok olman gerekir.»**

(64) **Shankaracharya:** 'Dinî öğretmen' anlamına gelen acharya kelimesiyle birlikte anılan Shankara (Adı Shankara olarak da bilinir), yüzyıllar önce yaşamış olup, tüm zamanların en önde gelen spiritüel önderlerinden biridir. **Upanishadlar'ı**, mağaralar ve manastırların tozlu deliklerinden gün ışığına çıkaran ve **Upanishadlar, Bhagavad Gita** ve **Brahmasutralar** üzerinde ünlü yorumlar yazarak,

bu spiritüel klâsiklerin geniş bir okuyucu kitlesine ulaşmasını sağlayan Shankara olmuştur. Hindistan'ın her yanını dolaşarak halkı eğitmekle kalmamış, kuzey, güney, doğu ve batı Hindistan'da ve bir de son günlerini geçirdiği yerde olmak üzere tam beş tane merkez tesis etmiştir. Swami Rama'nın belirttiğine göre, bu merkezlerin başındaki kişiler, Hindistan'ın spiritüel başkanları olarak mütalâa edilirler. Bölüm: 6/c'de bahsedilen Badrinath'taki ünlü mabedi de gene Shankara tesis etmiştir. 1961 yazında, Sathya Sai Baba bir grup sâlikle birlikte bu mabedi ziyaret etmiştir. Ancak, mabedin geleneksel bekçileri olan rahipler, kendileri dışında hiç kimsenin mabedin 'iç oda'sına girmesine izin vermediğinden, Sathya Sai Baba, 'iç oda'daki gizli bir oyuğa bizzat Shankara tarafından yerleştirilmiş olan ve kendisinin **«Kailasa'dan gelen Nethralingam»** adıyla belirttiği, kristalden yapılma muhteşem bir **lingam**'ı ışınlayarak mabedin dışına çıkartmış ve yüce spiritüel tesirlerle şarj ederek, geldiği şekilde yerine göndermişti.

(65) **«Gitarahasya»**: Karma Yoga'yı savunan bu kitap, genellikle, yakın zamanlarda «Bhagavad Gita» üzerine yazılmış olan en iyi yorum olarak mütalâa edilir (yz).

(66) **Swami Vivekananda** (1863-1902): Ünlü ermiş Sri Ramakrishna'nın en önde gelen müridi. Kalküta'da yüksek öğrenim yapan ve Avrupa Felsefesi konusunda tebarüz eden Swami Vivekananda, Sri Ramakrishna'nın vefatından sonra, 1893 yılında Chicago'daki Dünya Dinler Parlementosu'na katılmış ve Hinduizm'i dünya çapındaki bir din olarak tanıtmıştır. Hinduizm ile yoga'nın Batı'daki yayılışında yaptığı önderlikle tanınır.

(67) **Samskara**: Geçmiş hayatlardaki deneyimlerden kaynaklanan, gizil haldeki eğilimler (yz).

(68) Spiritüel gelişim, hayat olayları içerisinde yaşanan binbir türlü tatbikatlar sonucu, kişinin şuur sahaları, sonunda spiritüel tohumların yeşermesine elverişli bir hale gelmesiyle oluşur. Guruların görevi, bunu temin etmek üzere, öğrencilerini maddi ve manevi bir eğitimden geçirmektir.

(69) Üstad Djwhal Khul: **«Yüksek gayeye yönelik bir kimsenin kendisi tarafından mental maddeden inşa edilen, ve yüksek seviyeden zihin ile aşağı seviyeden zihin arasın-**

da bu ikisinin iletişimini sağlayacak şekilde yer alan köprüye, Antahkarana denir.»

(70) Sri Ramakrishna: «Zihin, Mevcudiyet-Bilgi-Sürûr'la (Sat-chit-Ananda) birleşene kadar, hem Tanrı'ya yapılan dua hem de dünyasal görevler sürdürülür. Sonra, zihin O'nun içine karışıp eridiğinde insanın görevlerini yerine getirmesine gerek kalmaz.»

(71) Sözkonusu sadhu, bu konuda şunları söylüyordu: «Onun ayak izlerini takip ediyorum. Her nereye gidersem, hangi yöne doğru ilerlersem, Onun bana rehberlik ettiğini görüyorum. Bu izler her yerdedir ama, iman gözüyle görmen gerekir.»

«Uyanmak üzereyken, uyku ile uyanıklık arasında, piramit-koni biçiminde, zümrüt yeşili bitki örtüsüyle kaplı bir ada gördüm. Ada, Hindistan sahillerine yakın olup, son derece berrak sular ile çevriliydi. Mülkiyeti size aitti ve sizin tarafınızdan belirli bir faaliyet için kullanılacaktı. Daha sonra, taşlık bir yolda arkadaşlar ve sizinle birlikte yürüyorduk. Yolumuzun üzerinde biraz ileride, Kutsal Emanetler arasında bulunan Hz. Muhammed'in 'ayak izi', muhafazası içinde duruyordu. Bu yoldan daha önce Hz. Muhammed geçmişti, bu yol kendisinin yoluydu.» (24-11-1983).

(72) Bkz: Sathya Sai Baba, kitap - 69.. sf - 64 - 65.

(73) Tibet dilinde yazılmış olan ve Himalayalar'da yer alan Himis Manastırı'nda korunagelen el yazması bir metin vardır. Bu metin yıllar önce bir Sovyet yazarı tarafından tercüme edilmiş ve daha sonra da «Hz. İsa'nın Bilinmeyen Hayatı» adı altında İngilizce olarak yayımlanmıştır. Bu metinde, Hz. İsa'nın, gençliğinin bilinmeyen yıllarını Kaşmir vadilerinde geçirmiş olduğundan bahsedilmektedir. Bu olgunun doğruluğu, Sathya Sai Baba tarafından da onaylanmıştır. Kaşmir'deki bir tepe, Hz. İsa'nın meditasyon yaptığı ve yaşadığı yer olarak tanınır. Tepedeki manastıra, Takhte-taus (Yüce Şahsın ikâmet ettiği yer) denir.

Doğruluğu Sathya Sai Baba tarafından onaylanan bir diğer husus da, Hz. İsa'nın çarmıha gerilme olayından sonra fizik bedeniyle kıyam edip tekrar Kaşmir'e gitmiş olmasıdır. Kaşmir'in başkenti Srinagar'-

da, Dal Gölü yakınında sade bir hayat süren, Kalküta ve Malezya'yı da ziyaret eden Hz. İsa'nın evlenerek çocuk sahibi olduğu da söylenir. Hz. İsa, Kaşmir'e kendisiyle birlikte giden havari Tomas'a, öldüğü yere bir türbe yaptırmasını söylemişti. İşte, Srinagar'ın merkezindeki 'Rozabal' mabedinde yer alan mezarın, Hz. İsa'ya ait olduğu belirtilmektedir.

(74) **Shaktipata:** Gurunun rahmeti sayesinde yüksek şuurun aktarımı (yz).

(75) Konya yakınlarındaki Eflatun Manastırı'nın başrahibinin anlattığına göre, Hz. Mevlânâ bir gün, bir dağın eteğinde yer alan bu manastıra gelmiş ve oradaki bir mağaradan çıkan soğuk suyun içine oturmuştu. Yedi gün yedi gece o soğuk suyun içersinde oturduktan sonra, kendinden geçmiş bir halde dışarı çıkarak oradan uzaklaşmıştı. Başrahip, bu süre sonunda Hz. Mevlânâ'nın bedeninde hiçbir değişikliğin meydana gelmediğini hayretler içinde görmüştü.

(76) İbni Batûta: **«Bir gün Hindistan başkentinde sarayda bulunduğum sırada, Sultan beni çağırttı. Huzuruna girince, yanında bazı devlet görevlileri ile Cuki denilen iki sihirbazın bulunduğunu gördüm. Oturmamı emreden Sultan, sihirbazlara hitaben, 'Bu dost, uzak ülkelerden gelmiştir. Ömründe hiç görmediği şeyleri ona gösteriniz!' dedi. Akabinde, biri bağdaş kurarak, yerden yükselip havada üzerimizde durdu. Aklım başımdan gitmişti: bayılıp yere düştüm. Sultanın emriyle bana bir ilaç içirildiğinde, kendime gelip doğruldum. Sihirbaz hâlâ bağdaş kurmuş bir halde havada duruyordu. Arkadaşı, yanındaki bir torbadan çıkardığı bir nalını yere vurdu. Nalın, havada duran şahsın boyun seviyesine kadar yükselip, ensesine vurmaya başladı. O zaman, havadaki şahıs yavaş yavaş yere inerek yanımıza oturdu. Sultan bana: 'Bu bağdaş kuran şahıs, nalını yere vuranın öğrencisidir,' dedikten sonra, 'Eğer aklına bir zarar gelebileceği ihtimalinden korkmasam, onlara, şu gördüğünden daha çarpıcısını yapmalarını emrederdim,' diye ilave etti.»**

(77) **Bandha:** Kilit. Nefesin durdurulmasını ve kol ve bacakların kilitlenmesini sağlayan bir grup yoga temrini.

- Himalaya Dağları'nın gizemli, görkemli özellikleri ve spiritüel tabiatı.
- Himalaya Dağları'nda binyıllardır sürdürülen Guru'lar Misyonu ve geleneksel öğretimleri.
- Himalaya Dağları'nın ünlü Yogileri, olağanüstü güçleri ve yüce bilgelikleri.
- Spiritüel tabiatını geliştiren bir insanın neler yapabileceğini kanıtlayan Swamiler.
- Tabiat güçlerine hakim olmanın yoga uygulamaları ve çeşitli disiplinler.
- Yoga öğrenimlerinin zorlu eprövleri ve kişiye kazandırdıkları yüksek kabiliyetler.
- Swami olma yolunda karşılaşılan çeşitli zorluklar, tehlikeler ve ilginç sonuçları.
- Tüm Dinlerin Peygamberlerinin mucize ve Ermişlerinin kerametlerindeki ortak köken.
- Maddi esaretten, ruhsal kurtuluşa ulaşanların örnekleri ve ışık saçan yaşamları.

Himalaya Dağları'nın Gizemi.

Ermiş, Aziz, Swami'lerin Yolu.

400 TL.